

བོད་མི་མང་སྤྱི་ལུ་ལྷན་ཁོག་གི་གནས་འཕྲིན།

བོད་རྒྱལ་ལོ་ ༢༠༢༣ ཟ࿳་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟ࿳་ཚེས་བཅུ་དང་པོ་ལ། དགུ་པ།

འདོན་ཐེངས་ ༡༣ པ།

ཕྱི་ཁྱབ་ལྷ་ཞིབ་དང་ལྷ་དག་པ།
པར་པ་དང་ཚེས་སྒྲིག་པ། -
དེའི་གཞུགས་ལུས་འགོད། -
འགྲེམས་སྒྲིག་པ། -

ཚོགས་སྤྱང་བསོད་ནམས་རྗོ་རྗེ།
བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
བསྟན་འཛིན་དཔལ་འབྱོར།
བསྟན་འཛིན་དཔལ་ལྷན།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩ ཚེས་ ༡༥ ཉེན་རྒྱ་གར་རྒྱལ་ཡོངས་བཅོད་བྱོལ་བོད་མིའི་ཚོང་པ་ཚོགས་པའི་གོ་སྐྱོལ་འོག་ རྒྱ་གར་མན་ཇབ་མངའ་སྡེའི་ འུ་རྩེ་ལ་ན་གྲོང་སྡེའི་ (King Place) ཚོགས་ཁང་ནང་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་ཡ་སྐུའི་གོ་སྐྱོན་དང་འབྲེལ་བྱམས་ པ་ཚོའི་ལོ་སྤྱད་བཅེ་རྒྱས་སྐབས།

ནམས་ལག་ལེན་བསྐྱར་རྒྱ་ལི་ཡ་སྐུའི་
འཇུངས་སྐར་གྱི་ལེགས་སྦྱེས་ངོ་མ་ཞིག་
ཆགས་གྱི་ཡོད་སྟོར་སོགས་གསུངས་སོང་།
གཞན་ཡང་མཇོང་སྟོའི་ཐོག་
དཔལ་ལྷན་སྲིད་སྟོར་མཚོག་དང་། རྒྱ་གར་
ལྷ་སྐྱ་ཚོགས་པ་ཁག་གི་ཚོགས་གཙོ་ཁག་
ཅིག་ནས་གསུང་བཤད། བཅོད་བྱོལ་བོད་
མིའི་ཚོང་པ་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་
བསོད་ནམས་སྟོབས་རྒྱལ་ལགས་ནས་
འཚམས་འདྲིའི་གསུང་བཤད། བོད་ཀྱི་སློབ་
གར་ཚོགས་པ་དང་། གཞས་པ་གཞས་མ་
ཁག་ཅིག་ནས་བོད་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་གཞས་
སྐྱ་གཞིགས་འབྲུལ། ཚོགས་གཞོན་བསོད་
ནམས་དོན་ལྷན་ལགས་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་
ཞུའི་གསུང་བཤད་བཅས་གནང་སོང་བ་
བཅས།

སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་མན་ཇབ་མངའ་སྡེའི་
རྒྱལ་གཅེས་དཔའ་བོ་དཔའ་མོ་མང་པོས་
བདེན་དོན་ཆེད་འཐབ་ཚོད་གནང་སྟེ་རང་
བཅོད་ཐོབ་ཡོད་པ། བོད་མི་ཚོས་དྲང་བདེན་
གཞི་ཅན་བསྐྱར་ནས་རང་དབང་ཆེད་འཐབ་
ཚོད་གནང་བཞིན་ཡོད་སྟབས། ཚང་མས་
རྒྱལ་སྟོར་གནང་སྟོར་ཡོང་བའི་འཕོད་སྐྱེལ།
ཡུལ་ས་མཚོག་གི་བཀའ་སློབ་གནང་བ་

བཅོད་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞུང་དབུལ་འདུ་འགོད་དང་། ལོ་འཁོར་སྔོན་ཅིས། དབུལ་ཅིས་སྤངས་འཛིན་བཅས་ཀྱི་སྤྱིག་གཞི་བསྐྱར་
བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་ཐོག་བསྐྱར་ཞིབ་ཚོགས་རྒྱུང་གི་ལས་དོན་དབུ་འཇུགས་གནང་བ།

༡༡། འོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་
སྐབས་ ༡༧ པའི་གོ་སྐྱོལ་ཚོགས་ཚོགས་དུས་
དགུ་པའི་གོ་སྐྱོལ་ཚོང་ཡིག་ཆ་ཨང་ ༢༤
དགོངས་དོན་ལྷན། ཡིག་ཆ་ཨང་། ༢༢ པ།
བཅོད་བྱོལ་བོད་མིའི་གཞུང་དབུལ་འདུ་
འགོད་དང་། ལོ་འཁོར་སྔོན་ཅིས། དབུལ་
ཅིས་སྤངས་འཛིན་བཅས་ཀྱི་སྤྱིག་གཞི་

བསྐྱར་བཅོས་ཁྲིམས་འཆར་ཐོག་བཞེད་པ་
དང་པོ་ཟེན་བསྐྱར། ཚོགས་གཙོ་སྤེལ་པོས་
སྤྱི་འཐུས་གཉིས་དང་། བཀའ་འགན་གི་སྐུ་
ཚབ་གཅིག་བཅས་མི་འགྲོ་གསུམ་ལས་
གྲུབ་པའི་ཚོགས་རྒྱུང་ཆེད་འཇུགས་དགོས་
པ་གསལ་བ་ལྟར། དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
སྤེལ་པོས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༨

ཉེན་ཚོགས་རྒྱུང་གི་མི་འགྲོར་སྤྱི་འཐུས་དབུ་
དཀར་ཚང་གཡུ་སྟོན་མཚོག་དང་། སྤྱི་
འཐུས་སློ་བཟང་རྒྱ་མཚོ་སྤེ་ཐར་མཚོག་
བཀའ་དྲུང་ཡིག་ཆ་གི་ཆབ་སྲིད་དྲུང་ཆེ་
བཀའ་འགན་རྒྱ་མཚོ་ལགས་བཅས་ལ་བསྟོ་
གཞག་བཀོད་ཁྲབ་གནང་བ་དང་། ཕྱི་ལྷ་ ༩
པའི་ཚེས་ ༡༨ ཉེན་སྲོའི་རྒྱ་ཚོང་ ༡༡། ༢༠

མཚོག་གིས་མངའ་སྡེའི་གྲོས་ཚོགས་ནང་སྤྱི་
 གོང་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་གི་ལས་ལུགས་འཕུལ་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་
 ལྷན་པ་དེ་ནི་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ལོ་རྒྱུས་
 འདུག་པའི་ཆེ་མཐོང་དང་ལྷན་པ་ཞིག་
 ཚགས་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡའི་
 རོས་ནས་མང་གཙོ་དང་རིག་གཞུང་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་རིན་ཐང་ལ་བརྟེན་འགྲུབ་གནང་གི་
 ཡོད་པ་མཚོན་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དང་། གཞན་
 ཡང་ཁོང་གིས་ལྷན་པའི་སྤྱི་ཡོད་སྤྱི་
 ཐོག་རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཐོ་བྱས་ཤེད་མི་
 ཚོགས་པ་དང་། རྒྱ་ནག་ཏུ་ནང་པ་ས་ཡ་སྐྱམ་
 བརྒྱ་བཞི་བརྒྱ་ཅས་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་
 ལ་གོང་ས་མཚོག་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་དང་
 དབང་དཔོན་པའི་ནུས་སྤྱོད་གནང་བ་དང་
 ཚབས་ཅིག་བོད་རྒྱའི་དཀའ་ལྷོད་ཀྱི་ལོ་
 གྲོས་མོལ་ཐོག་ནས་མེལ་དཔོན་པ་ལ་
 བརྗོད་གནང་འདུག།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣ ཉིན་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡ་མིག་གོ་རི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ནང་ལས་ལུགས་འཕུལ་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་པའི་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན།

གཞན་ཡང་མཇུག་སྡེའི་ཐོག་སྤྱི་
 འཐུས་མཚོག་གིས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཁུལ་ཉེ་མངའ་སྡེའི་
 གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་
 ཚོགས་པའི་རྒྱུད་སྤེལ་ཚོགས་གཙོ་རྣམས་
 གཉིས་ལ་ལེགས་མོའི་བྲག་རྟགས་ཕྱེས་པ་
 དང་། ས་གནས་བོད་རིགས་ཚོགས་པ་ནས་
 གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་ལ་གོང་ས་
 མཚོག་གིས་བརྒྱུ་ལས་གནང་བའི་བྲག་དེབ་
 བོད་དང་བོད་མིའི་མཁྱིམ་ཚབ་ (Voice for
 the Voiceless) ཅེས་པ་བྲག་རྟགས་སུ་

ཕྱེས་གནང་འདུག།
 མཇུག་སྡེའི་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་
 མཇུག་ཐོག་ལ་མཚོག་གི་བྲག་སྐྱེད་

མཇུག་སྡེའི་ཐོག་ཨོ་སི་ཁྲོ་ལི་ཡ་མིག་
 གོ་རི་ཡའི་གྲོས་ཚོགས་གོང་མའི་ནང་
 ལས་ལུགས་འཕུལ་སྤྲོད་ལ་བརྟེན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་
 ལྷན་པ་ཚོའི་མཇུག་ཁ་ལྷན་ལྷན་

བོད་མིའི་མང་གཙོའི་དབུ་བརྟེན་ཉེ་མི་ལོ་ ༤༥ ཉེས་པོ་འཁོར་བའི་དུས་ཚེན་མངའ་སྐོའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

༢༡ | བོད་མིའི་མང་གཙོའི་དབུ་བརྟེན་ནས་དེ་རིང་མི་ལོ་ ༤༥ ཉེས་པོ་འཁོར་བའི་དུས་ཚེན་ཁྲུང་འཕགས་ཅན་དང་། བོད་ཀྱི་སྐོར་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷན་ཁུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གཤམ་འདེ་ལོར་དགུང་གྲངས་ ༤༠ ལ་ཕེབས་པའི་གོ་སྟོན་དང་འབྲེལ་བུམས་དང་བཅའི་བདག་ཉིད་འཛིག་ཉེན་གྱི་སྤྱི་འགྲོ་སྤྱི་དང་སྐོར་སྤྱི་གངས་ཅན་བ་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་པོ་གང་གི་བཀའ་བློན་རྗེས་སྤྱོད་ཅིང་། བོད་དང་བོད་མིའི་ཆེད་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་ཡང་དག་པ་ཞིག་གསོལ་རས་གནང་བར་བོད་གཞིས་ཀྱི་གཉེན་སྲུ་གནས་པའི་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཉེ་སྤྱོད་གསུམ་གྲུས་བྲུག་དང་བཅས་བཀའ་བློན་སྐོར་མེད་དུ་ཆེ་ཞུ་ཡིན།

མང་གཙོའི་རིང་ལུགས་ནི་བཅོམ་གཏོང་དང་། དབུལ་སྤུག་ཕོ་མོ། རིགས་རྩལ་སོགས་མཚོག་དམན་གྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་བྱས་ནས་སྤྱོད་མོང་ལ་ལྷ་བའི་འབྲེལ་མཉམ་གྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ལ་རོལ་འཛིན་ཞུ་བཞིན་ཡོད། འཛམ་གླིང་ནང་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་མང་གཙོའི་བྱུང་རིམ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་མང་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་གཏོང་མང་པོ་བྱུང་གོས་བྱུང་ཡོད་ཀྱང་། བོད་མིའི་མང་གཙོ་ནི་སྤྱི་ནོར་ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷན་ཁུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གཤམ་གྱི་རིན་པོ་ལོ་དུས་ཚེན་མངའ་སྐོའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྤྱི་གནང་བཞིན་པ།

པོ་མཚོ་གཤམ་གྱི་རིན་པོ་ལོ་དུས་ཚེན་དང་སྤྱི་གནང་བཞིན་པའི་མཚོ་གཤམ་གྱི་རིན་པོ་ལོ་དུས་ཚེན་མངའ་སྐོའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

སྐབས་དེ་དུས་དགུང་གྲངས་བཅུ་དྲུག་ལས་སོན་མེད་ཀྱང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ཟླ་ ༡༡

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༢ ཉིན་བཞུགས་སྐྱོད་རམ་ས་ལ་མེག་རྩན་གཞུག་ལག་ཁང་གི་སྤྱོད་ཐང་དུ་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་དབུ་བརྟེན་ནས་མི་ལོ་ ༤༥ ཉེས་པོ་འཁོར་བའི་གཞུང་འབྲེལ་དུས་ཚེན་སྤྱོད་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད་སྤྱི་གནང་བཞིན་པ།

ལ་རིན་ཐང་བྲལ་བའི་མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་ཡང་དག་པ་འདི་ཉིད་གསོལ་རས་གནང་བ་ཞིག་ཆགས་ཡོད།

དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༤༩ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་པོའི་དབུང་དམག་གིས་བོད་ལ་འགྲུབ་པའི་བཅོམ་འཛུལ་བྱེད་འགོ་བཙུགས་ཤིང་བོད་ཀྱི་ཚབ་སྤྱོད་གནས་སྐབས་རྗེས་སུ་གཉན་འཕྲང་ཅན་དུ་སྐྱུར་བ་དང་། ཡུལ་གྲོང་ཁྱེར་ལྷན་ཁུངས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོ་གཤམ་གྱི་རིན་པོ་ལོ་དུས་ཚེན་མངའ་སྐོའི་ཐོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

ཚེས་ ༡༡ ཉིན་བོད་ཀྱི་ཚོས་སྲིད་སྟེན་གཉེན་སྲུ་གནས་འགན་བདག་གིར་བཞེས་བྱུང་ཞིང་། དེ་འབྲེལ་བོད་ཀྱི་ལམ་སྟོན་ལ་དུས་བསྐྱོད་བསྐྱུར་བཅོས་མངའ་སྐོའི་ཐོག་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་མི་མང་དགུས་མའི་རིགས་ཀྱི་བདེ་སྤུག་ཞིབ་དཔྱད་ཞུ་ས་གྲོང་ཞིབ་ལས་ཁུངས་བཅས་གསར་བཙུགས་ཀྱིས་བོད་ཀྱི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་བཤད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷོ་ལྗེ་ས་ ༩ ཉེན་བཞུགས་སྐྱེད་རྩལ་ས་ལ་མེག་ལྷན་གཙུག་ལག་ཁང་གི་མདུན་ཐང་དུ་བོད་མིའི་མང་གཙོ་དབུ་བརྒྱུས་ནས་མི་ལོ་ ༦༥ ཉེན་འཁོར་བའི་གཞུང་འབྲེལ་དུས་ཚོན་སྐྱེད་རྩལ་སྐོར་མཛད་སྒྲིལ་གྱི་མི་མང་གྲུབ་ལས་རྣམས་ལ་ཚེད་བཅར་གནང་སྐབས།

འོས་འདེམས་བྱས་པའི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་
བསྐྱེད་ཏེ། དེ་དག་གཞིས་བྱེས་བོད་མི་
ཡོངས་ཀྱི་ངོ་ཚབ་དང་སྤྱི་ལྷན་སྐྱེད་པའི་རྣམས་
ལ་ལྷན་ལ་ཞིག་ཏུ་བསྐྱེད་གནང་མཛད་དེ་
མང་གཙོའི་ལམ་སྟོན་གསུང་སྤྱོད་དང་
བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཕམ་ཚོད་རྒྱུན་སྐྱོད་
ལྷུས་དང་ལྷ་བཞིན་ལ་ཞི་དགའ་སྐྱོབས་འོས་
ལ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

ཡགོང་ས་ཡལྱལས་མགོན་ཆེན་
པོ་མཆོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་
གཙོའི་ལམ་སྟོན་དང་ཞིང་རྒྱས་ལ་འདི་འདྲ་
ལ་ཞིག་བྱེད་བྱེས་རྒྱལ་སྐྱོད་ལ་ཚམ་དུ་མ་ཟད།
བོད་རྒྱལ་ཁབ་དང་མི་རིགས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཚོས་
དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་ཡིག་སོགས་ཅ་
བརྒྱལ་ཏུ་མི་འགོ་བར་གསོན་བོར་གནས་
ཐུབ་པ་བྱུང་ཞིང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་

སྤྱིའི་ནང་གཞོན་ལུགས་དང་འཕྲིན་བསྐྱེད་
ལོག་ལ་སྤེལ་སྤྱོད་ཀྱི་དུས་ཚོད་སྤོངས་མེད་ཀྱིས་
རྒྱལ་ཁབ་མང་བོའི་གཞུང་དང་གོས་ཚོགས་
སོགས་ནས་བོད་དང་བོད་མིར་རྒྱབ་སྐྱོར་
དང་མཐུན་འགྱུར་གནང་བ་བཅས་ནི་
ཡརྒྱལ་དབང་མཆོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་
སྤྱི་ཞིན་ཉལ་གཅིག་ཆགས་ཡོད། སྐད་མར་
ཡང་འཕགས་ཡུལ་རྩལ་ས་ལ་ནས་
ཡགོང་ས་ཡལྱལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་འཛུགས་མང་གཙོའི་
ཆ་ལག་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་
འཛམ་གླིང་ནང་བོད་དང་བོད་མིར་དོ་སྣང་
དང་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་པ་དང་། ལ་ཡུལ་བོད་
ནང་ལ་རྒྱུན་དུ་སེམས་ཁུར་བྱེས་གཞིས་
བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་བའི་རེ་བ་བྱེད་
བཞིན་ཡོད།

རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་མི་
རིགས་ཀྱི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུ་
ཡིག་སོགས་ཅ་བརྒྱལ་ཏུ་གཏོང་བ་སོགས་
ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ངན་ལ་བཤམ་རྒྱུ་མཚམས་
འཛོག་བྱ་རྒྱུ་ལའོག་དུང་སྲིད་བྱུས་རེ་
ངན་རེ་སྐྱུག་ཏུ་གཏོང་སྤྱོད་ཡིན། ཡགོང་ས་
མཆོག་གིས་བོད་རྒྱའི་དགའ་སྟོན་འདི་ཉིད་
གོས་མོལ་གྱི་ལམ་ནས་སེམས་ཐབས་དགོས་
པའི་ལམ་སྟོན་འདས་ལོ་བཅུ་ལྷག་མང་བོའི་
རིང་གནང་ཡོད་ནའང་། རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་
དཔོན་རིགས་ཚོའི་རྣ་བར་མི་འདྲེའམ་ལ་
དང་། བཅོན་དབང་འོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བོད་
མི་གཙོས་གངས་ཉུང་མི་རིགས་རྣམས་ལ་
རྒྱུན་དུ་སྤྱོད་གཅོང་དང་འགོ་འདུག་སྤྱོད་
གསུམ་གྱི་ཐོག་ལ་དམ་འཇགས་ལྷགས་ཆེར་
བྱེད་བཞིན་ལ་དུང་ཡང་མཚམས་འཛོག་
བྱས་མེད། འོན་ཀྱང་གཞིས་བཞུགས་བོད་
མི་རྣམས་ཀྱིས་མི་རིགས་ཀྱི་ལ་རྒྱ་འགྱུར་
མེད་བརྟན་བརྒྱུང་གནང་བཞིན་ཡོད་པས་
རང་རེ་བྱེས་འཁོར་བོད་མི་རྣམས་ལ་
སེམས་ལུགས་དང་སྤྱི་ཞིན་སྐྱོབས་འཕར་མ་
སྤྱོད་གཞི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལོའི་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུང་
འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་སྐྱོང་དང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་
འབྲུས་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྐྱེད་མོ་སྤེལ་
ལ་ཉེ་བས། དེ་བསྐྱེད་དབུས་འོས་བསྐྱེད་
ཁང་ནས་སྤོང་དང་། དེས་གཞིའི་འོས་
བསྐྱེད་དུས་ཚོས་སོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་ཞིབ་
ལ་རིམ་ལས་ཡོང་རྒྱུར་སོང་། འོས་བསྐྱེད་

ཨ་རི། དུ་རྟེན། ཉི་འོང་གཞན་ཡང་འཇམ་
སྐྱིད་ཤར་བྱུང་གང་སར་གནས་པའི་བོད་
དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་བ་ཚང་མར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷོ་
རྒྱ་ཡིན།

མཐའ་དོན། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་
ཡསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་ཁམས་

གསུམ་སྐྱེ་འགོ་ཀུན་དང་། ལྷག་པར་དུ་
བདག་ཅག་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་མགོན་
དབྱུང་དམ་པར་སྐྱེ་ཆེ་ཡཞབས་པད་བསྐྱེལ་
བརྒྱུ་བརྟན་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་དཔོངས་
བཞེད་མཐའ་དག་གོགས་མེད་སྤྱོད་ཀྱིས་
འགྲུབ་ཅིང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་སྤུང་དུ་

གསལ་བ་བཅས་ཀྱི་སློན་འདུན་ཤུགས་པག་
ལྷོ་རྒྱ་བཅས། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢
ལ།

དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྐྱེལ་པོ་མཆོག་གིས་ཉི་འོང་ཕྱོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཁྲ་དུ་ཡུ་ཆི་རྫོ་མཆོག་དང་ལྷན་མཇལ་འཕྲད་
གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢ ཉིན་ཉི་འོང་ཕྱོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཁྲ་དུ་ ཡུ་ཆི་རྫོ་ (Wada Yuchiro, House of Representative)
མཆོག་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཁང་དུ་པེབས་སྐབས།

གནས་སྐབས་དང་། བཅོན་ཁྲོལ་བོད་མིའི་
མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་
བཀའ་བསྟར་དང་། ཉི་འོང་ཕྱོས་ཚོགས་ནང་
བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱོས་ཚོད་སོགས་
འཛོག་གནང་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་ལྷུས་
གནང་སོང་།

མཇལ་འཕྲད་སྐབས་དབལ་ལྷན་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས། ཉི་འོང་ཕྱོས་
ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཁྲ་དུ་ ཡུ་ཆི་རྫོ་
མཆོག་གཞུང་འབྲེལ་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་
སྤྱང་བཅིའི་མཇུག་སྐོའི་ཐོག་པེབས་ཏེ་
གསུང་བཤད་གནང་བ་དང་། དེ་བཞིན་ཉི་
འོང་ཕྱོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་
པའི་ཚོགས་གཙོ་ལུམ་སྐུ་ཡ་ཨ་ཏེ་ཀོ་
ཀོ་ (Yamatani Eriko) མཆོག་གི་གསུང་
འཕྲིན་སྐོག་སྤྱངས་གནང་བ། ལྷག་པར་དུ་
འདི་ལོའི་ཕྱི་ལྷ་ ༦ པའི་ནང་ཉི་འོང་རྒྱལ་ས་
ལོ་ལ་ཡོང་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཕྱོས་ཚོགས་འཐུས་

༡༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ པའི་ཚེས་
༢ ཉིན་སྤྱོད་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་
དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་
གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་དང་། དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་

སྐོལ་མ་ཆེ་རིང་མཆོག་རྣམ་གཉིས་ནས་ཉི་
འོང་ཕྱོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐུ་ཞབས་ཁྲ་དུ་
ཡུ་ཆི་རྫོ་ (Wada Yuchiro, House of
Representative) མཆོག་དང་ལྷན་
མཇལ་འཕྲད་ཀྱིས་བོད་ནང་གི་ཇ་པག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ ཉིན་དབུས་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྡེའི་པོ་མཚོ་གཞི་གཉིས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཉི་འོང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
སྤྱི་ཞབས་མཇུ་ཕུ་ཚེ་རྫོང་ (Wada Yuchiro, House of Representative) མཚོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་སྐབས།

ཉི་འོང་ལ་ཆེབས་བསྐྱུང་བསྐྱེད་པའི་སྐོར་
དང། ཉི་འོང་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱུ་
སྐྱོར་ཚོགས་པ་ནི་གྲོས་ཚོགས་བོད་དོན་
རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་པ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་སྐོར་
སོགས་ཉི་འོང་དང། བོད་པའི་དབང་གྱི་
འབྲེལ་བའི་སྐོར་ལ་གསུངས་རྗེས། བོད་
དོན་ཐོག་སྤྱི་མཐུན་རྒྱུ་སྐྱོར་གནང་རྒྱུའི་
འཕོད་སྐུལ་བཅས་ལྟུང་གནང་སོང།

དབུས་ལྷན་ཚོགས་གཞོན་མཚོག་
གིས་མང་གཙོའི་དུས་དྲན་སྲུང་བཅིའི་
སྐབས་ཀྱི་ཚོར་བ་དང་འབྲེལ་ཏེ། བཅོམ་
ཁྲོལ་ནང་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཚོག་གི་སྤྱུགས་རྗེའི་བཀའ་འདྲིན་ལ་
བརྟེན་ནས་བོད་མི་ཚོར་དགའ་སྤྱིའི་དང་མང་
གཙོའི་ཉིན་མོ་སྲུང་བཅི་ལྷ་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་།
བོད་ནང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གི་སྤྱུག་རྒྱུ་
ཅན་གྱི་སྲིད་བྱུས་འོག་གཞིས་བཞུགས་བོད་

མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་སྐྱོར་ཚོགས་ཆེན་མེངས་
དགུ་པ་བསྐོར་ཚོགས་གནང་སྐབས། ཉི་
འོང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱུ་
སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་དང་དྲུང་ཆེ།
ཚོགས་མི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་རྣམ་པས་
མཐུན་འཛུགས་རྒྱུ་སྐྱོར་གང་སྤུལ་གནང་
བར་ཐུགས་རྗེ་ལྟུང་བ་དང་སྤྱུགས། ཉི་འོང་
ནི་ཨེ་ཤི་ཡའི་རྒྱལ་ཁབ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། བོད་དོན་ཐོག་ཉི་
འོང་གིས་རྒྱུ་སྐྱོར་མཚོན་ཐུབ་པའི་གནས་
བབ་དེས་བོད་སྤྱི་ནང་གཉིས་ལ་སེམས་
འཁྲུགས་སྤྱིད་གཞི་ཞིག་ཆགས་ཡོད་སྐོར་
དང། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ ཉིན་སྤྱི་
ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གིས་བོད་མི་རྣམས་ལ་མང་གཙོའི་
ལམ་བཟང་གསོལ་སྐུལ་གནང་བ་ནས་

བརྒྱུད་ད་བར་འཛུགས་བ་རི་བྱུང་སྐོར་དོ་སྲོད་
སྤྱིད་བསྐྱུས། སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་རྒྱ་གར་ལ་བཅོམ་
ཁྲོལ་དུ་ཕྱེབས་རྗེས། སྤྱིའི་རྒྱལ་ཁབ་ཐོག་གས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༢ ཉིན་དབུས་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་སྡེའི་པོ་མཚོ་གཞི་གཉིས་ཚོགས་གཙོའི་ལས་ཁུངས་སུ་ཉི་འོང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་
སྤྱི་ཞབས་མཇུ་ཕུ་ཚེ་རྫོང་ (Wada Yuchiro, House of Representative) མཚོག་དང་ལྷན་མཇུག་འཕྲད་སྐབས།

མི་རྒྱལ་ལ་རང་དབང་དང་། གཞི་རྒྱུ་ལི་
 འགྲོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་མེད་པ་དེ་ཉི་ཅང་གི་
 སེམས་སྐྱོ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་
 ཡིན་སྐོར་དང་། དེ་བཞིན་མང་གཙོའི་ལམ་
 ལུགས་ནང་བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དང་
 འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡོང་ངེས་ཡིན་ཡང་།
 མི་མང་གི་མངོན་འདོད་གཞིར་བཞག་གི་
 མཐའ་མ་བབ་ས་གཅིག་ལ་སླེབས་ཐུབ་ཀྱི་
 ཡོད་དུས། བསམ་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་དེ་ཡང་
 མང་གཙོའི་རྒྱུ་ཆ་ཞིག་ཡིན་སྐོར་སོགས་
 གསུངས་པ་དང་། ཉེ་འོང་གྲོས་ཚོགས་ནང་
 བོད་དོན་དང་འབྲེལ་བའི་གྲོས་ཚོད་གཏན་

འབེབས་སོགས་བོད་དོན་ཐོག་ཟུ་མཐུད་
 རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་སྐྱོད་ཡོང་བའི་འབོད་སྐུལ་
 བཅས་ཞུས་གནང་སོང་།
 ཉེ་འོང་གྲོས་ཚོགས་འཇུག་མི་སྡེ་
 ཞབས་མཁུ་ ཡུ་ཆེ་རྫོ་མཚོག་གིས་དེ་ཉིན་
 རྒྱ་རྩོ་བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་འབྲིད་སྤྱི་
 རོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་མངའ་ཁ་ཞུ་རྒྱ་བྱུང་བར་དགའ་ཚོར་
 ཆེན་པོ་བྱུང་སྐོར་དང་། རང་དབང་དང་།
 མང་གཙོ། འབྲེལ་གྱི་དབང་བསྐྱུར་ལག་
 བསྟར་བྱ་རྒྱ་ཞི་སོ་སོའི་ཡུལ་ཡུང་ཅམ་མ་
 ཡིན་པར་ཚང་མར་དགོས་མཁོ་ཆགས་ཀྱི་

ཡོད་སྟབས། དེར་འགོག་རྒྱུན་བཟོ་མཁན་
 ལ་ཚང་མ་མཉམ་ཁུབ་ཐོག་ནས་གདོང་ལེན་
 བྱ་རྒྱ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་སྐོར་སོགས་
 གསུངས་རྗེས། ཉེ་འོང་གྲོས་ཚོགས་བོད་
 དོན་རྒྱབ་སྐྱོར་ཚོགས་པའི་ཚོགས་གཙོ་
 ལུམ་སྐུ་ཡ་མ་ཉ་ཞི་ ཨེ་རི་ཀོ་ (Yamatani
 Eriko) མཚོག་གི་གསུང་འཕྲིན་དོ་བཟུས་
 ཤིག་ལུལ་གནང་སོང་།
 སྐབས་དེར་ཉེ་འོང་བོད་ཀྱི་སྐུ་ཚབ་
 དོན་གཙོ་འབྲུམ་རམས་པ་ཨུ་ཆེ་དབང་
 རྒྱལ་པོ་ལགས་མཉམ་བཅར་ཞུས་འདུག་པ་
 བཅས།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་གི་ཚོགས་ཆེན་དབུ་འབྲེད་
 མངོན་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༣ ཉིན་བཞུགས་སྐྱོར་དྲ་རམ་ས་ལ་གངས་སྐྱོད་མིང་སྐྱོད་ཚོགས་ཁང་ནང་ཉིན་གྲངས་ལྔའི་རིང་གི་བོད་དང་ཉི་མ་
 ལ་ཡའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་གི་ཚོགས་ཆེན་དབུ་འབྲེད་མངོན་སྐོར་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

༢༣། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༣
 ཉིན་སྤྱོད་བཞུགས་སྐྱོར་དྲ་རམ་ས་ལ་
 གངས་སྐྱོད་མིང་སྐྱོད་ཚོགས་ཁང་ནང་ཉིན་
 གྲངས་ལྔའི་རིང་གི་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་
 འབྲེལ་ལམ་སྐོར་གི་ཚོགས་ཆེན་དབུ་
 འབྲེགས་གནང་སོང་།
 སྐབས་དེའི་དབུ་འབྲེད་མངོན་
 སྐོར་སྐུ་མགོན་གཙོ་བོར་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འབྲེགས་ཀྱི་དཔལ་ལྷན་མིང་སྐྱོད་མེན་པ་ཆེ་
 རིང་མཚོག་དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་
 མགོན་དུ་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཇུག་

ཚོགས་གཙོ་མཁན་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ དེ་བཞིན་སྐུ་མགྲོན་དུ་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་རི་ཚུལ་རྒྱུ་སྐྱོལ་དཀར་མཚོག་ སྤྱི་འཐུས་རྗེ་ཚེ་བརྟན་མཚོག་ བོད་ཀྱི་ སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ རྒྱ་བ་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་གཙོ་སྐོར་བའི་ལས་ བྱེད་རྣམས་ལ། ཚོགས་བཅར་བ་རྒྱ་གར་དང་ འབྲུག་ བལ་ཡུལ་བཅས་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ས་ ཁུལ་ཁག་ནས་བཅོམ་སྐོར་གཏུང་རྒྱུད་ཁྲི་ ཚེན་དང་རྒྱལ་པོ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་སྐོར་བ། ཉི་ མ་ལ་ཡའི་བྱང་རབས་ཐོག་ཉམས་ཞིབ་ གནང་མཁན་བཅས་ཁྱོད་མཁས་པ་གྲངས་ ༤༠ ཙམ་ཞིག་དང་། ཟུར་ཉན་བཅས་ཁྱོད་ བསྐྱེམས་ཚོགས་བཅར་བ་ ༡༢༠ ཙམ་ མཉམ་ཞུགས་གནང་འདུག།

སྐབས་དེར་དམིགས་བསལ་སྐུ་ མགྲོན་དབལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་ ཐོག་མཇུག་འཚམས་འདུན་དང་སྐྱགས་གསུང་ བཤད་གནང་དོན། དེ་རིང་ཚོགས་འདུའི་ ཐོག་བོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་ཁུལ་གྱི་མཁས་ དབང་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ མཁན་མང་པོ་ཞིག་ཚོགས་བཅར་སྐབས་ འདུག། སལ་ཚེར་དེ་འདྲ་བའི་ཚོགས་འདུ་ བསྐྱེད་བསྐྱོང་གནང་བ་ཐེངས་དང་པོ་རེད་ བསམས་ཀྱི་འདུག། དེ་འདྲའི་ཚོགས་འདུ་ བསྐྱོང་ཚོགས་སྐབས་ལ། ཐོག་མཇུག་ སྐོར་དང་། བར་དུ་ཕར་ཚུར་འབྲེལ་བ་བྱ་རྒྱུ། དེ་རིང་དངོས་སུ་ཚོགས་སྐབས་རྒྱུའི་གོ་ སྐབས་དང་བསྐྱལ་པ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱུང་བ་

ཡིན་དུས་ཚང་མ་ལ་ཐོག་མཇུག་ལེགས་སའི་ བསྐྱགས་བརྗོད་ལྷན་ལོན། ང་འདིར་སྐད་ ཆ་བོད་མཁན་འདི་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་མཁས་ དབང་གང་ཡང་མ་རེད། ལས་འགན་གྱི་ཆ་

ཁ་གསུམ་གྱི་ས་ཁྱོད་ལས་བཟལ་ཉེ་རྒྱ་ རིགས་གནས་སའི་ས་ཆ་དང་། ཡུ་རོབ། ཞེ་ཤི་ཡ་ས་ཁུལ་མང་པོར་དར་ཁྲུབ་ཚེན་པོ་ བྱང་ཡོད་པ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༢ ལྷན་ཚོགས་ ༩ ཉན་བཞུགས་སྐབས་དང་མ་གངས་སྤྱིད་སྲིད་སྐོར་ཚོགས་ཁང་ནང་ཉན་གྲངས་ལྗེ་རིང་གི་བོད་དང་ཉི་མ་ ལ་ཡའི་འབྲེལ་ལས་སྐོར་གྱི་ཚོགས་ཚེན་དུ་འབྱེད་མཛད་སྤྱིའི་སྐབས།

ནས་ཚོག་ཁག་གས་ཞུས་ན་བསམས་བྱུང་། དེ་ཡིན་དུས། ཅ་བའི་བོད་ལྷ་བྱུར་མཚོན་པ་ ཡིན་ན། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ བཅོམ་སྐོར་རྒྱལ་རབས་དབྱུ་བརྟེན་ནས་ལོ་ ཉིས་སྟོང་ལྷག་ཙམ་འགོ་ཡི་ཡོད་རེད། ལྷག་ ཕར་དུ་དུས་རབས་བདུན་པ་བོད་རྒྱལ་སྲོང་ བཅོམ་སྐོར་པོའི་སྐབས་དང་། དུས་རབས་ བརྒྱུད་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྗེ་འཕེལ་བཅོམ་སྐོར་སུ་བོད་ ཀྱི་ཆབ་སྲིད་དང་། ཚོས། རིག་གཞུང་ བཅས་ཉ་ཅང་གི་རྒྱ་ཁྲུབ་ཚེན་པོ་བྱང་ཡོད་ ཅིང་། དེར་སང་བརྟེན་པ་ཡིན་ན་བོད་ཚོས་

ནས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ཡིན་ན། ཤེས་སྐབས་ རྒྱུའི་གནས་བབ་ཅིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་ རེད། ཡིན་ནའང་། ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་ལ་བོད་ ཅེས་པ་དེ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་དབང་བསྐྱར་ འོག་ལ་གནས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། སྤྱི་ལོར་ ལ་གོང་ས་ལྷ་སྐབས་མགོན་ཚེན་པོ་མཚོག་ གི་སྐབས་ཚེའི་བཀའ་འདིན་དང་། གནས་ ཡུལ་རྒྱ་གར་གཞུང་གི་མཐུན་འགྲུར་ལ་ བརྟེན་ནས་བཅོམ་སྐོར་ནང་བོད་གཞུང་སུ་ མཐུན་ནས་གནས་སྐབས་ཡོད་པ་རེད། ཅ་ བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༣ ཉིན་བཞུགས་སྐྱོད་དྲམ་ས་ལ་གངས་སྐྱོད་སྐྱོད་ཚོགས་ཁང་ནང་ཉེན་མངས་ལྷེ་ལེ་གི་འོད་དང་ཉི་མ་ལ་ཡའི་འབྲེལ་ལམ་སྐོར་གྱི་ཚོགས་ཆེན་དུ་འབྱུང་མཛད་སྤྱི་ལོ་སྐབས།

བལྟས་ཡོང་དུས། ཆབ་སྲིད་དང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་གང་དང་གང་
 ཡིན་ནའང་། བར་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་
 པ་ཡིན་ན། འགྲུང་བ་སྐད་ཅིག་མའི་གནས་
 ལྟངས། ཉམ་པ་བཏུབ་པ་སྲུ་གཅིག་གིས་
 ཤེས་མ་ཐུབ་པའི་གནས་སྟངས། རང་
 བཞིན་གྱི་འགྲུང་བ་འགྲོ་བསྐྱེད་པའི་གནས་
 ལྟངས་ཆགས་ཡོད་ཅེད། འོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
 ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ལ་ཡིན་ནའང་། ལྐབས་
 དེ་དུས་ཀྱི་འགན་ཁུར་མཁན་ཅེད། འབྲེལ་
 ཡོད་ཚང་མས་དོ་སྣང་ཚུང་སྐྱོན་དང་།
 འགན་ཁུར་བཞེས་སྟངས་ཐོག་ནས་ཚགས་
 ཚུད་པོ་མ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་རྐྱེན་དང་ཚོ་བཅོན་
 རྒྱུ་ལ་གྱུར་དགོས་བྱུང་བ་དེ་ས་རིས་ཐང་
 གསལ་ཅེད། འོད་ཅེས་པ་དེ་བཅོན་པོའི་
 རྒྱལ་རབས་མཉམ་འབྲེལ་བསྐྱེད་པའི་དུས་ཚོད་
 ལས་འོད་ནང་སེལ་བྱ་མང་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་

པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེད།
 འོད་ཀྱུང་དང་ཚོ་བཅོན་རྒྱུ་ལ་ནང་སྐྱེལ་སྤེལ་
 སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ས་ལྷོ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་གིས་བཀའ་སྐོབ་ལམ་སྐོན་རིམ་པ་
 གནང་བར་བརྟེན་ནས། དེང་སང་དུས་ཚོད་
 ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། འོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་
 ཞེས་བཅོན་པོའི་དུས་ཚོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་
 འདྲ་པོ་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེད། ད་ཚོར་
 ཆབ་སྲིད་ཀྱི་བདག་དབང་འདྲ་པོ་མེད་ཀྱང་།
 བསམ་སྐོར་འབྲེལ་སའི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་པ་
 ཆེག་སྤེལ་བྱུང་ཐུབ་པ་དེ་གསལ་པོ་ཞེ་སོ་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཅེད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱི་
 ལོ་ལྷོ་ལོ་ས་ལྷོ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་
 མཚོག་གི་མཛད་པ་འབྲིན་ལས་དང་འབྲེལ་
 བ་ཡོད་པ་ཅེད།
 ཉི་མ་ལ་ཡའ་ལྷ་བྱུང་མཚོན་པ་ཡིན་
 བ། དེང་སང་འགྲོ་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་

ཁབ་དང་ས་མཚམས་སོ་སོའི་གནས་
 ལྟངས་ཆགས་ཡོད་ཀྱང་། སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ས་
 ལྷོ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་མཛད་
 འབྲིན་དང་། ཚོས་དང་རིག་གཞུང་གི་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ད་ཚོ་གཅིག་གྱུར་འདྲ་
 པོ་བྱུང་ཐུབ་པ། ད་ཚོ་འོད་ཀྱི་གཏམ་དཔེར་
 ལུས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ལོ་ལྷོ་ལོ་ས་སྤྱི་ལོ་
 ལྷོ་ལོ་ས་ལྷོ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་
 སེལ་སྤེལ་ཁུར་ལུ་ལྷོ་ལོ་ས་ལྷོ་བས་མགོན་
 ཆེན་པོ་ཞེ་སྤེལ་ཅེད།
 དེ་ཡིན་དུས། དེ་རིང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་འདྲེ་
 འཛོམས་འདི་འདྲ་བ་ཞིག་གནང་བའི་ཐོག་
 ལ། མཁས་དབང་མང་པོས་གསུང་བཤད་
 གནང་གི་ཡོད་ཅེད། དེ་བརྒྱུད་ནས་ལོ་རྒྱུས་
 ཀྱི་གནས་བབ་མ་འདྲ་བའི་ཐོག་ལ་ཉམས་
 ཞིབ་དང་། ལོ་རྒྱུས་འོད་སྟངས་ཐོག་ལ་ནམ་
 རྒྱུན་མ་གོ་བ་དང་། མ་རྟོགས་པ་དེ་འདྲ་མང་
 པོ་ཉམ་ཉམ་ཡོད་ཅེད་བསམས་ཀྱི་འདྲེལ་དེ་
 ཚོ་མངོན་གསལ་ཆགས་ཏེ། ད་ཚོའི་དབང་
 ལྷན་ལྷན་སེལ་སྤེལ་ཉེ་པོ་ཡོད་ཐུབ་པ། དེ་
 བཞིན་སོ་སོའི་རོས་ནས་སེལ་སྤེལ་བྱུགས་
 འཕར་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་གཅིག་པུར་
 གཅིག་གྲོགས་ཡོང་ཐུབ་རྒྱུར་ཉམ་ཉམ་
 ཚོགས་འདུ་འདིའི་ཐོག་ནས་ས་ལོན་ཆེན་པོ་
 ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཅེད་ཅེས་ལྟ་རྒྱ་ཡིན།
 ཅུ་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་ཡོང་དུས།
 ཚོས་ལྷོགས་ནས་ལུས་པ་ཡིན་ན་གསུང་
 རབ་ཡན་ལག་བཟུ་གཉིས་ཞེས་དང་། དེའི་
 ལང་ལ་རྟོགས་བརྟེན་དང་། སྤྱི་ལོ་རབས། དེ་

ལྷ་བྱ་བྱུང་བ་ཞེས་པའི་ཚོག་གཅིག་ཡོད་གི་
 འདུག དེའང་ལོ་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བ་ཆགས་
 བསྟན་གྱི་འདུག རྒྱུས་རབས་ཟེར་དུས་སྟོན་
 པའི་རྣམ་ཐར་འདྲ་པོ་དང་། རྟོགས་བརྗོད་
 ཟེར་དུས་དེ་ནང་བཞུགས་འབྲེལ་བ་ཆགས་
 བསྟན་གྱི་འདུག དེ་ཚོ་ཁག་ཁག་དབྱེ་བ་བྱ་
 ཆུ་ཁག་པོ་ཞེ་བྲག་འདུག དེ་ལྷ་བྱ་བྱུང་བའི་
 རིག་པ་ཟེར་དུས། གསུང་རབ་ཡུལ་ལག་
 བཅུ་གཉིས་ནང་ལོགས་ལ། དེའི་ཐོག་ནས་
 ལོ་རྒྱུས་ལ་པར་སྐྱར་ནས་འབྲེལ་བ་ཉགས་
 པ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གཞུང་རིག་པའི་ནང་ལོགས་
 ལ་གསུངས་བསྟན་པ། དེ་ཚོའི་གསུང་ཚུལ་
 འདྲ་མང་པོ་འདུག སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་
 ཐོག་ནས་སྤྱི་དཔ་ཆགས་རབས་དང་། སྟོན་
 བཅུད་ཆགས་ཚུལ། ལྷང་བ་སོ་སོའི་ངོས་
 རས་སོ་སོའི་ཚོས་དང་། རིག་གཞུང་། ཆབ་
 སྤྱི། ལོ་རྒྱུས་རྒྱུ་རྐྱེད་མ་འདྲ་བ་མང་པོ་
 ཞེས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ཡིན་དུས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 འོད་སྟངས་མ་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་གི་ཡོད་
 རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག ལོ་རྒྱུས་ཟེར་དུས།
 རྒྱ་བཤའ་དམ་གོ་དོན་འདྲ་པོ་དེ། སྟོང་ཆེན་
 པས་གཅིག་གསུངས་ཡོད་པེད། ལོ་དུ་མ་
 འདས་པ་ལ་རྒྱུས་ད་ལྟའི་མི་ལྟར་ཡོད་པ་ལ་
 ལོ་རྒྱུས་ཅེས་གསུངས་ཡོད་པེད། ལོ་རྒྱུས་
 ཟེར་དུས་འདས་པའི་འབྲུང་རབས་ཐོག་
 རྒྱུས་དང་རྒྱ་མཚན་འོད་དགོས་ན་ད་ལྟའི་
 མི་ནང་བཞུགས་འོད་སྟངས་པའི་གནས་བབ་
 ཅིག་ལ་ཟེད། དེ་ཡང་སོ་སོའི་བསམ་སྟོན་དང་།
 རྟོགས་ཞེན་དབང་དུ་མ་འགོ་བར་དངོས་

ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་འོད་སྟངས་
 པ་ཡིན་ན། མི་གཞན་ལ་འདྲ་རྣམ་དཔྱད་མ་
 འདྲ་བ་ཞེས་སྟེན་སྟབ་པ། ལོ་རྒྱུས་འོད་དུས།
 རྟོགས་ཞེན་གྱིས་འབྲེལ་བ་བཏགས་ནས་
 བཤའ་ན་དེས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རྣམ་དཔྱད་འདོན་
 རྒྱུར་པའི་ཐོག་ནས་ཀྱི་མི་འདུག དངོས་ཡོད་
 གང་ཡིན་པ་དེ་འོད་སྟངས་ན་དེའི་ཐོག་ནས་
 ཉན་ཉན་གྱིས་པའི་ཐོག་ནས་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་
 གནས་སྟངས་ཆགས་བསྟན་འདུག
 བོད་ལྷ་བྱུང་མཚོན་པ་ཡིན་ན། ས་
 ཁམས་དང་གནའ་རྗེས་ཉམས་ཞེས་བྱེད་
 མཁའ་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་བོད་ཀྱི་ཆབ་
 མདའི་ཁ་རྒྱུ་གོ་ཚོ་དང་། ཉེ་ཆར་སྟོན་
 ལྷང་དང་མངའ་རིས་དགོ་རྒྱུས་ས་ཆ་དེ་
 ཚོའི་ནང་ནས་གནའ་རྗེས་རྟེན་སོན་བྱུང་
 རྒྱལ་ས། བོད་ནང་ལོ་དོ་ཁྲི་མང་པོའི་སྟོན་
 རས་འགོ་བ་མའི་རིགས་བྱུང་བ་བཤའ་གྱི་
 འདུག རྒྱལ་ས་དེ་དུས་འགོ་བ་མའི་རིགས་
 བྱུང་བ་ཡིན་ན། དེ་འཚོ་གནས་བྱ་རྒྱུར་དེ་
 དང་འབྲེལ་བའི་རིག་གཞུང་ཞེས་བྱུང་ཡོད་
 པ་གསལ་པོ་པེད། ཉེ་མ་ལ་ཡའི་མི་རིགས་
 ཀྱི་འབྲུང་ཁུངས་ཡང་དེ་འདྲ་པོ་གཅིག་མིན་
 རས་བསམས་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོ་ཉམས་ཞེས་
 བྱ་རྒྱུ་རེད་མ་གཏོགས། ཁ་ཚོན་བཅད་ནས་
 དེ་འདྲ་པེད་ཅེས་འོད་སྟངས་རྒྱུའི་གནས་
 རྟེན་མི་འདུག ད་ལྟ་བོད་དུ་སྤྱི་དུས་
 ཉམས་ཞེས་ཁང་གི་འགན་འཛིན་ནས་
 གསུངས་སོང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟན་པ་
 དང་རྒྱུས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་གཅིག་

གསུངས་སོང་། དེ་ཚོའི་གསུངས་པའི་ཐོག་ནས་
 ཆེན་པོ་མིན་ནས་བསམས་ཀྱི་འདུག དཔེར་
 ར་བོད་བཅན་པོའི་དུས་སྟུ། ཆབ་སྤྱི་དེ་གྱི་
 ཐོག་ལ་ཕྱག་རྗེས་ཆེན་པོ་བཞག་ཡོད་ཡུང་།
 ད་ལྟ་དེ་ཚོས་རྗོད་བསྟན་པའི་གནས་སྟངས་
 འེག་མ་གཏོགས་དངོས་ཡོད་ཀྱི་དེ་འདྲ་རེད་
 ཅེས་འདོན་རྒྱ་མེད་པའི་གནས་སྟངས་
 ཆགས་བསྟན་ཡོད་པེད། བོད་བཅན་པོའི་ལོ་
 རྒྱུས་ཐོག་ནང་ཚོས་ལ་བྱས་རྗེས་ཆེ་པོས་
 བཞག་འདུག་བསམས་ཀྱི་འདུག དཔེར་ན།
 བོད་ལས་རྒྱ་ནག་ལ་སྟོན་ལ་ནང་ཚོས་དར་
 པ་པེད། བོད་ནང་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་
 རྒྱལ་ས་སྤྱ་ནང་ཚོས་ཡོངས་གྲགས་དར་
 ཁྲུབ་བྱུང་བར་བརྟེན་གྱི་ཡོད་པེད། རྒྱལ་ས་
 དེ་དུས་དཔལ་འབྱོར་གྱི་གནས་སྟངས་ཐོག་
 རས་རྒྱ་ནག་ལྷགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་རྟོགས་
 སྟབ་པ། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་ལ་ནང་ཚོས་དར་
 པའི་རྗེས་སྟུ། སྟོན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་
 སེམས་པའི་འདྲ་སྐྱ་ཉ་ཅང་གི་ཆེན་པོ་དེ་འདྲ་
 རི་གྲག་ལ་བཞེངས་བསྟན་གནང་འདུག དེ་
 ཚོའི་ཐོག་ལ་དཔལ་འབྱོར་གྱི་འགོ་སོང་ཆེན་
 པོ་འགོ་ཡི་ཡོད་པ་གསལ་པོ་པེད། རྒྱལ་ས་
 དེ་དུས་སྟོན་པ་དང་། བྱང་རྒྱལ་སེམས་པའི་
 རྒྱང་བརྒྱན་ཆེན་པོ་བཞེངས་ཡོད་པ་དེ་ཚོས་
 ཉན་ཉན་འགོ་བ་མི་ལ་རང་བཞིན་གྱི་པན་
 ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་གསལ་པོ་པེད།
 དེ་ཚོ་ད་ལྟ་ཡིན་ནའང་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་
 བབ་ཐོག་ནས་དབང་པོ་འདྲ་པོ་ཞེས་ཆགས་
 བསྟན་གྱི་ཡོད་པེད། བོད་ནང་ལོགས་ལ་

སྐད་ཆ་འོད་རྒྱ་འདིར་མཚམས་འཛོག་ཞུ་
རྒྱ་དང་། ཚོགས་འདུ་ལམ་ལྷོངས་ཡོང་བའི་
སློབ་འདུན་ཞུ་རྒྱ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་གནང་
སོང་།

གཞན་ཡང་མཇུག་སྐོའི་ཐོག་སྤྱི་
ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་
མཚོག་གིས་མཇུག་སྐོར་བསྐྱེད་བའི་གསུང་
འཛིན་སློབ་སྦྲང་དང་། སྐྱུ་མགོན་གཙོ་བོ་
དཔལ་ལྷན་གྱི་སྐོར་མཚོག་གིས་གསུང་

བཤད། བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་
གི་འགན་འཛིན་ལྷ་བ་ཚེ་རིང་ལགས་ཀྱིས་
ཕེབས་བསུའི་གསུང་བཤད། བོད་ཀྱི་སྲིད་
བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་གི་འགན་འཛིན་
གཞོན་པ་ཇམ་གླ་བསྟན་པ་རྒྱལ་མཚན་
ལགས་ཀྱིས་སྐྱབས་མེ་ཆེ་ལུང་གསུང་
བཤད་བཅས་གནང་སོང་།

ཕྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༣ ལས་ ༧ བར་
ཉིན་གྲངས་ལྗེ་རིང་གི་ཚོགས་ཆེན་དེ་

བཞིན་བོད་ཀྱི་སྲིད་བྱུས་ཉམས་ཞིབ་ཁང་
དང་། ཏུ་ལའི་རྒྱ་མ་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
ཁང་། ས་རྒྱ་བོད་ཀྱི་མཐོ་རིམ་སློབ་གཉེར་
ཁང་། སློབ་ལམ་བོད་ཀྱི་བརྗེ་འཛིན་ཞིབ་
འཇུག་ཁང་བཅས་སུ་མོང་གིས་གོ་སྐྱོབ་
ཞུས་གནང་འདུག་པ་བཅས།

ཕྱོགས་བརྒྱལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་སུན་ཚོགས་མཚོག་བོད་དོན་ལུ་སྐྱུལ་ནང་མཉམ་ཞུགས་ཀྱིས་ཨོ་སློང་
དབུས་གོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག་དང་མཇུག་མཉམ་སྦྲེན་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༡ ལས་ ༣ བར་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལུ་སུན་ཚོགས་ (Australia Tibet Council) ཀྱིས་
བོད་དོན་ལུ་སྐྱུལ་གྱི་ཉིན་མོ་གོ་སྐྱོབ་ཞུས་པའི་ཐོག་ཕྱོགས་བརྒྱལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་སུན་ཚོགས་མཚོག་མཉམ་
ཞུགས་ཀྱིས་ཨོ་སློང་གོས་ཚོགས་འཐུས་མི་ཁག་ཅིག་མཇུག་མཉམ་སྦྲེན་གནང་སྐབས།

འགན་འཛིན་ཇའོ་ ཟླེ་ཏི་ཐོར་ཏི་ (Dr. Zoe
Bedford) ལགས། ལས་བྱེད་བསོད་
ནམས་ཚེ་རིང་ལགས། གསར་འགོད་
དྲངས་ཞབས་པ་ཇི་རལ་ཏིན་ ནོར་ཏི་མེལ་
ཏི་ (Geraldine Nordfeldt) ལགས།
ཨོ་སློང་ས་གནས་འདྲ་མིན་གྱི་བོད་མིའི་སྐུ་
ཚབ་གྲངས་ ༡༥ ལྷག་ཙམ་མཉམ་ཞུགས་
དང་། སྐབས་དེར་སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་
འཛིན་སུན་ཚོགས་མཚོག་གིས་བོད་དོན་ལུ་
སྐྱུལ་ཚོགས་ཚུང་གཅིག་སྟེ་ཁྲིད་གནང་ཡོད་
འདུག།

༡༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ལའི་ཚེས་ ༡
ལས་ ༣ བར་ཉིན་གྲངས་གཉིས་རིང་ཨོ་སི་
ཁོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལུ་སུན་ཚོགས་ (Austra-
lia Tibet Council) ཀྱིས་བོད་དོན་ལུ་

སྐྱུལ་གྱི་ཉིན་མོ་གོ་སྐྱོབ་ཞུས་པའི་ཐོག་
ཕྱོགས་བརྒྱལ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དོ་
རིང་བསྟན་འཛིན་སུན་ཚོགས་མཚོག་དང་།
ཨོ་སི་ཁོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལུ་སུན་ཚོགས་ཀྱི་

ཕྱི་ཚེས་ ༡ ཉིན་སྤོ་རྒྱ་ཚོང་
༡༡༠༠ ཙམ་ལ་བོད་དོན་ལུ་སྐྱུལ་འགོ་
འཇུགས་ཀྱིས་ཐོག་མར་ཨོ་སློང་གོས་
ཚོགས་རུ་བའི་ནང་གསར་འགོད་གསལ་
བསྐྱབས་ཤིག་སྟེ་བོད་དོན་ལུ་སྐྱུལ་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡ རྣམ་ ༢ བར་ཉིན་གངས་གཉིས་རིང་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལུན་ཚོགས་ (Australia Tibet Council) གྱིས་
བོད་དོན་ལུ་སྐལ་གྱི་ཉིན་མོ་གོ་སྐྱེག་ལུས་པའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་གསུངས་བོད་མི་མང་ཕྱི་ལུས་རྩོམ་སྐྱོད་བསྐྱོན་འཛིན་ལུན་ཚོགས་མཚོགས་མཉམས་
ལུ་གསུངས་ཕྱི་ལོ་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ལུ་གསུངས་ཕྱི་ལོ་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ལུ་གསུངས་ཕྱི་ལོ་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ལུ་གསུངས་ཕྱི་ལོ་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ལུ་གསུངས་

གནང་མཁན་སྐུ་ཚབ་གཉིས་ཀྱིས་བོད་དོན་
ལུ་སྐལ་སྐྱོར་རྩོམ་སྐྱོད་དང་། བོད་ནང་གི་རྩོམ་
སྐྱོར་གནས་སྐབས་འབྲེལ་བཟུང་། ཨོ་སི་ཀྲོ་
ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་མིའི་བོད་དོན་ལུ་སྐལ་
ཚོགས་པའི་ལུ་སྐལ་ཚོགས་པའི་གཙུག་ལྷན་
ལུ་ཡུལ་བོད་དོན་སྐྱོར་རྩོམ་སྐྱོད་གསུང་
བཤམ་དང་། བཅའ་འཛིན་ལན་འདེབས་
གསལ་བཤམ་གནང་འདུག
དེ་རྗེས་དེམ་པས་ཉིན་གཉིས་ཀྱི་
རིང་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་
མི་གངས་ ༣༠ ཅམ་དང་མཇལ་སྐྱོད་ཀྱིས་
བོད་དོན་སྐྱོར་ལུ་སྐལ་གནང་ཞིང་། ལྷན་
དབང་སྐུ་སྐྱོར་ཡང་སྐྱོད་རིང་འཛིན་གྱི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་འགན་དབང་རྒྱ་ལའི་སྐུ་ཚབ་
གངས་ལུ་འགན་འཛིན་རྣམས་ལ་ཡོད་པ་
ལས་རྒྱ་ནག་གཞུང་ལ་སྐུ་ཚབ་ཀྱི་ལུ་

འགན་དབང་མེད་སྐྱོར། བོད་རྒྱུ་དཀའ་
རྒྱུ་སེལ་མ་ལུ་བར་ལྷན་བསྐྱོར་ཡོད་
སྐབས། དེ་སེལ་ཐབས་སུ་ལ་གོང་ས་མཚོགས་
གི་སྐུ་ཚབ་དང་ལུ་སྐལ་འབྲེལ་མོལ་བསྐྱོར་
གསེལ་ཐབས། ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ནང་
གནས་སྐྱོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་རྒྱལ་
མཚམས་ལས་བཞུགས་པའི་དཀའ་གཞོན་གྱི་
བཞེན་པའི་སྐྱོར་བཅས་གནང་དོན་གསུམ་
ཀྱི་ཐོག་ལ་ལུ་གསུངས་འདུག
ཕྱི་ལུས་རྩོམ་སྐྱོད་བསྐྱོན་འཛིན་
ལུ་ཚོགས་པེབས་གིས་སྐྱོད་པའི་བོད་
དོན་ལུ་སྐལ་ཚོགས་ལུ་ཚུང་ནས་ཨོ་སི་ཀྲོ་
ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་ཚོགས་པེབས་ལུ་
Senator
Bridget McKenzie མཚོགས་དང་། ཨོ་
སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་ Sen-
ator Richard Colbeck མཚོགས་ཨོ་སི་ཀྲོ་
ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་ Senator

Paul Scarr མཚོགས་གི་ལས་བྱེད་ Jason
Sandorp, Chief of Staff ལགས། ཨོ་
སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་ MP
Renee Coffey མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ Senator
Nick Mckim མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ MP Dr. So-
phie Scamps མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ Senator An-
drew Mclachlan མཚོགས་བཅས་དང་
ལུ་མཇལ་འཕྲད་དང་། གཞན་ལུ་སྐལ་
ཚོགས་ལུ་བཞེན་པའི་ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ MP Alison Penfold
མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཚོགས་
པེབས་ལུ་ MP Mary Aldred མཚོགས་ ཨོ་
སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་ MP
Alicia Payne མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ Senator
Dean Smith མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ Senator Barbara
Pocock མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ MP David Mon-
crieff མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ MP Tim Wilson མཚོགས་
ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་
Senator Dorinda Cox མཚོགས་ ཨོ་སི་
ཀྲོ་ལི་ཡའི་ཚོགས་པེབས་ལུ་ Senator
Deb O'Neil མཚོགས་ ཨོ་སི་ཀྲོ་ལི་
ཚོགས་པེབས་ལུ་ Senator Steph

Hodgins-May མཚོགས་མོ་གླིང་གྲོ་ས་ འཕུས་མི་ MP Susan Templeman
ཚོགས་པོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator Da- མཚོགས་བཅས་དང་མཇལ་འཕྲད་གནང་

བོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator Dean
Smith མཚོགས་གྲོ་ས་ཚོགས་པོང་མའི་
འཕུས་མི་ Senator Nick Mckim མཚོགས་
གྲོ་ས་ཚོགས་པོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator
Steph Hodgins-May མཚོགས་བཅས་
ཀྱིས་ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་སུ་བོད་དོན་སྐོར་
སློང་སློང་དང་། བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེས་སྐབས་རེ་
འབོད་ལྷན་པའི་དོན་ཚན་ཁག་ཅིག་གི་ཐོག་
གསུངས་འདུག

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༥ ཚེས་ ༡ རྩིས་ ༡ བར་ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཤིང་ཨོ་སི་གྲོ་ལི་ཡའི་བོད་དོན་ལྷན་ཚོགས་ (Australia Tibet Council) ཀྱིས་
བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་ཉིན་མོ་གོ་སྐྱོད་ལྷན་པའི་ཐོག་གྲོ་ས་ཚོགས་པོང་མའི་འཕུས་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་དོ་རིང་བསྟན་འཛིན་ལུག་ཚོགས་མཚོགས་མཚོགས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་འཕུས་མི་ལོགས་མཇལ་འཕྲད་གནང་སྐབས།

vid Smith མཚོགས་ ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་ འདུག
བོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator Pete
Whish-Wilson མཚོགས་ ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་
ཚོགས་པོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator Da-
vid Pocock མཚོགས་ ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་
བོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator Raff Cic-
cone མཚོགས་ ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་པོང་
མའི་འཕུས་མི་ Senator Penny All-
man-Payne མཚོགས་ ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་
བོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator Mehreen
Faruqi མཚོགས་ ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་འོག་
མའི་འཕུས་མི་ MP Andrew Wallace
མཚོགས་ ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་འོག་མའི་

འདུག
མཇལ་འཕྲད་སྐབས་ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་
ཚོགས་བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་
འཕུས་མི་ཁག་ཅིག་དང་། དེ་བཞིན་གྲོ་ས་
ཚོགས་འཕུས་མི་གསར་བ་མང་དག་ཅིག་
ལ་བོད་དོན་སྐོར་དོ་སློང་གནང་བུལ་བ་བྱུང་
བ་དང་། ཁོང་རྣམས་ནས་ཀྱང་བོད་དོན་
སྐོར་ལ་དོགས་འདྲི་དང་ཐུགས་སྦྲང་ཆེན་པོ་
གནང་ཡོད་འདུག
ཉིན་གྲངས་གཉིས་ཤིང་བོད་དོན་
ལྷན་སྐྱེས་གནང་བ་བརྒྱུད། ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་
ཚོགས་འོག་མའི་འཕུས་མི་ MP Susan
Templeman མཚོགས་དང་། གྲོ་ས་ཚོགས་

ད་ལྟའི་ཆར་ཨོ་གླིང་གྲོ་ས་ཚོགས་
བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཚོགས་པའི་བྱང་སྐྱེལ་
ཚོགས་པའི་ཚོགས་པའི་ཨོ་གླིང་དལ་ཚེལ་སྲིད་དོན་
ཚོགས་པའི་གྲོ་ས་ཚོགས་འོག་མའི་འཕུས་
མི་ MP Susan Templeman མཚོགས་
དང་། ལུ་ཡངས་སྲིད་དོན་ཚོགས་པའི་གྲོ་ས་
ཚོགས་པོང་མའི་འཕུས་མི་ Senator
Dean Smith མཚོགས་དང་། ལྷང་ལུ་སྲིད་
དོན་ཚོགས་པའི་གྲོ་ས་ཚོགས་པོང་མའི་
འཕུས་མི་ Senator David Pocock
མཚོགས་བཅས་གསུམ་ཡིན་འདུག
བོད་དོན་ལྷན་སྐྱེས་ཉིན་གཉིས་པའི་
ཞོགས་བར། Falong DAFA ཚོགས་
བས་མཐོན་འབོད་གནང་བ་ལྟར། སྤྱོད་ལས་
བཞུགས་སྤྱི་འཐུས་མཚོགས་གིས་ཨོ་གླིང་
གྲོ་ས་ཚོགས་ཕྱི་རོལ་དུ་དེ་གའི་རང་དབང་
ལྷན་སྐྱེས་ལས་འགུལ་གྱི་འདུ་འཛོམས་སར་
ཆེད་བཅར་གྱིས་བོད་དོན་དང་། རང་དབང་
སྐོར་ལ་གཏམ་བཤུད་དང་། གསར་འགོད་
པའི་བཅའ་འདྲིར་དང་ལེན་གནང་འདུག

ཡུང་། འཛིག་ཉེན་གྱི་སྤྱི་འགོ་ཀུན་ལ་སྤྱི་
འཆིའི་རང་དབང་མེད་པ་ཚོས་ཉིད་ལ་
དགོངས་པ་རྒྱ་ཆེ་བཞེས་པ་དང་འབྲེལ་དམ་
པ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་ཆེད་ཀྱི་
ཀྱི་གནང་སློ་རིམ་པར་གནང་བཞིན་ཡོད་པ་
གཞིར་བཅས། འདི་ནས་སྐབས་ ༡༢ པའི་
ཁོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པར་སྤྱི་
མཚུངས་གཞུང་འབྲེལ་སྲུང་བྱས་འདུད་

ཀྱི་ཁོས་ཚོད་བཞག་བེན་རྗེས་འབྲུལ་ལམ་
ལྷ་རྒྱུ་དང་། དམ་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བོད་བསྟན་
སྲིད་མི་རིགས་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
འཛུགས། བོད་རྒྱ་ཆེའི་མང་ཚོགས་བཅས་
ཀྱི་དོན་དུ་ཞབས་ལུ་མཐར་མོན་གནང་བའི་
མཛད་རྗེས་ལ་ཡི་རངས་བསྟན་བརྩོན་
དང་། མཚོག་གསུམ་རྒྱལ་བའི་སྤྱོད་སྲུང་
མཚོད་སྤྱོད་དང་བཅས་གང་གིས་བྱས་

བསགས་སྤྱི་ག་ལྷང་ཀམས་ཡུང་ཞིང་དག་
ནས། ཚོར་བས་ཀུན་ཏུ་འཕགས་མཚོག་
བྱུག་ན་བསྐོའི་རྗེས་སུ་བཟུང་སྟེ། ཀམ་
མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་སྤྱད་དུ་རེག་
པའི་སྤོན་འདུན་དང་སྤྱོད་སྲུང་། ལུལ་ལུས་
ནང་མི་ཉེ་འབྲེལ་ལྷོས་བཅས་ཡོངས་ལ་
སྤྱོད་སྲུང་གསོ་ལུ་རྒྱ་ཞེས་འཛོད་འདུག

དཔལ་ས་སྤྱིའི་ཡ་སྤྱབས་རྗེ་འཁོན་གདུང་ཨ་བི་ཀྱི་ཏ་བརྗ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་བཞགས་སྐྱར་དྭ་རམ་ས་ལང་ཆིབས་བསྐྱར་སྤྱོད་
སྐབས་བོད་མི་མང་ས་སྤྱིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་གཉིས་ནས་ཐེབས་བསྐྱེད་ལེན་ལུས་པ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༤ ཉིན་དཔལ་ས་སྤྱིའི་ཡ་སྤྱབས་རྗེ་འཁོན་གདུང་ཨ་བི་ཀྱི་ཏ་བརྗ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་བཞགས་སྐྱར་དྭ་རམ་ས་ལང་
ཆིབས་བསྐྱེད་སྤྱོད་སྐབས། བོད་མི་མང་ས་སྤྱིའི་སྤྱི་འཐུས་ཀྱིས་གཉིས་ནས་ཐེབས་བསྐྱེད་ལེན་ལུས་པ།

བསྟན་རྒྱལ་མཚོན་མཚོག་དང་། བོད་མི་
མང་ས་སྤྱིའི་སྤྱི་འཐུས་མཁན་པོ་ཀམ་ རྟལ་
དངོས་ཡུབ་བསོད་ནམས་མཚོག་ཀམ་
གཉིས་ལྷ་ལྷམ་གནས་ཐང་དུ་ཆེད་ཐེབས་
ཀྱིས་གཞུང་འབྲེལ་ཐེབས་བསྐྱེད་ལེན་
ལུས་གནང་ཡོད།

གཞི་ཚའི་བོད་མིའི་སྤྱོད་ལེན་པའི་
དབུ་འཁེད་སྤྱི་ལོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྤྱབས་
མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་
གཞིན་སྤྱོད་ཀྱིས་ཀམས་ནས་བཟུན་བཞགས་
བསྐྱར་འབྲུལ་ལུ་རྒྱུ་རྒྱའི་ཐོག་ཡ་སྤྱབས་རྗེ་
འཁོན་གདུང་ཨ་བི་ཀྱི་ཏ་བརྗ་རིན་པོ་ཆེ་
མཚོག་མཉམ་ལུགས་སྐྱར་ཆིབས་བསྐྱེད་
བསྐྱར་སྤྱོད་པ་བཅས།

༢༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༤
ཉིན་དཔལ་ས་སྤྱིའི་ཡ་སྤྱབས་རྗེ་འཁོན་
གདུང་ཨ་བི་ཀྱི་ཏ་བརྗ་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་

བཞགས་སྐྱར་དྭ་རམ་ས་ལང་ཆིབས་
བསྐྱེད་བསྐྱེད་སྤྱོད་དང་། སྐབས་དེར་བོད་
མི་མང་ས་སྤྱིའི་སྤྱི་འཐུས་སྤོབ་དཔོན་ལུལ་

སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་ མཛོག་གིས་ཚོགས་འདུ་དབུ་འཇུག་མཁུ་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༡༠ ཉིན་སྐབས་ ༡༩ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་བཅུ་པའི་ཐོག་དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཛོག་གིས་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཀྱི་མཛོག་གིས་ཚོགས་
འདུ་དབུ་འཇུག་མཁུ་གསུང་བཤད་གནང་སྐབས་།

༡༢། །ལྷ་བཅས་སྤོང་ཞིང་གཞུག་ལྷོ་གཞུག་གི་
 འཛིག་ཉེན་ཞི་བའི་དེད་དཔོན། །ལམས་
 གསུམ་ཚེས་ཀྱི་ལྷལ་པོ། །བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་
 ལྷ་ལྷོ་ལེན་པའི་དབུ་འཇུག་སྤྱི་ཚོར་ལྷོང་ས་
 ལྷ་བས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ལ་སྤོ་
 གསུམ་གུས་ལྷལ་སྤོན་དུ་སྤུལ་བའི་ཐོག་
 ལས། དེ་རིང་སྐབས་བཅུ་བདུན་པའི་བོད་མི་
 མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་
 ཚོགས་དུས་བཅུ་པའི་ཐོག་མེབས་པའི་
 དཔལ་ལྷན་སྤོང་མཚོག་དང་། །བཀའ་
 ལྷོན་ལས། །དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་
 གཞུག་པ་མཚོག་དང་། །བཀའ་འོས་ཀྱིས་
 ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམས་ལ་ཚང་མར་ཐོག་
 མར་ཚོགས་གཙོ་མཛོག་པོ་ལྷོང་ལོང་གིས་
 འཛིང་བཀའ་ལེན་པའི་ལེགས་ལྷ་ལྷོ་ཡིན།
 དེ་རིང་རྒྱ་ལྷོན་གསལ་
 ལྷོང་། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ལོ་
 གཞུག་ལ་ཐེངས་མ་གཉིས་འཚོགས་ཀྱི་
 ཡོད་པའི་ཕྱི་ལྷོ་གསུམ་པའི་གྲོས་ཚོགས་དེ་
 ལྷོན་ཅིས་དང་། །ཕྱི་ལྷོ་དབུ་ལ་དེ་ལས་
 བསྤོམས་གྲོས་ཚོགས་ཞེས་དེ་རིང་རྒྱ་ལྷོན་
 ལས་བསྤོམས་གྲོས་ཚོགས་འཚོགས་ལྷོང་
 དུས་ཚོད་དེ་འཁེལ་བསྤྲད་ཡོད་པའི་གཙོ་
 མོ་ལས་ཉེན་མང་ཆེ་བ་དེ། །ལྷོན་ལང་ལག་གི་
 ལས་བསྤོམས་ལྷོན་ལ་དེ་སྤོན་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷོན་ལས་ལ་ལྷོན་གནང་ནས་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷོན་ལས་ཀྱིས་དེར་བསྐྱུང་ཞིབ་བྱས་ནས་
 དེའི་མེས་འབྲས་ལ་སྤོན་ཐོང་བའི་བཤག་
 ཅིག་ལེབས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་དེ་གཞུག་
 བཞེན་ལྷོན་ལང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་ལས་
 བསྤོམས་བསྐྱུང་བ་ཐད་ཀར་གྲོས་ཚོགས་
 ལང་ལ་སྤོན་སྤོན་ལྷོན་ལྷོན་གནས་སྤོངས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་དེ་རིང་གི་གྲོས་ཚོགས་ཕྱི་ལྷོ་ ༤

ཚེས་ ༡༠ རྗེས་ ༡༥ བར་ལས་ཉེན་བརྒྱད་
བསྐྱར་རྒྱུ་དེ་དང་ལས་ཉེན་མང་བ་དེ་དང་ཚོས་
ལས་བསྐྱོན་མེད་ཀྱི་ཕྱོད་ཚོགས་ཚོགས་ལ་
གཏོང་དགོས་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ལྟར་
ཆགས་ཡོད་ཤོད།

སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་
སྐབས་ཐོག་ལ། ཉེ་སྔོན་སྤྱི་ཟླ་ ༤ ཚེས་ ༩
ཉེན་གྱི་བཀའ་འགན་གི་གསུང་བཤད་ཤོད།
དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཕྱོད་ཚོགས་ཀྱི་གསུང་
བཤད་ཤོད། དེའི་ནང་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་
སྐབས་ཤོད། དེ་བཞིན་བོད་ནང་གི་གནས་
སྐབས་ཤོད། ལྷག་པར་དུ་ཡོ་ཤོད་འཛིན་ལ་
ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ལས་དོན་དང་། འཛིན་སྐྱོང་གི་
ལས་དོན་གལ་ཆེ་བ་གང་བསྐྱར་ཡོད་པ་
ནམས་གསུང་བཤད་ཁག་ནང་གསལ་པོ་
གསལ་བསྐྱར་ཡོད་ཤོད། མང་བས་དེའི་ཐོག་
ནས་མཐུན་གྱི་ཡོད་ཤོད། འོན་ཀྱང་ངས་
ཚོགས་ཁག་གི་གསུང་ལྷན་བུས་ནས་
ལྷན་པར་ལས་འཛིན་སྤྱི་ཟླ་ ༧ པའི་
ནང་ལ་བོད་ཀྱི་ཚོས་ཚོགས་ཐེངས་ ༡༥ པ་
དེ་ཚོགས་ཡོད་ཤོད། ལྷན་པར་དེ་དུས་དུ་
འཛིན་སྐྱོང་ཆེན་ཁག་ཤོད། ལྷན་པར་ཤོད།
དེ་བཞིན་ཚོགས་བཅར་བ་ ༡༥༠ ཙམ་
མཉམ་ལྷན་གསུང་བུས་པ་ཤོད། ལྷན་པར་དེ་དུས་
སྤྱི་ནོར་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་
མཚོགས་གསུང་ཞལ་མངལ་རྒྱ་བུང་བ་དང་།
ལྷག་པར་དུ་སྤྱི་ནོར་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་
མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་གིས་ལ་རྒྱལ་དབང་
སྤྱི་མཉམ་རིམ་པ་རྒྱན་མཐུན་ནས་མེད་སྤྱི་མཉམ་

ཞལ་བཞེས་བཀའ་རྒྱུ་བཟང་པོ་ཞིག་
བསྐྱར་སྤོང་ཤོད། དེ་བཞིན་ཚོས་བརྒྱད་
རིམ་སྤྱི་མཉམ་ཆང་པའི་དབུ་འཛིན་སྐྱོང་ཆེན་
ཁག་དང་། ལྷན་པར་ཚོགས་བཅར་བ་ཚང་
མ་སྤྱི་ཚོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཀྱི་ཕྱོད་
ཚོད་བཞག་པ་དང་། དེ་ནས་ཚོས་ཚོགས་
ཀྱི་ལས་ཉེན་མཐའ་མ་ལའང་དམིགས་
བསལ་ཕྱོད་ཚོད་རྒྱལ་རྒྱུ་དོན་ཆེན་བཞི་
ཅན་ཞིག་དེ་ལྟར་བཞག་ནས་མདོར་བ། སྤྱི་
ནོར་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་
མཚོགས་གི་དགོངས་གཞི་གང་ཡིན་པ་དེའི་
ཐོག་ནས་ང་ཚོས་འཇུག་ལྟར་ལྷན་གཅིག་
དང་། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་
ལ་རྒྱལ་དབང་གི་སྤྱི་མཉམ་མང་རྒྱུ་མཐུན་
མེད་པར་ཐེ་བུས་བུས་པ་ཡིན་ན། དེ་ཙམ་
བཞིན་ནས་མོས་མཐུན་མེད་པ་གཅིག་དང་།
དེ་ག་ནང་བཞུགས་ཀྱིས་ངོས་ལེན་མེད་པ།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་།
སྤྱི་ཟླ་ ༧ ཚེས་ ༤ ལ་ལྷན་པར་ལྷན་ཁག་
བུར་གྱི་ཐོག་ནས་འགོ་བཤེད་ཐོབ་ཐང་གི་
སྤེ་ཆེན་ཐོག་ནས་ལ་རྒྱལ་དབང་སྤྱི་མཉམ་
མེད་སྤྱི་མཉམ་ཆེན་པོ་ལྷན་པར་དེ་དང་།
ཡོད་པ། གཞན་གྱིས་ཐེ་བུས་བུས་པ་འགྲིག་
གི་མེད་པ། དེ་ག་ནང་བཞུགས་མཉམ་འབྲེལ་
རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱི་རི་ལི་མཉམ་ཆེན་ཆེན་
ཐེངས་ ༥༤ པའི་ཚོགས་སྐབས་རྒྱུ་དུ་ཡིན་
འི་ལྷན་པར་ཆེན་པོ་ཀྱིས་མི་བསྐྱོད་བུས་
ནས་ཁག་ཅིག་སྤྱི་མཉམ་འཛོམས་གནང་བའི་
ཐོག་ནས་སྤྱི་ནོར་ལ་ལོང་ས་ལ་སྐབས་མཐོན་

ཆེན་པོ་མཚོགས་གི་སྤྱི་མཉམ་རྒྱུ་མཐུན་
མེད་སྤྱི་མཉམ་རྒྱུ་དེ་བོད་མི་རང་གི་ཚོས་ཕྱོགས་ཀྱི་
འཛིན་སྐྱོང་གཅིག་རང་ལས། དེ་ལ་ཆབ་སྲིད་
ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐེ་བུས་བུས་པ་ཡིན་ན། ཐང་
གར་ཚོས་དང་རང་དབང་ལ་ཐེ་བུས་བུས་པ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཤོད་ཐེངས་ལས། གང་ལྟར་
ལ་སྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་ཆེད་སྤྱི་མཉམ་རྒྱུ་
མཐུན་ནས་མེད་སྤྱི་མཉམ་རྒྱུ་དེ་དང་རང་ཚོའི་ཚོས་
ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་གཅིག་ཡིན་པ་དང་།
རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དེ་ལ་ངོས་
འཛིན་བུས་ནས། དེའི་ཐོག་ལ་རྒྱ་ནག་
གཞུང་གིས་ཐེ་བུས་བུས་པ་ཡིན་ན་ངོས་
ལེན་མེད་པ་གཅིག་དང་། ལྷག་པར་དུ་ཚོས་
དང་རང་དབང་གི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་
ནས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་འགལ་
ཀྱི་ཡོད་པ་ཡོངས་གྲགས་རིམ་པས་གསལ་
པོ་ཆགས་ཡོང་བའི་གནས་སྐབས་ཆགས་
བསྐྱར་ཡོད་ཤོད།
དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ད་ལོ་ང་ཚོ་
བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱིས་ལ་སྐབས་
མཐོན་ཆེན་པོ་ཆེད་ལྷན་པར་ལོ་ ༤༠ ལ་མེད་སྤྱི་
མཉམ་པའི་ལོ་རྒྱུས་སྐབས་ལ་ཆེ་ལྷན་པར་དང་། དེ་ག་
ནང་བཞུགས་བཞུགས་ལྷན་པར་འཇུག་
ལས། དེ་ལྟར་ལས་རིམ་མང་པོ་ཞིག་
བསྐྱར་སྤོང་ཤོད། རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ལ་ཡང་
འབྲེལ་བ་ཡོད་པའི་ལས་རིམ་མང་པོ་ཞིག་
བྱུང་ཡོད་ཤོད། བོད་མིའི་སྤྱི་ག་འཇུགས་ཀྱི་
ངོས་ནས་ཀྱང་ད་ལྟ་ལས་རིམ་འགོ་དང་འགོ་
བཞུགས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ཤོད། དེ་དང་

འབྲེལ་ནས་པོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་ཀྱི་ངོས་ནས་སྡོན་མ་ང་ཚོས་ལྷོ་ཡིང་
 ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུ་ཞིག་ཚོགས་ཡོད་
 རེད། སྐབས་དེ་དུས་ང་ཚོས་ཐག་གཅོད་
 ལྷུང་བ་རེད། དེ་ཡི་མཚན་སྲོད་དེ་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་པས་ནས་གནང་དགོས་པ་ཡིན་དུས།
 ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་ནང་ལ་སྤྱི་ནོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
 ལ་བཀའ་ཤིན་ཟེས་བྲན་གྱི་གྲོས་ཚོད་ཅིག་
 རྒྱང་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། གྲོས་ཚོད་དེ་སང་
 ཉིན་ཐེབས་ཡོད་གི་ཡོད་རེད། དེའི་ནང་ལ་
 ཡང་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཚོག་གིས་སྐྱེ་མེད་རྒྱན་མཚུང་ནས་
 ཐེབས་རྒྱ་དེ་དམིགས་བསམ་གྱིས་བཀའ་
 ཤིན་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། རྒྱ་ནག་གཙོས་
 བས་དེ་ལ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐེ་བྱས་བྱས་པ་བྱུང་
 བ་ཡིན་ན་ངོས་ལེན་ནས་ཡང་མེད་པའི་
 གྲོས་ཚོད་ཁག་ཅིག་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་ཅེས་དེ་
 གཅིག་ལྟར་ཡིན།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ཉེ་ཆར་པོད་རང་
 རྒྱུང་རྒྱུང་ས་ཟེར་བ་བཅུ་གས་ནས་ལོ་ ༤༠
 འཁོར་བ་རེད་ཅེས་རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་ཆབ་
 སྲིད་ཀྱི་དགོས་མཁོ་སྐྱབ་པའི་ལས་འགུལ་
 ཞིག་བཅུ་མས་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་ཡུང་དབྱེང་
 ཆབ་སྲིད་ཅུས་ཀྱི་གནད་ཡོད་མི་ལྷན་དེ་འབྲེལ་
 པོད་རང་རྒྱུང་རྒྱུང་ས་ཟེར་བར་ཐེབས་ནས་
 མཇུག་སྟོན་དབུ་འཇུག་གནང་བ། དེ་ག་
 བར་བཞིན་གྱི་ལྷན་ ༤ ཚོས་ ༥༠ ཡི་དགོང་མོ་
 དེ་ལ་ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གི་གཙོ་འཛིན་ཞི་ཅིན་

ཕིང་ནས་སྐབས་དེ་དུས་གཏམ་བཞུགས་
 གནང་བ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བལྟས་ཡོད་དུས།
 ཅ་བའི་ལྷན་སར་ཐེབས་ཡོད་དུས་ནས་པོད་
 མི་དེ་ཚོ་དམིགས་བསམ་གྱིས་བཀོད་
 མངགས་བྱས་ནས། དམ་བྱག་གི་ཐོག་ནས་
 དགའ་བསུའི་རྣམ་པ་ལྷུགས་ཆེན་པོ་ལྟ་
 བཅུག་པ། དེ་ཡང་རྒྱ་ནག་ཁོ་རང་ཚོའི་
 དགོས་མཁོ་རང་གི་ཐོག་ནས་ཆེད་མངགས་
 འབྲེལ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་འབྲེལ་པོ་དེ་འབྲེལ་
 འཇུག་གི་ཡོད་པ་ང་རང་ཚོ་ཚང་མས་མཐོང་
 བསྟེན་པ་ཞིག་རེད། རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་ཡང་དེ་ལ་ཞེ་པོ་དོ་སྣང་དེ་འབྲེལ་
 བྱས་ཡོད་མ་རེད། ཁོ་རང་ཚོའི་དེ་འབྲེལ་
 འབྲེལ་སྟོན་གྱི་རྣམ་པ་ཞིག་མཐོན་བསྟེན་པ་
 དེ་ང་ཚོས་མཐོང་བསྟེན་པ་ཞིག་འདུག་མེ་
 ཆགས་བསྟེན་གྱི་ཡོད་རེད། དེ་ནས་མཇུག་
 གྲླེ་རེད། དེའི་ཟེས་འབྲེལ་གྱི་པོད་རང་རྒྱུང་
 རྒྱུང་ས་ཀྱི་ས་གནས་ཁག་ དཔེར་ན་མངའ་
 རིས། གཞིས་ཀ་ཅེ། ལྷོ་ཁ། ལག་ལྷན། ཀོང་
 པོའི་ཉིང་ཁྲི། དེ་ནས་ཆབ་མདོ་ཟེར་ནས་ཁོ་
 རང་ཚོ་ཚོགས་རྒྱུང་ཆ་བཀོས་བྱས་ནས་
 རིགས་གཅིག་ས་གནས་ལ་ཐེབས་ནས་
 ཆབ་སྲིད་ཤིང་འབྲེལ་གནང་བ། དེ་ག་
 བར་བཞིན་གྱི་དམར་པོ་གཙོ་ཚོགས་པའི་ཕོ་
 རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལྷན་གནང་རྒྱ། རྒྱ་ནག་གི་སྤྱད་
 ཡིག་དེ་བཀོས་སྤྱད་ལྷུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་
 དགོས་པ་དང་། མི་རིགས་མཉམ་བཞེས་ཀྱི་
 རྣམ་པ་དེ་ལྷུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་དགོས་པ་དེ་
 འབྲེལ་གང་ལྟར་ལམ་སྟོན་དང་བརྒྱུད་སྐྱེལ་

བྱེད་བསྟེན་པ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་བལྟས་པ་
 ཡིན་ན། དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་ང་ཚོས་ལྷོ་རྒྱུད་
 བ་ནང་བཞིན་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། པོད་ཀྱི་
 མི་རིགས་ཅ་མེད་གཏོང་རྒྱ་དང་། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་པོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་ཅ་མེད་གཏོང་རྒྱ།
 དེ་བཞིན་པོད་ཀྱི་སྤྱད་ཡིག་བཀོས་སྤྱད་བྱེད་
 མི་ཚོགས་དམ་བྱག་དེ་ལྷུགས་ཆེ་ཏུ་གཏོང་
 བསྟེན་པའི་གནས་སྟངས་ལིག་དེ་ལྟར་
 ཆགས་བསྟེན་ཡོད་རེད། རྒྱ་ནག་གཞུང་
 གིས་འབྲེལ་སྟོན་གཙོ་པོ་དེ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ལ་བྱེད་དགོས་པ་དེ། པོད་དེ་རྒྱ་ནག་
 གི་ནང་སྤྱི་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྟེན་
 ཡོད་པ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་གཞན་གྱིས་དེ་ལ་
 ཐེ་བྱས་བྱས་ན་འབྲེལ་གྱི་ཡོད་མ་རེད་
 ཟེར་ཉེ། དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱད་
 བསྟེན་པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྟེན་
 ཡོད་རེད། དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ང་ཚོའི་ངོས་
 བས་པོད་དེ་རྒྱ་ནག་ནང་གི་གནད་དོན་མ་
 ཡིན་པར་རྒྱལ་སྤྱིའི་གནད་དོན་ཡིན་པ།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ཐོག་ནས་དེ་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་དང་དོ་
 ལྷན་བྱེད་གྱི་ཡོད་པ་དེ་ལྷུགས་ཆེ་ཏུ་སྟོན་
 ལྷུང་དགོས་རྒྱ་དེ་ང་ཚོར་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་
 ཆགས་བསྟེན་གྱི་འདུག ད་ལིན་པོད་དུངས་
 ལུས་མ་ཐག་པ་དེ་རེད། ལྐབས་མགོན་
 རིན་པོ་ཆའི་ཡང་སྤྱད་ཐེབས་རྒྱུའི་ཐོག་ལ་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་རྒྱལ་ནང་ནང་ལ་
 འབྲེལ་དགོས་པ། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཡུང་
 དབྱེང་ལ་ཚོགས་མཚན་ལྟར་དགོས་པ། བྱེད་
 ལྷན་དེ་ཡང་གསེར་བྱས་དབུག་འདོན་གྱི་

པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་
དེ་ག་ནང་བཞིན་ཐོང་ནང་གི་ཐོང་མི་རེད།
དེའི་ནང་ནས་ཚོས་བྱེད་མཁན་དག་འདུན་
པ་དེ་ཚོ། ལྷ་བཅུན་ཁག་དེ་ཚོ་ལ་ཚོད་འཛིན་
གནང་རྒྱ། དགོན་པ་ནས་སྤྱིར་འབྲུང་གཏང་
རྒྱ། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཟླ་མ་སྐྱུལ་སྐྱུ་རྟོག་
ཙམ་མཚན་གནས་ཡོད་མཁན། སྤྱི་ཚོགས་
ལ་རྟོག་ཙམ་སྐྱུགས་སྐྱུང་གནང་མཁན། སྤྱི་
ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་རྟོག་ཙམ་ཆེ་མཚོད་ཡོད་
མཁན་དེ་ཚོར། རིམ་པས་ནག་ཉེས་

བཅུགས་ནས་བཙོན་བཅུག་གནང་རྒྱ།
བཙོན་བཅུག་གནང་བ་ཙམ་མ་རེད། བྱང་མི་
དང་དགོན་སྡེ་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་སྐྱུག་
འཕྲད་བྱེད་མ་བཅུག་ནས་མཐའ་མར་བཙོན་
ཁང་དུ་བཤོངས་པ། ཉེ་ཆར་གོ་འཛོལ་ནང་
ཡོགས་ཀྱི་དགོན་པ་གཅིག་གི་ཚོས་རྒྱལ་
སྐྱུལ་སྐྱུ་ཟེར་བ་དེ། ཉེ་ཆར་རང་སྐྱུ་བཤོངས་
པའི་གནས་ཚུལ་དེ་བྱུང་སོང་བ། དེ་འདྲ་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། ང་
ཚོས་དངོས་སུ་ལ་གིར་གནས་ཚུལ་རོ་མ་དེ་
ང་ཚོས་བརྒྱད་ལམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཉོགས་
སྐབ་ཀྱི་ཡོད་མ་རེད་མ་གཏོགས། དེ་འདྲ་
མང་པོ་ཞིག་ཡོད་བསྐྱེད་པ་དེ་གསལ་པོ་ཞེ་
པོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་གྲ།

དེ་ག་ནང་བཞིན་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་
ཐང་གི་གནས་སྐབས་རེད། ང་ཚོས་རྟོག་པས་
ས་ལར་གོ་སྟོན་སྤྱད་བཅི་ཞུས་པའི་དུས་
ཚོད་ལ་ཐོང་ནང་ཡོགས་ལ་ཆེད་མངགས་
དཔེར་ན། འགྲམ་སྐྱུངས་དང་དགའ་ལྡན་

དགོན་པ་དེ་ཚོ་སྤྱི་ཚུ་ ༡ པའི་ཚེས་ ༡ ནས་
༦ བར་དུ་སློབ་གསོ་སྤྱད་ནས་ཁ་བྲལ་རིང་
ལུགས་ལ་རོ་སྐོལ་བྱེད་དགོས་རེད། དེ་ནས་
རྒྱལ་གཅེས་ཚོས་གཅེས་དགོས་པ། དེ་འདྲ་
སློབ་གསོ་སྤྱད་ནས་དམིགས་བསལ་གྱིས་
འཛིགས་སྐྱུལ་དེ་འདྲ་གནང་འདུག་གྲ། དེ་
འདྲ་ཡིན་དུས་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་ཐོང་ནང་
གི་ཚོས་དང་རང་དབང་རེད། སྐད་ཡིག་རང་
དབང་རེད། དེ་ནས་འགོ་བ་མིའི་ཐོབ་ཐང་གི་
གནས་སྐབས་རེད། དེ་ཚོ་ཉེན་རེ་བཞིན་དུ་
རྩ་དག་ཆེ་དུ་འགོ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་

ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་ དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་
ཚོ་གོས་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐོང་ནང་གི་
གཏུང་སེམས་མཉམ་སྦྲེད་ཀྱི་གོས་ཚོད་
གཅིག་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་
དུས་དེའི་ནང་ཡོགས་ལ་ང་ཚོས་གང་ལ་
གང་འཚམ་གསལ་པོ་བཤོད་ཡོད་རེད། སྤྱི་
འཕུས་ནམ་པ་རེད། འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་འགྲུ་
གི་ཐོག་ནས་སྐྱུགས་སྐྱུང་གནང་ནས་དེ་ཚོའི་
གས་ང་ཚོས་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་ཡོགས་ལ་
གནང་དོན་དེ་ཚོ་ཁ་གསལ་དུ་གཏོང་དགོས་
རྒྱ། ཞུ་སྐྱུལ་འཕྲུགས་ཆེ་ཙམ་བྱེད་དགོས་པའི་
ཐོག་ལ་ང་ཚོར་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་
བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་ ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་ངས་
དེ་འདྲ་ཞིག་ཞུས་ན་བསམས་སོང་།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ལས་རིམ་དང་
འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ད་གིན་གོང་དུ་བྱུང་
ཙམ་ཞུས་པ་གཞིར་བཟུང་རེད། གཙོ་བོ་
ལས་བསྐྱེམས་གོས་ཚོགས་ཆགས་བསྐྱེད་

ཡོད་རེད། ལས་བསྐྱེམས་གོས་ཚོགས་ཀྱི་
ལོ་ ༢༠༡༤ ཟླ་ ༩ པའི་ཚེས་ ༡ ནས་ཀྱི་ལོ་
༢༠༡༥ ཟླ་ ༣ པའི་ཚེས་ ༣༡ བར་གྱི་ལྷན་
ཁང་ཁག་གི་ལས་བསྐྱེམས་དེའི་ཐོག་ནས་
ང་ཚོས་བཤོ་སྐྱེད་དང་། བཀའ་འགྲུ་རོས་
ནས་ལན་འདེབས་གསལ་བ་བཤད་ཐེབས་
དགོས་རྒྱའི་གནས་སྐབས་ཤིག་རེད། དེ་ག་
ནང་བཞིན་གོས་ཚོད་ཁག་གཉིས་གོང་དུ་
ཞུས་ཐེན་པ་ཡིན། གཞན་ང་ཚོ་ཚོགས་རྒྱུང་
ཁག་གཉིས་མར་འབྲུངས་གནང་རྒྱའི་གོས་
ཚོད་གཉིས་ཐེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ལས་
གཞན་པའི་གོས་ཚོད་གོས་འཆར་ཁག་ཅིག་
ཡོད་གི་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་སྐྱུང་ཉོགས་
ཙམ་གྱི་རི་བ་ཁག་ཅིག་ཐེབས་སོང་། དེ་ཚོ་
རིམ་པས་ལས་རིམ་ནང་ཡོགས་ལ་ཐེབས་
ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོས་
ཁྲིམས་བཙོན་ལས་དོན་གྱི་ཐོག་ལ་གོས་
ཚོགས་ཚོགས་དུས་དགུ་པའི་སྐབས་སུ་དེ་
སྟོན་ཚོགས་རྒྱུང་གིས་སུལ་བཞག་པའི་
མཛད་གཙོ་རྣམས་ལ་འཕྲོ་འགྲུར་དང་འབྲེལ་
བའི་ཐོག་ནས་ཐོང་མི་མང་སྤྱི་འཕུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་སྐྱུགས་དང་
ལས་དོན་བྱེད་སྐྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་ལ་
བསྐྱུར་བཙོན་ཁྲིམས་འཆར་དེ་ང་ཚོས་གང་
སངས་བཏང་ཡོད་རེད། ཚོགས་དུས་འདིའི་
ནང་ཡོགས་ལ་ང་ཚོས་རྒྱུར་འདོན་རྒྱ་རེད།
དེ་གཅིག་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ཐོང་གི་གསོ་བ་
རིག་པའི་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ལ་ཡང་

ཚོགས་མི་དང་དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཁོང་ཚུལ་
 བར་ཡིག་འབྲེལ་མང་པོ་བྱུང་སོང་། དེར་
 བསྐྱར་ཞིབ་ཅིག་གནང་དགོས་ཀྱི་འདུག་
 ཟེར་ནས། དེ་ནས་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་དེར་ཚོགས་ཚུང་ཞིག་བཅུགས་
 བསྐྱར་ཞིབ་ཟེར་བ་རེད། བསྐྱར་ཞིབ་
 ཟེར་བའི་མཚུགས་འབྲས་ཀྱི་ཚོགས་ཚུང་གིས་
 གསོ་རིག་གི་ཁྲིམས་ཡིག་དེར་བསྐྱར་
 བཅོས་ཁག་ཅིག་ཐེབས་ཀྱི་འདུག་དེ་ག་ནང་
 བཞིན་ཚོགས་ཚུང་གི་སྟུན་ཐོ་མཉམ་དུ་
 འབྲུལ་གྱི་ཡོད། འདི་གཅིག་ཡིན། དེ་ག་ནང་
 བཞིན་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་དགུ་པའི་
 རྒྱལ་ས་སུ་བཀའ་འགན་གིས་བསྐྱེད་ས་
 ཐེབས་པའི་སྟོན་ཅིས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་འདི་
 རེད། གྲོས་ཚོགས་ནང་ཕོགས་ལ་བཟོ་སྐྱོང་
 གང་འཚམ་བྱུང་བའི་ཐོག་ནས་བཀའ་སྤྱི་
 གཉིས་ཀྱིས་ཆེད་འཇུགས་ཚོགས་ཚུང་ལ་
 བཏང་ཡོད་རེད། ཚོགས་ཚུང་གི་སྟུན་ཐོ་དེ་
 ཚོགས་དུང་ལས་ཁུངས་ལ་ཐེབས་ཚང་
 སོང་། དེ་ཡིན་དུས་དེའི་འཚར་ཟེན་དེ་གྲོས་
 ཚོགས་ནང་ལ་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དེ་
 ལས་གཞན་པའི་ང་ཚོས་སྤྱི་གཞི་མཐུན་
 པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། དེ་འབྲེལ་ཐོག་ནས་ཁྲིམས་
 སྤྱི་གཞི་ཁག་ཅིག་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད་ཅེས་ལུ་
 རྒྱ་ཡིན།

འོས་བསྐྱུ་འགན་འཛིན་ལས་
 འཕར་གཉིས་ཀྱི་འོས་བསྐྱུ་བསྐྱེད་ཡོང་གི་
 རེད། ཚོགས་ཚུང་གི་སྟུན་ཐོ་དེ་སྤྲིད་སྐྱོང་
 ལུགས་འཕྲོད་ཚར་འདུག་ དེ་གཅིག་ལུ་རྒྱ་

ཡིན། གནང་དོན་གཅིག་འདི་བར་རྒྱལ་ས་
 འཕྲིག་ནས་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤ པའི་
 རིས་སུ་མཇུག་གཅོད་རྒྱུ་དེ་གིས་འཕྲིག་སྤྱི་
 གཞུགས་པ་དེ་འབྲེལ་གནས་ཚུལ་བྱུང་སོང་།
 དེའི་ནང་ནས་བཀའ་རྒྱུར་བཟང་ཤིས་དབང་
 འདུས་ལགས། ཉེ་ཆར་རང་སྤྱི་གཞུགས་པ་
 བཀའ་རྒྱུར་ཆེ་རིང་དོན་གྲུབ་ལགས། དེ་
 བསྐྱེད་རྒྱུར་དག་དབང་བཟང་ཤིས་ལགས་
 བཅས་ཁོང་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལ་སྤྱི་དབང་གུས་
 འདུད་ཀྱི་གྲོས་ཚོང་ཅིག་གྲོས་ཚོགས་འདིའི་
 བང་ཐེབས་ཡོང་གི་ཡོད། ལས་རིམ་དང་
 འབྲེལ་བའི་ཐོག་ནས་ཀྱི་བ་དེས་ལན་རེད།
 རྒྱལ་ས་སྤྱང་གཞིན་སྤྱི་ལེད། གྲོས་ཚོང་
 གྲོས་འཚར་རེད། དེ་རྒྱུན་ལྡན་ལྟར་བསྐྱེད་
 ཡོང་གི་རེད། ལས་རིམ་དང་འབྲེལ་བའི་
 ཐོག་ནས་ད་ལྟའི་ཆར་དེ་ལྟར་ལུ་རྒྱ་ཡིན།

ང་ཚོའི་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་
 དུས་བཅུ་པ་དེ་དེ་རིང་ནས་སྤྱི་ཆེས་ ༡༥
 བར་དུ་འཚོགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་ཚོགས་མི་གཅིག་དེས་ཚོགས་ཐངས་
 གཅིག་དགོངས་པ་ལུས་སོང་། དེ་མ་ཡིན་
 པའི་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་གཉིས་ཀྱིས་ཉིན་
 མ་གཅིག་གཉིས་དེ་འབྲེལ་དགོངས་པ་ལུས་
 སོང་། དེ་མ་གཏོགས་གཞན་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་འཐུས་མི་ཆ་ཚང་ཞིག་ཚོགས་བཅར་
 ལུས་ཡོད་ཅེས་སྟུན་སོང་ལུ་རྒྱ་ཡིན། དེ་དང་
 མཉམ་དུ་ཞོར་འཕྲོས་འབྲེལ་ཐོ་ཞིག་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཚོགས་རྒྱལ་ས་ ༡༦ པ་འགོ་བཅུགས་
 པ་ནས་གྲོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་གི་ནང་

ཆང་མར་དགོས་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ལེགས་
 བཅོས་དེ་འབྲེལ་གནང་ཡོད་རེད། རྒྱལ་ས་
 ཚོས་པལ་ཆེར་གཞིགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། གྲོས་
 ཚོགས་ནང་ཡར་ཐེབས་པ་དང་ལམ་སང་
 ལྷ་ལེན་གྱི་སར་སྤྱི་གཞུགས་ལྟར་ཁང་ཟེར་གྱི་
 རེད་པ། ཐོག་ཁང་ཐེབས་དུས་གྲོས་ཚོགས་
 ཀྱི་ཚོམས་ཆེན་རེད། སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་
 རྒྱལ་པའི་ལས་ཁུངས་རེད། དེ་ཚོར་ཚོས་
 གང་ལ་གང་འཚམ་དགོས་ཤེས་ཀྱི་ཡར་
 རྒྱས་བཏང་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་གྲོས་
 ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཁང་ནང་དུའང་གང་སྟོག་
 རེད། རྒྱལ་ས་ཚོར་ལུ་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བ་
 ཞིག་ལྟེ། གསུང་བར་དེ་ཡིན། རྒྱ་སྤྱི་གཞུགས་
 གྱུར་ཟེར་གྱི་འདུག་ དེ་ང་ཚོས་གསུང་བ་
 གཞིགས་ནས་ཅིག་ཅེ་ཆང་མར་བཞག་ཡོད་
 རེད། དེ་སྟོན་དེ་ལོ་བཅུ་ལྷག་ལྷག་ཅོམ་ལྱིན་
 ཚར་བའི་རྒྱུ་ཀྱིས་རྒྱ་ལ་ཐེབས་ལུ་ཀྱི་མི་
 འདུག་དེ་འབྲེལ་དུས་རྒྱ་དུགས་ཆེན་པོ་
 གོ་རྒྱུར་རྒྱ་སྤྱི་གཞུགས་ལས་མ་ལ་འཛོག་དགོས་
 པའི་གནས་སྟངས་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག་
 ད་ལྟ་ང་ཚོར་གསུང་བ་སྤྱི་གཞི་གཞིགས་བྱས་
 ཡོད། ལུས་པ་ཡང་གང་ལ་གང་འཚམ་ཡག་
 ཐོ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་ཆ་རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་དུས་
 རྒྱལ་ས་ཚོས་གསུང་བ་འདད་གནང་དུས་དེ་
 དང་མཐུན་པའི་ཐོག་ནས་གཚོད་ཀྱི་གསུང་
 རྒྱུ་རན་པ་ཟེར་གྱི་རེད་ལྟ། དཔེར་ན། ང་
 ཚོས་སྤྱི་བྱ་འབྲུད་དུས་དུགས་ཆེ་བཟུལ་
 རྒྱུ་ཚིང་ཡ་དང་། དུགས་ཚུང་བཟུལ་
 ཡང་སྤྱི་བྱའི་རྒྱུ་མ་ཐོན་པའི་གནས་

སྤངས་ཆགས་ཀྱི་རེད། དེ་ལ་འདྲིན་སྟོང་
རན་པ་འབྲེལ་བྱས་བཞག་ན། ཁ་སངས་ཀྱི་
འཛིན་ལས་ཁྲུངས་ཀྱི་ཚོགས་ནས་བདུན་ཟླ་
གཅིག་ཡར་མར་ཞིག་རེ་རེ་ནས་བསྐྱིགས་
ཡོད་རེད། རྣམ་པ་ཚོས་འདྲིན་ཚོགས་ལ་ལམ་
སངས་སྐྱེད་ལུགས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་པ་ཡིན་ན།
ལམ་སངས་སྐྱེད་ཀྱི་སྐྱེ་མ་ཚོན་པའི་གནས་
སྤངས་ཡོད་གི་འདུག དེ་ཡིན་དུས་དེ་ཚོའི་
ཚོགས་ལ་མུགས་སྤང་གནང་རོགས་གནང་ཞུ་
ཞུ་ཡིན།

སྐབས་ ༡༢ པའི་ཕྱོས་ཚོགས་
ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་རྗེས་སུ། མཐའ་མ་
ཕྱོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་གཅིག་མ་
གཏོགས་ལྷག་ཡོད་མ་རེད། དེ་འབྲེལ་ཡིན་
དུས་ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཚང་མས་
གང་ལ་གང་འཚམ་ཀྱི་པོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་སྟུན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་
ལུགས་དང་། ལས་དོན་གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་
སྤྱི་གཞི་ཚོགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལུགས་
གི་ལན་འདེབས་གནང་སྤངས་རེད། ཕྱོས་

ཚོགས་ཀྱི་འཐུས་མི་རྣམ་པས་ཆ་ཤས་
བཞེས་སྤངས་རེད། ཚང་མ་སན་ཚུན་གང་
ལ་གང་འཚམ་ཀྱི་རྒྱས་ཡོད་ཆེན་པོ་འབྲེལ་
ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རེད། དུས་རྒྱུན་དུ་
ཚོགས་གཙོའི་ཚོགས་ལང་སེ་ཡང་སེ་ཞུ་
ཡི་མེད། དེ་སྐྱོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༤
པའི་ཚོགས་བསམ་སློབ་བཏང་བ་ཡིན་ན།
ཚོགས་འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་
གྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་དང་འགལ་བ་
མང་པོ་ཞིག་གནང་སོང་། རིགས་ཤིག་ལ་
ཐད་ཀར་ཞུ་ཡི་ཡོད། དེ་ཚོའི་ཚོགས་ཀྱི་
ཚམ་མུགས་སྤང་དང་། དེ་བཞིན་ཚོགས་
འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་གྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་དེ་ལྟར་ཚམ་གཞིགས་
ལུགས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལུགས་ཡོད་
མ་རེད། ལུགས་ལས་གནང་སྤངས་དང་ཆ་
ཤས་བཞེས་སྤངས་ཀྱི་བརྒྱུད་རིམ་ཞིག་
རེད། འདི་ནས་ཡང་སེ་ཞུ་དགོས་རྒྱ་དང་།
བཀའ་མོལ་གསུང་སྤངས་ཡིན་ནའང་དོན་
དག་ག་རེ་ཡིན་ནའང་གསལ་ལ་པོ་མ་

གཏོགས། དེར་ལྷུང་བ་དང་ཞེ་བོ་ཞིག་ཚིག་
རྒྱབ་འདོན་རྒྱ་དེ་འབྲེལ་གནང་ན། དེ་མི་
དགོས་པའི་བཟོ་འབྲེལ་ཞིག་རེད། ཚོགས་
འདུའི་འགོ་ལུགས་དང་། ལས་དོན་གྱི་
ཕྱོགས་ཀྱི་སྤྱི་གཞི་གཞི་ནང་དུ་འདྲེན་དེ་ཚོའི་ལས་
ཏུ་ཅང་གསལ་པོ་ཡོད་རེད། ལུགས་ཅང་དེ་
ཚོའི་ཚོགས་ལ་མུགས་སྤང་གནང་ནས་གང་
ལྟར་དེས་ཕྱོས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་འདུ་
ལས་ཉིན་བརྒྱུད་དེ་ཚང་མས་དོན་པན་ཡོད་
རྒྱུར་ཚང་མས་མཉམ་དུ་བྱ་བྱེད་ལུགས་
གནང་རོགས་གནང་སེ་ཞུ་ཞུ་ཡིན།
མཐའ་དོན་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་
ལ་སྐབས་མཐོན་ཆེན་པོ་མཚོགས་སྐྱེ་ཆེ་
ཞབས་པད་བསྐྱེད་བརྒྱུད་བརྟན་པ་དང་།
རྒྱབ་སྐྱོར་ལུགས་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་
མཐའ་དག་ལྷན་ཀྱིས་འགྲུབ་པ། བོད་དོན་
བདེན་མཐའ་སྤུང་དུ་གསལ་པོ་བའི་སྟོན་འདུན་
ཞུ་ཞུ་ཡིན། ལུགས་རྗེ་ཆེ་གནང་ཞེས་
གསུངས།

ཡིག་ཆ་ཨང་། ༡༣ བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་མཁྲེན་པ་སྐྱེ་སྤེང་བརྩུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་བཀའ་ཁྲིན་རྗེས་འབྲེལ་གྲོས་ཚུགས།

བོད་མིའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་ནོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག

སྤོན་སྤེང་།

༡༣། །བོད་ཀྱི་ལྷ་སྐལ་སྐྱེད་རས་གཞིགས་དབང་མིའི་གཞུགས་སྐྱེ་འོན་པའི་ཁམས་གསུམ་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡལོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་སྐྱེ་སྤེང་བརྩུ་བཞི་བ་ཆེན་པོ་མཚོག་ནི་འཛིག་རྟེན་ཞི་བདེའི་དེད་དཔོན་དང་། ས་སྤྲོད་ཡུལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་མངའ་བདག་བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་མགོན་སྐབས། རྒྱ་ན་མེད་པའི་དབུ་འཁྲིད། རྒྱང་དོར་ལམ་སྟོན་པ། བོད་མིའི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་ཆེག་སྤྱིལ་གྱི་མཚོན་རྟགས། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པའི་རྒྱ་ན་མེད་པའི་སྟོན་པ་ཆེན་པོ། བོད་མི་ཡོངས་ཀྱི་རང་དབང་ལྡན་པའི་

མགོན་ཆོས་པ་མཚན་དངོས་ནས་སྟོན་པ། རྗེ་བརྩུན་འཇམ་དཔལ་དག་དབང་སློབ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྤྲོད་གསུམ་དབང་སྐྱེད་མཚུངས་པ་མེད་པའི་སྤྲེད་པལ་བཟང་པོ་མཚོག་སྤྱི་ལུགས་དགུང་གྲངས་ ༤༠ ལ་ཕེབས་པའི་ཡ་སྐལ་གྱི་སྟོན་དང་འབྲེལ་དགུང་གྲངས་ ༡༦ ལ་བཟང་གྲངས་ ༤༠ ལ་ཕེབས་པའི་དུས་ལུན་ནང་བསྟན་འཛིན་སྤྱི་དང་། རྗེ་བྲག་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་བསྟན་སྤྲོད་མར་མེ་སྐྱུ་ཟང་གིས་ཉག་ལྷ་བའི་དུས་སྐབས་སྐྱེ་སྤེང་ལུང་བསལ་དུས་ཀྱིས་བོད་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཚོས་སྤྲོད་གཉིས་ཀྱི་འགན་དབང་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་བཀའ་ཁྲིན་རྗེ་མེད་བསྐྱེད་སྤེང་སྤྱོད་

བཞིན་ཡོད།

དེ་ཡང་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༣༥ ལོར་ཕག་བོད་རྒྱ་ ༥ ཚེས་ ༥ ཉིན་བོད་ཤར་སྤྲོགས་མདོ་སྐད་ཚོང་ཁའི་ཡུལ་གྱི་སྟག་འཆེར་གྲོང་ཚོར་ཡབ་ཚེས་སྤོང་ཆེ་རིང་དང་། ཡུམ་བསོད་ནམས་འཚོ་གཉིས་ཀྱི་སྲས་སྐྱེ་སྤེང་བསྐྱེད་པའི་ཁྱེུ་ལྷ་མོ་དོན་གྲུབ་མཚོག་ནི་ཐོག་མར་ལྷ་མོའི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་ཤར་བའི་མཚོ་གཞིགས་ལུང་བསྟན་དང་། རྒྱང་སྤྲོད་རིན་པོ་ཆེ་མཚོག་ནས་སྟོན་གནས་རྗེས་སྐྱེ་བའི་མཚན་སྤོང་སོགས་ལ་བོད་གཞུང་གི་ཡང་སྤྲོད་རྒྱུ་གཙོད་ཚོགས་རྒྱང་ནས་བསྐྱེད་པའི་བཟང་པོའི་གསེར་བཞིན་བརྟག་པ་ལེགས་པར་བཞུགས་ཏེ་བོད་ལྗོངས་ཚོགས་འདུ་རྒྱས་འཛོམས་ནས་དུ་ལའི་རྒྱ་མ་སྐྱེ་སྤེང་བརྩུ་བཞི་བར་དོས་འཛིན་སྐབས་གཏན་འཁེལ་བ་མཚན་དེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྷན་ཞིང་དུ་གདན་འདྲེན་ཞུ་བ་པ་བྱུང་ཡོད།

སྤྱི་ལོ་ ༡༩༤༠ ལོར་པོ་བྲང་པོ་ཏེ་ལའི་ཚོམས་ཆེན་སྤྲོད་ཞེའི་ལུན་ཚོགས་ནང་གསེར་ཁྲིར་མངའ་གསོལ་ཞུས་པ་དང་། གཞུང་ལུགས་ལ་སློབ་གཉེན་གསལ་བསམ་མཚན་བཞིན་པའི་དུས་སྐྱེ་སྤྲོད་ལོ་ ༡༩༤༤ ལོར་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ཤར་

ཕྱོགས་ནང་དྲག་པོའི་བཅོན་འཇུག་གྲེང་འགོ་
 བཅུགས་ཏེ། བོད་བསྟན་མིའི་བྱི་གནས་
 ལྷངས་ཆེས་རྩི་དྲག་གཉན་འཕྲང་ཅན་དུ་
 ལྷུང་སྐབས། བོད་འབངས་ལྷ་ལྡེ་མི་སྡེ་
 ཡོངས་ནས་གསོལ་བ་ཕྱུར་ཚུགས་སུ་
 འདེབས་སྡོད་བོད་ལུགས་ལྷུང་ན་དགྲང་
 གངས་ ༡༦ ལས་སོན་མེད་པའི་ཡལོང་ས་
 མཚོག་གིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༠ ལྷ་ ༡༡ ཆོས་
 ༡༢ ཉིན་བོད་བྱི་རྒྱལ་སྲིད་ཆོས་སྲིད་བྱི་
 ལུགས་འགན་དེོས་སུ་བཞེས་དགོས་བྱུང་།
 ཡལོང་ས་མཚོག་གིས་བོད་མི་མང་གི་
 དེོས་ཡོད་བདེ་སྐྱབས་ལ་གཞིགས་ནས་དེ་
 ལུང་གཞུང་གི་ལམ་ལུགས་ལ་ལེགས་
 བཅོས་དགོས་གལ་གཞིགས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་
 ༡༩༥༧ ལོར་ལེགས་བཅོས་ལས་ཁུངས་
 དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༦ ལོར་གྲོང་ཞིབ་ལས་
 ཁུངས་གསར་འཇུགས་གནང་། དུས་
 མཚུངས་ལོ་མང་རིང་རྒྱ་གཞུང་ལ་བསྟན་
 མཁས་མཉམ་གནས་བྱས་ཀྱང་མ་ལོན་པ་
 མ་ཟད། བཅོན་འཇུག་ཏུ་བཞག་པའི་ཕྱོགས་
 མཐུན་དོན་ཚན་ ༡༢ ཟེར་བ་རྒྱ་གཞུང་གིས་
 ཅེས་མེད་དོན་ལོ་བཏང་བར་བརྟེན། བོད་
 ས་ཁྲིམ་ཡོངས་ནས་རྒྱ་གཞུང་ལ་མི་འདོད་
 པའི་དོ་རྒྱུ་བྱི་ལས་འགྲུལ་རྒྱ་ཆེར་སྤེལ་བ་
 སོགས་ཆེས་རྩི་དྲག་གི་གནས་བབ་ཅིག་ཏུ་
 ལྷུང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་ཡལོང་ས་
 མཚོག་དགེ་བཤེས་ལྷ་རམས་པའི་དམ་
 འཛོག་མཛད་བཞེན་པའི་ལུང་། རྒྱ་གཞུང་

གིས་ཡལོང་ས་མཚོག་རྒྱའི་དམག་སྐྱར་དུ་
 གཞིགས་མོར་གདན་འདྲན་ལྷུང་ས་ལྷུང་ཕྱི་
 ལྷ་ ༣ ཆོས་ ༡༠ ཉིན་ཕེབས་གཏན་འཁེལ་
 ཡང་། རྒྱ་གཞུང་གི་སྡོན་འགྲུལ་ཆ་རྒྱུན་དུ་
 ཡལོང་ས་མཚོག་མཉམ་སྐྱེ་སྐྱུང་རེ་གཉིས་
 དང་དེ་ཡང་གོ་མཚོན་འཁྲུང་མི་ཚོག་པ་
 སོགས་དོན་དུ་སྐྱེ་སྐྱུང་བདོ་བའི་ལས་ངན་
 བཅུམས་བར། ལྷ་སར་གནས་བཞུགས་
 ཆོལ་གསུམ་བོད་མི་ཡོངས་ནས་མ་གྲོས་
 བསམ་བ་གཅིག་མཐུན་བྱིས་དེ་ཉིན་ཡལོང་
 ས་མཚོག་རྒྱའི་དམག་སྐྱར་དུ་གཞིགས་མོར་
 ཕེབས་གནང་མི་ཡོང་བའི་གསོལ་འདེབས་
 དང་དུས་མཚུངས་ཡལྱལ་བའི་བཞུགས་
 གནས་ལོ་གྲང་ལོར་བྱ་སྤྱིང་ཁ་མཐའ་བསྐྱོར་
 བས་སྐྱེ་སྐྱུང་སྐྱོབ་དང་། རྒྱ་གཞུང་གི་
 རྒྱུ་ཕྱོགས་ལ་དོ་རྒྱུ་བྱས་པའི་རྒྱལ་ས་
 ཆེན་གྱི་ཉིན་མོ་དེར་གསུམ་བཅུའི་དུས་འཛིན་
 ཞེས་དེ་ཆ་སྐྱུང་བཅི་ལུ་བཞེན་ཡོད། ལོན་
 གྲང་རྒྱ་དམག་གིས་ལོར་བྱ་སྤྱིང་ཁའི་ལོ་
 གྲང་ཕྱོགས་སུ་མེ་སྐྱོགས་རྒྱག་འགོ་
 བཅུགས་སྐབས། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༣
 ཆོས་ ༡༢ མཚན་ལོར་ཡལོང་ས་མཚོག་སྐྱེ་
 འཁོར་ལྷན་རྒྱས་ལྷ་ས་ལོར་བྱ་སྤྱིང་ཁ་ནས་
 རྒྱ་གར་དུ་བཅོན་ཕྱོགས་ལ་ཕེབས་དགོས་
 ལྷུང་ཡོད།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལྷ་ ༧ པའི་ནང་རྒྱ་
 གར་ལ་བཅོན་ཕྱོགས་དུ་ཕེབས་འཁྲུང་བྱུང་མ་
 ཐག་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་སྡོམ་ལྟེན་དུ་མཚོག་
 མཛལ་འཕྲད་བྱིས་བཅོན་ཕྱོགས་དུ་འཁྲུང་

པའི་བོད་མི་རྣམས་ལ་རོགས་རམ་མཐུན་
 འགྲུར་ཡོང་ཐབས་སོགས་འབོད་སྐྱུལ་རིམ་
 ལུས་གནང་། ཡལོང་ས་ཡལྱུབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དབུ་འཁྲིད་པའི་བཅོན་
 ཕྱོགས་བོད་གཞུང་བཀའ་ལྒྱུ་མཐུན་
 འཛིན་སྐྱོང་ལས་ཁུངས་ཁག་གསར་
 འཇུགས། དེ་བཞེན་ཆོས་སྐྱར་དང་། གཞིས་
 ལྷུང་། ཤེས་ཡོན་དང་རིག་གཞུང་སྡེ་ཁག་
 སོགས་རིམ་བས་བཅུགས་ནས་བོད་བྱི་
 ཆོས་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་སྐྱུང་གསོ་
 དང་། མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་བཅས་དེ་ཆ་
 བཅོན་ཕྱོགས་ནང་སྐྱེ་བཅུན་གནས་སུ་བའི་
 ལུག་འབྲས་གཞེངས་སུ་ཐོན་ཡོད།

ཡལོང་ས་ཡལྱུབས་མགོན་ཆེན་
 པོ་མཚོག་གིས་བཅོན་ཕྱོགས་བོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་འདི་བཞེན་མང་གཙོའི་ལམ་
 ལུགས་ཐོག་ལྟར་བསྐྱོད་སུ་རྒྱུར་ཐོག་མར་
 ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༠ ལོར་མང་ཚོགས་བྱིས་ལོས་
 འདེམས་བྱས་པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ལྷན་ཚོགས་གསར་འཇུགས་བསྐྱུངས། ཕྱི་
 ལོ་ ༡༩༦༡ ལོར་མ་ལོངས་བོད་བྱི་ཅ་ཁྲིམས་
 ལྷིང་དོན་དང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༦༣ ལོར་བོད་བྱི་
 ཅ་ཁྲིམས་ཡོངས་ཁྲུབ་གསལ་བསྐྱབས་
 གནང་། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ལོར་ཡལོང་ས་
 མཚོག་ནས་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
 ཚོགས་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་ཁྲིམས་བཞོ་
 ལྷན་ཚོགས་སུ་བསྐྱུར་གནང་མཛད་པ་
 ལྟར། སྤྱི་འཐུས་སྐབས་བཅུ་གཅིག་པས་
 གཏན་ལ་ལམ་པའི་བཅོན་ཕྱོགས་བོད་མིའི་

བཅའ་ཁྲིམས་ལ་སྤྱི་ལོ་ ༡༩༩༡ ཟླ་ ༦ ཚེས་
 ༢༡ ཉིན་ཡགོང་ས་མཚོག་གིས་ཚོག་མཚན་
 ལྷན་ཉིན་ནས། བཅོམ་ཁྲིམ་བོད་གཞུང་དེ་
 བཞིན་གཞི་ཅེ་འི་ཁྲིམས་ཡིག་ལྷན་པའི་དེང་
 རབས་མང་གཙོ་ལོ་འགོ་ལྷན་གྱི་ལྷན་ཁྲིམ་
 བསྐྱུར་གནང་མཛད་པ་མ་ཟད། སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༠༡ ལོར་བཀའ་བློན་ཁྲི་བ་མི་མང་གིས་
 ཐང་ཀར་ལོ་འདེམས་བྱས་པ་དང་། སྤྱི་ལོ་
 ༢༠༡༡ ལོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཐོན་
 ཚེན་པོ་མཚོག་གིས་ཚབ་སྲིད་དང་འཛིན་
 སྲོང་གི་འགན་དབང་ཁག་ལོ་འདེམས་
 བྱས་པའི་འགོ་འཁྲིད་ཚོར་གསོལ་སྦྲུལ་
 གནང་སྟེ་དེ་དག་གཞིས་བྱེས་པོད་མི་
 ཡོངས་ཀྱི་དོ་ཚབ་དང་སྤྱི་ལྷན་པའི་ལྷན་
 ལྷན་དུ་མཛད།

ཡགོང་ས་ཡུལ་མཐོན་ཚེན་
 པོ་མཚོག་ཐོག་མར་བཅོམ་ཁྲིམ་དུ་ཕེབས་མ་
 ཐག་ལོ་རྒྱས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་པོད་
 རང་བཅོམ་སྐར་གསའི་ཐོག་འབད་འབྱངས་
 གནང་ཡོད་ཀྱང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྲོན་ཡོངས་ཀྱི་
 དངོས་ཡོད་གནས་བབ་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་
 རྒྱལ་གཞུང་གི་གཙོ་འཛིན་ཉེང་ཞེ་ཕིང་
 རས་བོད་རང་བཅོམ་ལུད་གཞན་གང་ཡིན་
 ཡང་བཀའ་མོལ་ལྷོ་ཚོག་པའི་ལན་ཞིག་བྱང་
 ལྷན་ས། རང་སྤྱོད་ནས་ཐག་གཅོད་སྐར་
 ཡོད་ལས་གཉིས་པན་གྱི་དགོངས་གཞི་
 བཞེས་ཤིང་བཅོམ་ཁྲིམ་བོད་མིའི་སྤྱི་ཚབ་
 པོད་ནང་གཞིགས་སྐོར་དུ་ཕེབས་ལུག་པ་
 རྒྱང་བ་དང་། གཞིས་བྱེས་གཉིས་ཀྱི་བོད་མི་

པན་ཚུན་འགོ་འོང་ལུག་པ་རྒྱང་ཞིང་། དེ་
 བཞིན་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༢ རས་བོད་རྒྱ་གཉིས་
 དབང་འབྲེལ་མོལ་ཐངས་དགུ་ཚམ་གནང་
 ཡང་། ད་ལྟའི་རྒྱ་ནག་གཞུང་གི་དབང་
 འཛིན་པ་ཚོར་ཚབ་སྲིད་ཀྱི་ཚོད་མེམས་དང་
 རྫོ་སྤྱོད་མེད་པའི་དོགས་པ་ནམ་ཉོག་ལོག་
 པོད་རྒྱའི་དཀའ་རྙོག་མེལ་བའི་བཟང་
 འུགས་ཀྱི་མཛུགས་བསྐྱོད་བྱུང་ལུག་མེད། དེ་
 དག་གི་ལན་ཁག་ནི་རྒྱ་གཞུང་ཁོན་ལ་ཡོད།
 རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་སྤྱི་ལོ་
 ༡༩༥༩༡༩༦༡༡༩༦༥ ལོ་སོ་སོར་མཉམ་
 སྡེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ནང་བོད་དོན་སྐོར་གྱི་
 རྫོ་སྤྱོད་བཞག་ཡོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་ལུ་
 རོབ་ལོ་ཚོགས་སོགས་སྤྱོད་ཚེན་རྒྱལ་
 ཁབ་མང་པོའི་གཞུང་དང་ལོ་ཚོགས་ནས་
 པོད་དོན་སྐོར་གྱི་ལོ་ཚོད་དང་། དེ་བཞིན་
 ཨ་རིའི་ལོ་ཚོགས་གོང་ལོག་ནས་རྒྱལ་
 སྐོར་ཐོག་སྲིད་འཛིན་ནས་མཚན་ཉེགས་
 བཀོད་པའི་བོད་དོན་ཁྲིམས་ཡིག་སྤྲུ་རྩེས་
 བཞག་ལུག་པ་རྒྱང་ཡོད།

མདོར་ན་བཅོམ་ཁྲིམ་དུ་མི་ལོ་དུག་
 ཅུ་ལྷམ་གནས་པའི་རིང་། ཡགོང་ས་
 མཚོག་གི་སྐོར་ལེན་པའི་དབུ་འཁྲིད་ལོག་
 རང་རེ་བཅོམ་ཁྲིམ་པ་འབྲེལ་འབྲེལ་ཁྲིམས་
 རས་གཞེངས་སུ་ཐོན་ལུག་པ་རྒྱང་ཡོད་ལ།
 ཡགོང་ས་མཚོག་ནས་བོད་ཀྱི་འཐབ་ཚོད་
 འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བརྟེན་པ་དང་།
 འཛམ་གླིང་ཞི་བདེར་སྐྱོན་པའི་མཛད་འཕྲིན།
 འཛིན་ཉེན་ཁྲོན་ཡོངས་སུ་བྱམས་བཅེ་དང་

སྤྱིང་རྗེ་དར་སྤེལ། ལུགས་བསྐྱོད་དམ་བཅའ་
 བཞི་ལུག་བཞེས། བོད་གངས་ཚན་རྫོངས་
 ཀྱི་ཚོལ་གསུམ་ཚོས་ལུགས་དང་བཅས་
 པའི་བོད་མི་ཅམ་ཐན་པ་ཡོངས་རྫོགས་དོག་
 ཅ་གཅིག་དུ་སྤྱིལ་ལུག་ནས་བོད་ཀྱི་གནད་
 དོན་འཛམ་གླིང་གང་སར་ཁྲུབ་ལུག་པ་
 སོགས་ནི་སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཐོན་
 མཐོན་ཚེན་པོ་མཚོག་གི་མཛད་འཕྲིན་དང་
 ལུགས་རྗེ་བཀའ་བློན་ཉེག་གཅིག་ལ་བརྟེན་
 རས་རྒྱང་བཞིག་ཡིན་པར་སོང་བོད་མི་མང་
 སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་བཀའ་བློན་རྗེས་
 འགྱུར་གྱི་ཡུལ་ལོ་སྤོན་དང་འབྲེལ་བའི་
 དམིགས་བསལ་ལོ་ཚོད་ཅིག་འཛིན་
 དགོས་པ་གལ་འགངས་ཆེ་བར་མཛོད།

གྲོས་ཚོད།

༡༥ སྤྱི་ནོར་ཡགོང་ས་ཡུལ་མཐོན་ཚེན་
 པོ་མཚོག་དགུང་ལྷམ་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལྷག་
 ལྷག་རིང་ཡུལ་འཚོ་བཞུགས་ལུག་པའི་
 ཉེགས་དང་མཚན་མ། ལུང་བསྐྱོན་སོགས་
 ཡོད་པའི་བཀའ་བཟང་ལན་མང་ཕེབས་པར་
 བཀའ་བློན་སྐོར་ལེན་ལྷན་པ་དང་སྤྱོད་ལ།
 མཐོན་པོ་གང་ཉིད་སུ་མཐུད་བོད་དང་བོད་
 མིའི་མཐོན་ཚབ་དང་། བོད་དོན་བདེན་
 མཐའ་གསལ་ཐབས། འཛམ་གླིང་ཁྲོན་ལ་
 ཞི་བདེ་དང་བྱམས་བཅེ་དང་རྒྱས་ཡོང་སྤྱོད་
 དུ་སྤྱི་ཚེ་བསྐྱེད་བརྒྱུ་དང་བཞུགས་པའི་
 གསོལ་བ་ལུང་ཚུགས་སུ་འདེབས་རྒྱ་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༧ ཚེས་ ༩ རྣམ་ཉིན་
 གངས་གསུམ་རིང་བོད་མིའི་ཚོས་ཚོགས་
 མཇུག་ ༡༥ པ་བསྐྱབས་སྐྱབས་ཡལོང་ས་
 ཡ་སྐྱབས་མལོན་ཆེན་པོ་མཚོག་ནས་
 ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐྱེད་རྒྱུན་མཐུན་སེམས་
 རྒྱུའི་ཞལ་བཞེས་བཟང་པོ་བཀའ་འཛིན་སྐྱེད་
 རྒྱུན་བྱུང་བར་བཀའ་འཛིན་ལྷ་མེད་ཏུ་ཆེ་ཞུ་
 རྒྱུ་དང་། ཡ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་འབཞེས་ཀྱི་ཡོངས་
 འབྲེལ་གསལ་བསྐྱབས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༡ ལོ་
 དང་། འདི་ལོ་བཅས་ཀྱི་དགོངས་དོན་ལས་
 རྒྱ་ནག་གཞུང་ནས་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་དགོས་
 དབང་གིས་མེ་བྱུས་བྱས་རིགས་བྱུང་ཆེ་
 རོས་ལེན་ནམ་ཡང་མེད།

༢༡ རྒྱུ་ལོར་ཡལོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མལོན་
 ཆེན་པོ་མཚོག་དགུང་གངས་ ༡༦ མོག་ནས་
 བོད་བསྐྱེད་སྲིད་ཀྱི་ཐུགས་འགན་གཙང་
 བཞེས་དང་། དེ་རྗེས་བཅོན་ཕྱོད་ནང་མང་
 གཙོ་ལམ་ལུགས་གསོལ་སྐྱེལ་གནང་
 ཞིང་། བཅོན་ཕྱོད་བོད་མིའི་སྤྲིག་འཛུགས་
 ལ་སྐྱེད་ལ་འཛེམས་མེད་ཀྱི་དཀའ་བ་བརྒྱ་
 མཁུ་སྐྱུར་བཞེས་མཛད་དེ་བོད་དོན་བདེན་
 མཐའ་གསལ་ཐབས་སོགས་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་
 རྣམ་ཐོབ་ཆེན་པོ་གྲུབ་འབྲས་ཐོན་ཞིང་།
 མལོན་པོ་གང་ཉིད་ནས་བོད་ཚོས་སྲིད་
 གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་འགན་ཡོངས་སུ་བཞེས་
 རིང་། གཞེས་བྱེས་ཚོས་གསུམ་བོད་རིགས་
 ཡོངས་སུ་རྗོགས་པ་དོག་ཅ་གཅིག་སྤྱིལ་
 དང་། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ཚོས་བརྒྱུད་

ཁག་དང་གཡུང་རྒྱུད་བོན་དང་བཅས་པའི་
 ཚོས་ལུགས་ཁག་རིས་སུ་མ་མཚེས་པ་
 རྣམས་བཅོན་ཕྱོད་ཏུ་སྐྱུར་གསོ་སྐྱབ་པ་ནི་
 མལོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་སྤྱུག་བསམ་དང་
 ཐུགས་རྗེའི་འཕྲིན་ལས་ཉལ་གཅིག་ལས་
 རྒྱུད་བར་བཀའ་འཛིན་ལྷ་མེད་ཏུ་ཆེ་ཞུ་
 བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་མལོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་
 བཀའ་འཛིན་ལ་རྗེས་འབྲུག་ཞུ།

༢༢ རྒྱ་ནག་གཞུང་གིས་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་། རིག་གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་མི་རིགས་
 ཁོར་ཕུག་དང་བཅས་པ་ཅ་མེད་བཟོ་རྒྱུའི་
 དན་བྱས་ནི། འཛམ་རྒྱལ་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སློ་
 རྣམ་ལག་བསྟར་བྱེད་བཞེན་ཡོད་ཀྱང་།
 བཅོན་ཕྱོད་ནང་གཙོ་པོ་ཡལོང་ས་མཚོག་
 གི་ལྷན་པོ་མེད་པའི་ཐུགས་བསྐྱེད་མཛད་
 འཕྲིན་ལ་བརྟེན་ནས་བོད་ཀྱི་ཚོས་དང་།
 རིག་གཞུང་། རྒྱུད་ཡིག་སོགས་སྐྱེད་སྐྱོབ་
 དང་། ཉམས་པ་སྐྱུར་གསོ་ཞུ་སྐྱབ་ཡོད་པ་
 མ་ཟད། དེ་དག་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་ནང་དོ་སྣང་
 དང་། ཆེ་མཚོང་སྤེལ་སྐྱབ་པ་ནི་མལོན་པོ་
 གང་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འཛིན་ཉལ་གཅིག་ཏུ་སྐྱུར་
 ཡོད་པས་བཀའ་འཛིན་ལྷ་མེད་ཏུ་ཆེ་ཞུ་
 དང་། མལོན་པོ་མཚོག་གི་དགོངས་གཞི་
 བཞེན་རང་རིགས་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་སུ་
 མཐུན་རྒྱུན་འཛིན་གོང་འཕེལ་ཡོང་ཐབས་
 རྒྱ་རྒྱ།

༢༣ ཡལོང་ས་ཏུ་ལའི་ལྷ་མ་སྐྱེད་མེད་

བརྒྱ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་ནང་པའི་
 གཞུང་ལུགས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་སྐྱོམ་
 གསུམ་གྱིས་བཅོན་འབྲུས་ཀྱི་སྤོབས་ལ་
 གཞོལ་ཞིང་། རྒྱུན་པ་སྤྱུ་སྐྱབ་པའི་དམ་
 ཚོས་ཟབ་མོའི་སྤྱིང་དོན་རྒྱུད་ལ་འཁྲུངས་
 རྣམ་དང་ལྷན་ནང་པ་རྣམས་ལྷ་ཅི་སྐྱོས།
 དེར་ཏུས་སྐྱུར་གྲགས་ལྷན་པའི་ཚན་རིག་
 པའི་མཉམ་ནང་པའི་གཞུང་ལས་སེམས་
 ཁམས་རིག་པའི་ཐད་བཟོ་སྤྱིང་གནང་སྐྱབ་
 པ་བྱུང་བ་མ་ཟད། གདན་ས་ཁག་གི་ནང་
 ཚན་རིག་སྐོབ་གཉེར་གསར་གཏོད་སོགས་
 ཚོས་ལུགས་ཡོད་མེད་ཁྱད་མེད་ཀྱན་གྱིས་
 གུས་བརྟེན་ཏུ་ཕུག་ཏུ་སྐྱུར་ཅིང་། དེ་བཞིན་
 ཚོས་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པའི་བཟང་སྤྱོད་
 དེར་ཏུས་ཤེས་ཡོན་ཀྱི་སྤྱིའི་བསྐྱབ་གཞིའི་
 ཁོངས་སུ་འཛོག་སྐྱབ་པར་བརྟེན་ཅུང་ཤིས་
 པའི་ཏུས་ནས་བཟང་སྤྱོད་གོང་འཕེལ་སྐྱབ་
 པ་བཅས་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྐྱེད་ལ་འཛམ་
 སྤྱིང་ནང་དམིགས་བསམ་དགའ་གུས་དང་།
 དོ་སྣང་བྱེད་གཞི་ཞིག་ཏུ་སྐྱུར་སྐྱབ་པ་ནི་
 མལོན་པོ་གང་ཉིད་ཀྱི་མཛད་འཕྲིན་ཁོ་ན་
 ལས་བྱུང་བར་བརྟེན་བཀའ་འཛིན་ལྷ་མེད་ཏུ་
 ཆེ་ཞུ།

༢༤ མལོན་པོ་མཚོག་བཅོན་ཕྱོད་ཏུ་
 བཞུགས་རིང་བོད་ཀྱི་བདེན་པའི་འཐབ་རྩོད་
 འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་།
 འཛམ་སྤྱིང་ཕུག་བྱུང་གསུམ་དང་སྤྱིང་རྗེའི་
 ལམ་སྤོབ། ཞི་བདེའི་སྤྱི་འཕྲིད་མཛད་པ་

སོགས་ལ་བརྟེན་མིང་དོན་མཚུངས་པའི་
བྱམས་བརྗེའི་བདག་ཉིད་དང་། ཞི་བདེའི་
དེད་དཔོན་གྱི་མཚན་སྟོན་ཡོངས་གྲགས་སུ་
ཐོབ་པ་བྱུང་ཡོད་པ་མ་ཟད། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩
ལོར་འཇམ་གླིང་ཐོག་ཆེས་སྟན་གྲགས་ཆེ་
བའི་ལོ་སྟེལ་ཞི་བདེའི་གཞུང་ས་རྟགས་
སོགས་ཁྱོད་གཞུང་ས་རྟགས་དང་ཆེ་བསྟོན་
བརྒྱ་ཐག་མང་པོ་འབྲུལ་བཞེས་མཛད་ཡོད་
ཅིང་། མགོན་པོ་གདུང་གི་ཉིད་ཀྱིས་ཐུགས་
བསྐྱེད་དམ་བཅའ་བཞི་དངོས་སུ་ཐུག་

བསྟར་མཛད་བཞིན་བ་དེར་འཇམ་གླིང་
ཡུལ་གྱུ་གང་ས་ནས་དགའ་མོས་དང་། རྒྱབ་
སྐྱོད། ལག་བསྟར་ལུ་བཞིན་ཡོད་པ་སོགས་
འི་ཆེས་སྐྱ་ན་མེད་པའི་རྒྱབ་ས་ཆེན་གྱི་
དགོངས་གཞི་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པས་བཀའ་
འིན་ཆེ་ལུ་རྒྱ་དང་། རང་རིགས་གཙོ་བོ་རྗེས་
སུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་བོ་ཚང་མས་ལག་བསྟར་
ཡོང་ཐབས་ཀྱིས་འབད་བཅོམ་བྱ་དགོས་རྒྱ་
བཅས་ཀྱི་སྤྱི་མོས་གྲོས་ཚེད་དུ། བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱིས་རབ་

གནས་ཤིང་སྐྱལ་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་
༡༡ ལ།།

གོང་གསལ་གྲོས་ཚེད་འདི་བཞིན་
སྐབས་ ༡༢ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་
ཚོགས་ཀྱི་གྲོས་ཚོགས་ཚོགས་དུས་ ༡༠ པའི་
ཐོག་བཟོ་སྐྱེད་ཞིབ་རྒྱས་དང་འབྲེལ་སྤྱི་མོས་
ཀྱིས་གཏན་འབེབས་ལུས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་
༩ ཆེས་ ༡༡ ལ།།

དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་བརྟན་བཞུགས་ཐོག་ཕེབས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་སྤྱིས་རྣམས་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་སྐོར་ལ་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩ ཆེས་ ༡༠ ཉིན་གངས་སྤྱིད་སྤྱིད་སྤྱིད་ཚོགས་ཁང་ནང་དཔལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་མཚོག་དང་། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་
མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་དཔལ་ལྷན་སྤྱིད་སྤྱིད་མཚོག་བཅས་ནས་བརྟན་བཞུགས་ཐོག་ཕེབས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་སྤྱིས་
རྣམས་དང་ལྷན་ཐུག་འཕྲད་གནང་སྐབས།

མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་པོ་བསོད་
ནམས་བསྟན་འཕེལ་མཚོག་ དཔལ་ལྷན་
སྤྱིད་སྤྱིད་སྤྱིད་བ་ཆེ་བའི་མཚོག་བཅས་
ནས་བརྟན་བཞུགས་ཐོག་ཕེབས་པའི་རྒྱལ་
སྤྱིའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་སྤྱིས་རྣམས་དང་ལྷན་
ཐུག་འཕྲད་ཀྱིས་གསུང་བཤད་དང་། དེ་བ་
དེས་ལན་གྱི་ལས་རིམ་བསྐྱུངས་གནང་སོང་།

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་
གིས་གཙོ་བོ། སྤྱི་ལོར་ཡགོང་ས་ཡསྐབས་
མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་གསོལ་སྐུལ་
གནང་བའི་བོད་མིའི་མང་གཙོའི་འཕེལ་རིམ་
སྐོར་ལ་འོ་སྤྱིད་གསུང་བཤད་གནང་ཞིང་།
དེ་ཡང་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོར་སྤྱི་ལོར་ཡགོང་
ས་ཡསྐབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གྱུ་ནག་

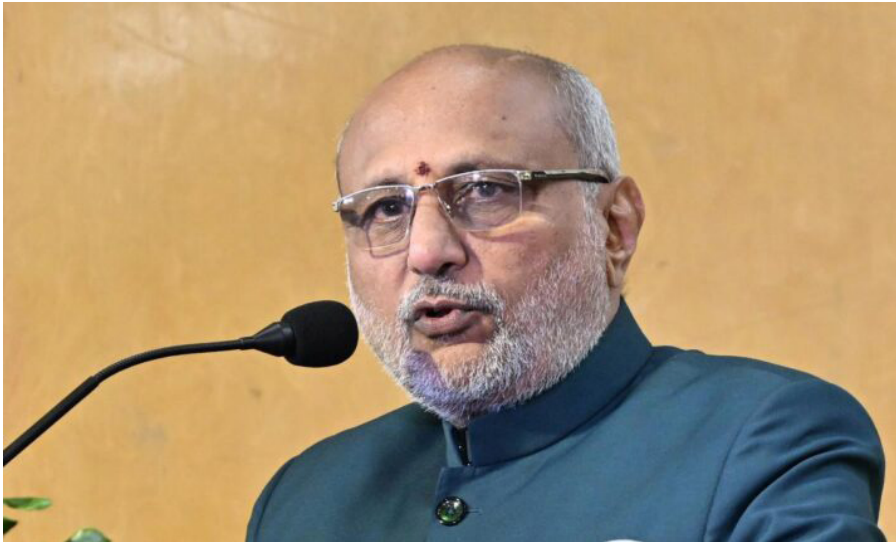
༢༡། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༩ པའི་ཆེས་
༡༠ ཉིན་གྱི་ཕྱི་ལོ་ཚུ་ཚོད་ ༥།༣༠ ཐོག་
གངས་ཅན་སྤྱིད་གཞིན་སྤྱིད་བོད་མིའི་སྤྱིག་

འཇུགས་ཀྱི་སྤྱིད་སྤྱིད་ཚོགས་ཁང་ནང་
དཔལ་ལྷན་ཁྲིམས་ཞིབ་པ་ཆེ་བ་ཡེ་ཤེས་
དབང་མོ་མཚོག་དང་། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་

དཔལ་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་གཞོན་པ་གསར་པ་སྐུ་ཞབས་སེ་ཡི་ར་རྩ་ཀིར་ཤ་ནན་མཆོག་ལ་ འཆམས་འདྲི་ཞུས་པ།

རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་གཞོན་པ་སྐུ་ཞབས་སེ་ཡི་ར་རྩ་ཀིར་ཤ་ནན་ (Shri C.P. Radhakrishnan) མཆོག་

རྒྱ་གར་གཞུང་མང་གཉིས་ནས་
བོད་མིའི་སྐོར་ལྟོས་པའི་དབུ་འཁྲིད་སྤྱི་ཚོར་
ལ་གོང་ས་ལ་སྐུ་མཁུ་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་
དང་། བཅོན་པོའ་བོད་མི་རྣམས་ལ་མི་ལོ་
བྱུག་ཅུ་ལྟ་གཤིས་དེར་མཐུན་འགྱུར་རྒྱུ་སྐོར་
ཤུགས་ཆེ་གནང་བར་སྨུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་
དང་། སྐུ་ཉིད་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་འོག་སྤྱི་མཐུན་
རྒྱུ་སྐོར་གནང་བ་བརྒྱད། བཅོན་པོའ་ནང་
ཡོད་པའི་བོད་མི་ཚོས་སོ་སོའི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་རིག་གཞུང་དང་། མི་རིགས་ཀྱི་རོ་
ཤོ། ལུས་ལོམས་གཤེན་ལུགས་དང་བཅས་
པ་སྤྱི་མཐུན་སྤྱོད་བྱེད་སྤྱོད་ལེན།

སྐུ་ཉིད་ནས་སྲིད་འཛིན་གཞོན་
པའི་སྨུགས་འགན་བཞེས་རིང་མ་འོངས་
པའི་ལས་དོན་མཐའ་དག་ལམ་སྤོངས་ལྷན་
པ་ཡོང་རྒྱའི་སྤོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱ་གར་
ཀྱིས་སྤྱི་མཐུན་འཛུལ་སྤྱོད་ཀྱི་དང་། རྒྱ་གར་
དང་། འཆམ་མཐུན་བཅས་ཀྱི་
ཐོག་རྒྱུ་པ་འདོན་རྒྱའི་རེ་བ་ཡོད་ཅེས་
འཁོད་འདུག་པ་བཅས། །

༢༡། འབྲི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༥ ཚེས་ ༡༣
ཉིན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ཚོགས་གཙོ་མཆོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
འཕེལ་མཆོག་གིས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་
ཡོངས་དང་། སྐུ་མཁུ་ས་ ༡༢ པའི་བོད་མི་མང་
སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ། སྐུ་
ཞབས་སེ་ཡི་ར་རྩ་ཀིར་ཤ་ནན་ (Shri
C.P. Radhakrishnan) མཆོག་རྒྱ་གར་
གྱི་སྲིད་འཛིན་གཞོན་པར་བདམས་ཐོན་
དང་། ལས་ཁུར་དམ་འབྲུལ་ཞུས་གནང་
བར་དགའ་བསྟའི་འཆམས་འདྲི་ཞུས་གནང་
འདུག།

དེ་ཡང་འཆམས་འཛིན་ནང་འཁོད་

དོན། ལས་གཞིས་ཀྱིས་བོད་མི་ཡོངས་དང་།
སྐུ་མཁུ་ས་ ༡༢ པའི་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚབ་ཞུས་ཏེ། སྐུ་ཞབས་སེ་
ཡི་ར་རྩ་ཀིར་ཤ་ནན་ (Shri C.P. Rad-
hakrishnan) མཆོག་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་
འཛིན་གཞོན་པར་བདམས་ཐོན་དང་། ལས་
ཁུར་དམ་འབྲུལ་ཞུས་པར་འཆམས་འདྲི་ཞུ་
རྒྱུ་ཡིན། སྐུ་ཉིད་རྒྱ་གར་གྱི་སྲིད་འཛིན་
གཞོན་པར་བདམས་ཐོན་བྱུང་བ་དེས། སྐུ་
ཉིད་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་གནང་སྤོགས་དང་། རྒྱལ་
ཁབ་ཀྱི་ཞབས་ཞུའི་མཛད་རྗེས་ལ་རྒྱ་གར་
མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་གདེང་འཛོག་
ཆེན་པོ་གནང་གི་ཡོད་པ་མཆོག་གི་ཡོད།

དབལ་ལྷན་ཁྲི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཚོག་གིས་བལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་ཚོམ་གསར་བ་ལྷམ་སྐྱ་སྐུ་ལི་ལ་ཀར་གི་མཚོག་ལ་འཚོམས་འདུན་གྱི་ལྷན་པ།

བལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་ཚོམ་ལྷམ་སྐྱ་སྐུ་ལི་ལ་ཀར་གི་ (Sushila Karki) མཚོག

ལ་མང་ཚོགས་ཀྱིས་ཡིད་ཆེས་ཆེན་པོ་
 གནང་གི་ཡོད་པ་གསལ་པོར་མཚོན་ཐུབ།
 བོད་དང་། བལ་ཡུལ་གཉིས་
 དབར་དུས་རབས་མང་པོའི་རིང་གི་ཚོས་
 ལྷོགས་དང་། རིག་གཞུང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་
 འཕེལ་བ་གཉིད་ཟབ་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་
 བར་དུ་འདས་པའི་ལོ་མང་རིང་བལ་ཡུལ་
 གཞུང་མང་གཉིས་ནས་ས་གནས་སྐྱ་
 གནས་སྲོད་བོད་མི་རྣམས་ལ་མཐུན་འགྱུར་
 གནང་བར་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན། ལྷག་
 ལྷོད་དེ་ལ་བརྟེན་ནས། བལ་ཡུལ་ནང་
 གནས་སྲོད་བོད་མི་ཚོས་བོད་ཀྱི་སྲོལ་རྒྱུན་
 རིག་གཞུང་རྒྱུན་འཛིན་གནང་ཐུབ་པ་མ་
 ཟད། སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལའང་བཟང་ལྷོགས་ཀྱི་
 ལུས་པ་འདོན་སྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད།

༢༡ ཁྱིམ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༩ ཚེས་ ༡༥
 ཉིན་དབལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་
 ཚོགས་གཙོ་མཚོག་པོ་བསོད་ནམས་བསྟན་
 འཕེལ་མཚོག་གིས་གཞིས་ཁྲིམས་བོད་མི་
 ཡོངས་དང་། ལྷག་པོར་བལ་ཡུལ་གྱི་
 སྲིད་ཚོམ་ལྷམ་སྐྱ་སྐུ་ལི་ལ་ཀར་གི་
 (Sushila Karki) མཚོག་ལ་
 དགའ་བསུའི་འཚོམས་འདུན་གྱི་ལྷན་པ།

དེ་ཡང་འཚོམས་འདུན་ནང་འཁོད་
 རོན། རས་གཞིས་ཁྲིམས་བོད་མི་ཡོངས་དང་།
 ལྷག་པོར་བལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་ཚོམ་
 ལྷམ་སྐྱ་སྐུ་ལི་ལ་ཀར་གི་ (Sushila Karki) མཚོག་གིས་
 ཡུལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་ལ་བདམས་ཐོན་བསྐོ་
 གཞུང་བྱུང་བར་འཚོམས་འདུན་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན།
 སྤྱི་ཚོགས་ལྷམ་སྐྱ་སྐུ་ལི་ལ་ཀར་དུ་
 བདམས་ཐོན་བསྐོ་གཞུང་བ་དེས། སྤྱི་
 ཉིད་ཀྱི་དབུ་འཛིན་དང་། ལྷག་པོར་དམིགས་

སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལའང་བཟང་ལྷོགས་ཀྱི་
 ལུས་པ་འདོན་སྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
 སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལའང་བཟང་ལྷོགས་ཀྱི་
 ལུས་པ་འདོན་སྲུབ་པ་བྱུང་ཡོད།
 ལྷག་པོར་བལ་ཡུལ་གྱི་སྲིད་ཚོམ་
 ལྷམ་སྐྱ་སྐུ་ལི་ལ་ཀར་གི་ (Sushila Karki) མཚོག་གིས་
 ཡུལ་གྱི་སྲིད་འཛིན་ལ་བདམས་ཐོན་བསྐོ་
 གཞུང་བྱུང་བར་འཚོམས་འདུན་ལྷུ་ལྷུ་ཡིན།
 སྤྱི་ཚོགས་ལྷམ་སྐྱ་སྐུ་ལི་ལ་ཀར་དུ་
 བདམས་ཐོན་བསྐོ་གཞུང་བ་དེས། སྤྱི་
 ཉིད་ཀྱི་དབུ་འཛིན་དང་། ལྷག་པོར་དམིགས་

འཕུས་བྱུང་བ་གཅིག་བཅས་ལ་ང་ཚོས་གཞུང་འབྲེལ་མུ་དྲུག་གྲུས་འདུད་ཀྱི་སྒོས་ཚོད་གསུམ་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན། བཅའ་ཁྲིམས་གཙོ་བོ་ལའི་ཁྲིམས་བཟོའི་ལས་དོན་ཁག་ཤུག་ཙམ་གཏན་འབེབས་བྱུང་བུ་མོང་། དེ་ནས་རྒྱུ་རྟུགས་ཙམ་གྱི་ཇི་བ་བཞི་རེད།

དེ་ནས་ང་ཚོའི་ལས་ཉིན་མང་ཆེ་བ་དེ་དབུས་ལས་ཁུངས་ཁྲུ་ཁོངས་དང་བཅས་པའི་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ལྷ་ ༤ ལས་ཀྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༣ ཚེས་ ༣༡ བར་གྱི་ལས་བསྐྱོམས་རྒྱས་པ་དེར་སྤྱི་འཕུས་རྒྱུན་ལས་ཀྱིས་གཞིགས་ཞིབ་གནང་ནས་ཇི་བ་ལེབས་པ་དང་། ལས་བསྐྱོམས་བསྐྱུས་པ་དེ་ལྟར་ཁང་སོ་སོ་ནས་ཤོས་ཚོགས་ནང་ལ་ཐང་གར་སྐྱོན་སྐྱོན་ཞུས་ནས་དེའི་ཐོག་ལ་བཀུར་འོས་སྤྱི་འཕུས་ནམ་པས་དགོངས་ཚུལ་དང་དོགས་འདི་ལེབས་རྒྱ་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་གྱི་འཛིན་སྐྱོང་བཀའ་ལག་གི་བཀའ་སྐྱོན་ནམ་པ་ཚོས་སོ་སོའི་ལས་བསྐྱོམས་ཐོག་ལ་གསལ་བཤད་གནང་བ་དང་། དེ་ག་ནང་བཞིན་ལས་འཆར་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་གྱི་སྤྲུགས་དམིགས་ག་རེ་ཡོད་མེད་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དམིགས་བསལ་འབྲེལ་བཤད་གནང་རྒྱ། དེའི་ཐོག་ནས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་དེ་རིང་ང་ཚོའི་ལས་རིམ། དེའི་ནང་ནས་ལས་བསྐྱོམས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐོག་ལ་བཀུར་

འོས་སྤྱི་འཕུས་ནམ་པས་དགོངས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ལེབས་སོང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་ལྷན་ཁང་ཁག་བཅུ་དྲུག་རེད། གཙོ་བོ་བཀའ་སྐྱོན་ནམ་པས་དབུ་འཁྲིད་ནས་གནང་གི་ཡོད་རེད་དེ། འོག་ལ་ཡོད་པའི་དབུས་པའི་གཞུང་ཞབས་ཚང་མས་འགན་འཁུར་བཞེས་པའི་ཐོག་ནས་སྤྲུག་ལས་ལག་སོ་ཞེ་སོ་ཞིག་གནང་ཡོད་པའི་ཚོར་སྣང་བྱུང་། དེར་བརྟེན་མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་སྤྲུག་ལས་གནང་རྒྱ་དེ་ཚོར་དེ་རིང་གོས་ཚོགས་བརྒྱུད་ནས་བསྐྱོད་བྱུང་བ་རེད། དེ་བཞིན་བཀའ་སྐྱོན་སོ་སོ་ནས་ལན་འདེབས་གསལ་བཤད་དེ་ཚོའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པའི་ལས་དོན་དེ་ཚོ་ཚོགས་ཚུངས་ཡོང་བར་ཉན་ཉན་ང་ཚོར་སྤྲུགས་པམ་གསོས་སོང་བསམ་པའི་ཚོར་སྣང་དེ་བྱུང་།

དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོར་གལ་ཆེ་བ་གཅིག་དེ་གཙོ་བོ་ང་ཚོའི་བོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཡིག་རེད། དེ་བཞིན་རིག་གཞུང་རེད། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཕྲོད་བསྐྱེན་རེད། དེ་བཞིན་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་ཇི་བ་བསྐྱུགས་རེད། དེ་ག་ནང་བཞིན་ང་ཚོའི་དབལ་འབྲུང་འདུ་འགོད་བྱ་རྒྱས་མཚོན་པའི་ལྷན་ཁང་ཁག་དེ་དག་ང་ཚོར་གལ་ཆེ་ཤོས་འདྲ་སོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ནང་བཞིན་ང་ཚོའི་འདས་པའི་ལོ་གཅིག་གི་ལས་དོན་དེ་དག་དེ་རིང་ང་ཚོ་འདྲིར་སྐྱོན་སེང་བྱུང་བ་རེད། མ་འོངས་པའི་ལོ་གཅིག་དེ་དུ་ལྟ་ང་ཚོ་འགོ་བཞེད་པའི་གནས་སྐབས་ཆགས་བསྐྱད་

ཡོད་རེད། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བལྟས་པ་ཡིན་ནའང་ལས་འཆར་དེ་དག་གང་ཡག་ཡག་ཡོད་ཐུབ་པའི་རེ་བ་བྱེད་གྱི་ཡོད། གཙོ་བོ་ང་ཚོར་བཅོན་བྱུང་བོད་མིའི་བཅའ་ཁྲིམས་ཀྱིས་འགན་དབང་བསྐྱུར་བ་གཞིར་བཟུང་རེད། ང་ཚོ་སྤྲུགས་བཅོལ་བའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཐོག་བསྐྱད་ཡོད་རེད། གཙོ་བོ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་དང་། དེ་བཞིན་བཅོན་བྱུང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་དོན་ཐོག་ལ་སྤྲུག་ལས་གནང་རྒྱ། གནས་སྐབས་སྤྲུག་ཞུས་ཀྱིས་བོད་མི་དེ་དག་གི་དཀའ་ངལ་སེལ་སྐབས་རྒྱུར་ང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་རྒྱ་གལ་ཆེན་སོ་ཞེ་སོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས་ཅ་བའི་དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་བཤད་ཡོང་དུས་རྒྱུ་སྤྱིའི་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། ལྷག་པར་དུ་རྒྱ་ནག་གི་ཆབ་སྲིད་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ་ཡང་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཚོ་ཚང་མར་ང་ཚོས་སྤྲུགས་ཞིབ་གནང་བའི་ཐོག་ནས་མ་འོངས་པར་གཙོ་བོ་བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱུར་ང་ཚོར་ཐབས་ལམ་ག་རེ་འདུག དེའི་ཐོག་ལ་ལུས་པ་གང་འདྲ་འཛིན་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་གོམ་པ་མདུན་སྐོས་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་སོ་ཞེ་སོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་

བཞེས་སྐབ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
འདུག།

ང་རང་ཚོ་ཐོད་སྲི་བའི་བསོད་
ནམས་ཡིན་ནའང་ཡང་གོང་མཐོང་གཏོང་
སྐབ་དགོས་པ་དང་། སྲི་རྒྱུ་ལ་གོང་ས་
ལས་ལས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་དགུང་
གངས་ ༥༠ འཁོར་བའི་རྗེས་ཚམ་ནས་
ཡོངས་གྲགས་སུ་དགུང་ལོ་བརྒྱ་དང་སྐུམ་
ཅུ་ལྷག་ཅིག་བཞུགས་པའི་ཞལ་བཞེས་
གནང་ཡོད་རེད། ལྷ་མཚན་ནས་ང་རང་ཚོའི་
ཐོག་ནས་རྣམ་དཀར་གྱི་དགོ་ཚོགས་སྐབ་
སྐབ་དགོས་པ། དེ་ནས་ཆེ་མར་སྲོག་སྐྱེ་
གཏོང་སྐབ་དགོས་པ། སོ་སོའི་ངོས་ནས་
ཡང་ཉེན་རེའི་ལས་དོན་ནང་ལྷག་བསམ་
ནམ་དག་གིས་བྱལ་ལས་ཡག་པོ་ཞིག་
གནང་སྐབ་པ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ལས་སྐབ་
མགོན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཆེ་རེད་དུ་འགྲོ་བའི་རྒྱ་
ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་དུ། དེ་ཚོའི་ཐོག་ལ་དུས་
རྒྱུན་དུ་ནས་བསམ་སྲོའི་འཁོར་བསྐྱེད་ན་དེ་
གལ་ཆེན་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་རེད།
ལས་སྐབ་མགོན་རིན་པོ་ཆེ་སྐྱེ་ཆེ་ཡུན་རིང་
བརྟན་པ་དང་ཁོང་གི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་
བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོ་ཐོད་ཀྱི་ཆབ་སྲིད་
རེད། ཐོད་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་རིག་གཞུང་རེད།
ཐོད་ཀྱི་ཆེ་མཐོང་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་ངང་
ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་བསྐྱེད་པ་ཞིག་
ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་དུས། དེ་
ཚོའི་ཐོག་ལ་ང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་ང་ཚོ་
འགན་ཁུར་མཁན་རྣམ་པ་ཡིན་ནའང་འདྲ།

སྲི་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིན་ནའང་འདྲ།
ཏྲིག་ཚམ་དགོངས་པ་ཆེ་ཚམ་བཞེས་སྐབ་
དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་རེད་འདུག།
ཅེས་དེ་གཅིག་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་ང་ཚོའི་
ཐོག་ཚོགས་འདུའི་ཐོག་ནས་དུས་ལོས་
བསྐྱེད་ལས་ཁང་གི་ངོས་བསྐྱེད་འགན་འཁུར་
ལས་འཁུར་གཉིས་དེ་ངོས་བསྐྱེད་སྐབ་
ཡོད་རེད། དེ་ཡང་སྐྱེ་སྲིམ་མ་གཉིས་བྱུང་
ཡོད་རེད། མ་འོངས་པར་ལས་དོན་ལ་
དངོས་སུ་ཞུགས་ཡོང་སྐབས་ལས་དོན་
ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེད་པ་ཡོང་བའི་སྲོལ་
འདུན་ལྷ་ཡི་ཡོད། དེ་ནས་ང་ཚོའི་ཐོག་
ཚོགས་ཀྱི་ལས་རིམ་བསྐྱེད་པའི་སྐབས་
སྲི་ཚོགས་གཙོ་ལ་ཚོར་སྐྱེད་ཁག་ཅིག་ཡོང་
གི་འདུག དེ་ཐོག་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་མི་ཚང་
མས་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག།
གཙོ་པོ་དེ་ང་ཚོའི་ཚོགས་འདུའི་འགོ་ལྷགས་
དང་ལས་དོན་བྱེད་ཚུགས་ཀྱི་སྲིམ་གཞིའི་
ཐོག་ལ་སྐབས་སྐབས་གནང་ནས། ཚང་མས་
མཉམ་ཁུབ་ཀྱི་རུས་པ་ཞིག་འདོན་ཡོང་ན་
ཚང་མར་དཀའ་ངལ་འབྱུང་གྱི་ཡོད་མ་རེད།
དེ་མ་ཡིན་པར་མི་རེ་རེ་ལ་བསམ་ཚུལ་རེ་
རེ་དང་། སོ་སོས་དགོངས་ཚུལ་ཤུགས་ཆེ་
ཚམ་བཏོན། ལྷན་མོང་གིས་འགོ་བསྐྱེད་པ་དེ་
ལ་བཅི་བཤུར་མ་བྱས་ན་དེ་ཁག་པོ་ཞེ་པོ་
ཆགས་ཀྱི་འདུག དེ་ཚོའི་གསལ་མ་འོངས་
པར་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག།
ཅེས་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དཔེར་ན་ཐོག་ཚོགས་ནང་
དུ་ཚོར་སྐྱེད་བྱེད་པ། ལྷན་མཚུངས་དམ་པོ་

འབེབས་བྱེད་པ་དེ་ཚོའི་ཚོགས་སྐྱེད་དེ་རྩ་བ་
ནས་ཡོང་ཚོགས་གི་ཡོད་མ་རེད། དེ་ཡིན་
དུས། མ་འོངས་པར་དེ་འདྲ་ཡོང་བསྐྱེད་པ་
ཡིན་ན་ཁག་པོ་ཞེ་པོ་ཞིག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
རེད། དེ་ཡིན་དུས། དེ་ཚོའི་གསལ་དེ་རྣམ་པ་
ཚོས་སེམས་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་དེ་
འདྲ་ཞིག་དགོངས་པ་བཞེས་གནང་རོགས་
གནང་ལྷ་རྒྱ་ཡིན། དེ་ནས་ང་རང་ཚོའི་མ་
འོངས་པའི་བྱེད་འཆར་འདྲ་པོ་ཡིན་ན། སྲི་
འཇུག་སྐྱེད་ཚོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་སྲི་ཚོགས་ ༤
པའི་ཚོས་ ༣ ལ་མང་གཙོའི་འབེལ་རིམ་དོ་
སྲོད་ཅིག་ང་ཚོས་པར་རིས་ཀྱི་ཐོག་ནས་
གཅིག་བཞེས་ཡོད་རེད། དེ་ཡིན་དུས། ང་
ཚོས་ཁ་སང་རྒྱ་རམ་ས་ལར་མང་གཙོའི་
དུས་བབ་ནས་བསྐྱེད་ཉེན་མ་གསུམ་རིང་ལ་
སྐྱེད་པར་འགྲེམས་སྲོལ་བྱས་ཡོད་རེད། དེའི་
རྗེས་སུ་སེམས་ལ་དང་། དེ་གཞན་བཞིན་རྒྱ་
གར་གྱི་མཚོ་སྲོལ་ཁག་ཅིག་ལ་འགྲེམས་
སྲོལ་བྱེད་སྐབ་པའི་འཆར་གཞི་སྲིམ་གི་ཡོད།
དེ་གཞན་བཞིན་ང་ཚོས་ལྷོ་ཡིར་ལས་
འཆར་གཉིས་འདྲ་པོ་ཞིག་ལས་བཞེས་པོ་
ཚེའི་པོ་སྲོལ་དང་འགྲེམ་པའི་ཐོག་ནས་ཚོས་
ལུགས་ཁག་འདུ་འཛོམས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འཆོ་
མེད་ཞེ་བའི་མཚོན་འདུལ་སྲོལ་ལམ་བྱེད་
སྐབ་པ་གཅིག་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་གར་ཐོག་
ཚོགས་ཐོད་དོན་རྒྱུ་སྲིམ་ཚོགས་པའི་
མཉམ་ཁུབ་རྒྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་མི་སྣ་
གནད་ལྷ་བྱས་ཏེ་ལས་སྐབ་མགོན་རིན་པོ་
ཚེའི་དགོངས་པ་གཞི་དང་མཛད་པ་འཕྲིན་

བོད་ཀྱི་གཞིན་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༥ པའི་དབུ་འབྱེད་མཇུག་སྐོར་ཐོག་དམིགས་བསལ་སྐུ་མཁོན་དཔལ་ལྷན་ བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གིས་གསུང་བཤད་གནང་བ།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་ ༢༤ ཉིན་དེའོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཉིན་གྲངས་བདུན་པའི་བོད་ཀྱི་གཞིན་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༥ པའི་དབུ་འབྱེད་སྐབས་།

༢༠༢༡ ཟླ་ ༤ པའི་ཚེས་
༢༤ ཉིན་དེའོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་ཚོགས་
ཁང་དུ་ཉིན་གྲངས་བདུན་པའི་བོད་ཀྱི་
གཞིན་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་ཆེན་
ཐེངས་ ༡༥ པའི་དབུ་འབྱེད་སྐབས་ལ་
སྐབས་དེའི་དབུ་འབྱེད་མཇུག་
སྐོར་སྐུ་མཁོན་གཙོ་བོར་ལྷན་པས་རྗེ་ཀུན་
བདེ་སློང་ཉལ་ཚལ་རྗེ་དྲུང་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་ལོ་
དང་། དམིགས་བསལ་སྐུ་མཁོན་དཔལ་
ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་ལོ་བཟོད་ནམས་བསྟན་འཕེལ་
མཆོག་དང་། དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་
འཐུས་ཚོགས་གཞིན་སློབ་མཆོག་ལོ་བཟོད་མཆོག་
གཞིན་ལུ་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་ལྷན་པ་དཔལ་ལྷན་

བདེ་སློང་བཀའ་སློབ་རྒྱ་རྗེ་སློབ་མ་མཆོག་
གཞིན་ལུ་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་ལྷན་པ་ལས་ཀྱི་ད་
འདེམས་ལྷན་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་ལོ་བཟོད་ལོ་བཟོད་
མཆོག་ གཞིན་ལུ་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་ལྷན་པ་
དབུས་ལོས་བསྟན་ལས་ཁང་གི་སྤྱི་ཁྱབ་
འགན་འཛིན་སློབ་མཚམས་ལོ་བཟོད་མཆོག་
གཞིན་ལུ་ལྷན་དབུས་རྒྱུན་ལྷན་པ་བཀའ་སློབ་
སློབ་མཚམས་ལྷན་གྲགས་མཆོག་ གཞིན་ལོ་བཟོད་སྐུ་
མཁོན་དུ་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་
བསྟན་པ་ལས་འཕེལ་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་
ལས་དགེ་བཤེས་ལྷན་རམས་པ་ཨ་ཀུའུ་ཆེ་
བརྟན་མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་རྒྱུན་ལས་སློབ་
དཔོན་ལྷན་བསྟན་ལྷན་པ་མཆོག་མཆོག་ སྤྱི་
འཐུས་རྒྱུན་ལས་སློབ་མཚམས་ལྷན་པ་

མཆོག་ སྤྱི་འཐུས་རྗེ་རྗེ་ཆེ་བརྟན་མཆོག་
གཞིན་དང་གཞིན་འབྲེལ་མིན་པའི་ཚོགས་
པ་ཁག་གི་ལས་སྡེ་རྣམས་ལ། དབུས་གཞིན་
ལུ་ལྷན་ཚོགས་ཁྱབ་ཁོངས་ས་གནས་ཁག་
༤༥ ལས་ཐེབས་པའི་ཚོགས་བཅར་བ་མི་
གྲངས་ ༢༠༠ ཙམ་འདུ་འཛོམས་གནང་
འདུག།
དམིགས་བསལ་སྐུ་མཁོན་དཔལ་
ལྷན་བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ཚོགས་གཙོ་
མཆོག་གིས་འཆོམས་འདྲི་དང་སྐྱབས་
གསུང་བཤད་གནང་དོན། ལོ་དབུ་གཞིན་ལུ་
ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མཆོག་གསུང་
བཤད་གནང་བ་གཞིར་བཟུང་ཏེ། ང་རང་
ཆོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་སྤྱི་ལྷན་
མ་སྤོང་བ་གཞིས་ཀྱིས་གཉིས་སུ་གྲུས་ནས་
ཉ་ཅང་ཉལ་ལྷན་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་
ཅིག་ཆགས་ཡོད་ལ། དུས་རྒྱུན་དུ་རྒྱུ་
སེམས་ནང་དུ་གསོ་ལྷན་དགོས་པ་གཅིག་
ཡིན། ང་ཆོ་ཆབ་སྤྱི་ལྷན་ལས་བཅོལ་བ་
ཆགས་ནས་ད་བར་ལོ་རྒྱུ་ ༤༠ ལྷན་ཅམ་
འགོ་ལོ་ཡོད་ཅིང་། དུས་ཚོད་དེའི་རིང་
གཞིས་བཞུགས་བོད་མི་ཆོ་ཡིན། ལྷན་ལ་
འཁོད་པའི་བོད་མིའི་སྤྱི་ལྷན་ལོ་བཟོད་དབུ་
འབྱེད་སྐོར་ལོ་བཟོད་ས་ལྷན་ལས་མཁོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུ་འབྱེད་པའི་མི་
རབས་ཆུན་པ་རྣམས་ལ་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་

བའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་གར་གཞུང་དང་། ཕྱི་
 རྒྱལ་ཁབ་ཁབ་གི་གཞུང་། གཞུང་དང་
 གཞུང་འབྲེལ་མིན་བའི་ཚོགས་པ་བཅས་
 ཚང་མའི་མཐུན་འགྲུབ་རྒྱུ་སྐྱོད་ལ་བརྟེན་
 རྣམས་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་འཐབ་རྩེད་དེ་འཆི་
 གསོན་གཉེས་ཀྱི་ནང་ལོགས་ནས་གསོན་
 ལུས་པ་བྱུང་བ་དེ་དང་ཚོ་ཚང་མ་དགའ་ཚོར་
 གྲུང་འོས་པ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཤོད།
 དེའི་ནང་ལོགས་ལ་ཆ་ཤས་ཡོད་བསྐྱེད་
 མཁུན་ཞིག་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་
 ཀྱི་སྤྱི་གཤམ་འཛུགས་ཆགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 རུས། དབུས་རྒྱུན་ལས་རྒྱུ་རྣམས་པ་ཤོད།
 ལྷན་ཁོངས་ཚོགས་མི་དང་འགན་ཁུར་
 བཞེས་མཁུན་ཡོངས་ནས་ལྷག་བསམ་རྣམས་
 དག་གིས་སོ་སོའི་སེམས་ལ་སློབས་པ་ལྟར་
 ལུས་དགོས་པ་དེ་གནས་སྐྱེད་འཛུགས་
 ཡིན་ནའང་དང་ཚོའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་
 རྣམས་བོད་རང་དབང་སྐྱེད་གསོ་དང་།
 བོད་དོན་བདེན་མཐའ་གསལ་ཐབས་ཀྱི་རྩེད་
 ལེན་སྲུ་མཐུན་གྲུང་དགོས་པ་རང་བཞིན་ཀྱི་
 ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་རུས། ད་དུང་ཡིན་ནའང་
 དང་ཚོའི་སེམས་ལྷགས་མ་ཉམས་བའི་ཐོག་
 རྣམས་བདེན་དོན་འཐབ་རྩེད་གྲུང་དགོས་པ་
 དེའི་ཐོག་སོ་སོའི་རྣམས་དཔྱོད་ལྷགས་ཆེ་རུ་
 འདོན་སྐྱབ་དགོས་པའི་རུས་ཚོད་གལ་ཆེན་
 བོ་ཞིག་ཆགས་བསྐྱེད་ཡོད་ཤོད། སེམས་
 ལྷགས་དང་འཐབ་རྩེད་ཀྱི་འབྲུང་ལྟར་
 གཙོ་བོ་གཅིག་དེ། མི་རིགས་དེའི་སློབ་མའི་
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཇི་ལྟར་ཡོད་པ།

མཁུན་དབང་དགོ་འདུན་ཚོས་འཕེལ་གྱིས་
 'སྲུ་ཉེས་ས་ཡི་དཀྱིལ་འཁོར་བཟུང་ཞེས་
 གྲགས།' ཞེས་གསུངས་པ་ནང་བཞིན་ཤོད།

བལྟས་པ་ཡིན་ན། ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ནས་
 བཟུང་རྒྱ་ནག་དམར་གཞུང་གིས་བོད་ས་
 བཅོན་བཟུང་གྲུང་འགོ་བཙུགས་པ་དང་།

ཕྱི་ལོ་ ༡༩༥༩ ལོ་ ༩ པའི་ཆེས་ ༡༩ ཉིན་རྩོད་བོད་ཁྱིམ་སློབ་གྲུའི་ཚོགས་ཁང་དུ་ཉིན་བྱངས་བརྟེན་ཡོད་གི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཆེན་ཐེངས་ ༡༩ པ་དབུ་འཛུགས་སྐབས་དམིགས་བསམ་སྐྱུ་མཁུན་དཔལ་ལྷན་བོད་མི་མང་སྲུ་འཕུས་ཚོགས་གཙོ་མཁུན་ལོ་བསོད་
 རྣམས་བལྟས་འཕེལ་མཚོགས་གསུང་བཤད་གནང་བཞིན་པ།

ཅ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་ཉམས་ཆག་ཅི་རིགས་
 ཡོང་ཚོག་གྱུང་། ལོ་རྒྱུས་རང་གི་གནས་
 བབ་ཐོག་ནས་དང་ཚོ་སློབས་པ་གྲུང་འོས་
 བའི་མི་རིགས་འཛུགས་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་
 ཤོད། དེ་ཅམ་མ་ཟད། བོད་མི་རིགས་ལ་སོ་
 སོའི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་གཞུང་། ས་
 ཁམས་ཡོད་པ་སོགས་ཡིད་སློབ་སྐྱེ་འོས་པ་
 ཆགས་བསྐྱེད་པ་གསལ་པོ་ཤོད། དང་ཚོས་
 དེའི་གནས་བབ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་།
 ཉམས་ཆག་ཇི་བྱུང་སྐོར་ལ་བསམ་སློ་
 གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་སོ་ཆགས་བསྐྱེད་
 ཡོད་ཤོད།
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ལ་

༡༩༥༩ རྣམས་བཟུང་བོད་རྒྱལ་ཁབ་དེ་རྒྱ་
 རྒྱལ་དམར་གཞུང་གི་བཅོན་བཟུང་འོག་ལ་
 གནས་བསྐྱེད་བའི་གནས་སྐྱེད་ཆགས་
 བསྐྱེད་ཡོད་ཤོད། དེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་ཚོས་
 དང་། རིག་གཞུང་། སྐད་ཡིག་དང་བཅས་
 པ་འཆི་དང་གསོན་ཀྱི་མཚམས་ལ་སློབས་
 ཡོད་ཅིང་། དཔེར་ན་བོད་ནང་ལོགས་ལ་
 བྱང་ཚོས་རྒྱ་ནག་ཅན་དུ་བསྐྱེད་རྒྱུའི་སྲིད་
 ལུས་འཛིན་པ། བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག་ལྷ་ལྷུང་
 མཚོན་པ་ཡིན་ན། རྒྱ་རིགས་ཉན་མི་རིགས་
 ཀྱི་སྐད་ཡིག་གཅིག་གྱུར་དགོས་པའི་སྲིད་
 ལུས་འཛིན་པ། ཉེ་ཆར་རྒྱ་ནག་ཆབ་སྲིད་
 རྩེད་ཀྱི་འགོ་འཁྲིད་དེ་ཚོ་བོད་ནང་སློབས་

ཡོང་དུས། གཙོ་བོ་དེ་ཚོའི་ཐོག་ཀྱུན་སྒོར་
 གྲུང་གི་འདུག་མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེས་དང་།
 མི་རིགས་ཆེན་པོའི་སྐད་ཡིག་བཟང་སྲོད་
 འབྲུག་ཆེད་གཏོང་དགོས་པའི་ཀྱུན་སྒོར་
 གྲུང་གི་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས། བོད་མི་
 རིགས་གནས་མི་གནས་ཀྱི་མཚམས་ལ་
 བསྐྱལ་རྒྱུའི་ས་མཚམས་འདྲ་བོར་སླེབས་
 བསྐྱེད་ཡོད་ཤིང་། ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་འོག་
 བོད་ནང་སོ་སོའི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་
 གཞུང་སྐད་སྐོབ་དང་བདག་པོ་བརྒྱུ་རྒྱུའི་
 གནས་སྤངས་མེད་པ་འདྲ་བོ་ཆགས་ཡོད་
 ཤིང་། རྒྱ་གཞུང་གིས་དུས་རྒྱུན་དུ་བོད་ཀྱི་ལོ་
 རྒྱུས་ལ་འཁྲུག་བཤའ་དང་། རིག་གཞུང་
 དང་མི་རིགས་མཉམ་བསྐྱེས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་
 འགུལ་ལྷ་ཚོན་ལྷ་ཚོན་ལ་རིམ་བཤི་འདྲ་བ་
 མང་པོ་ཞིག་སླེལ་བཞེས་ཡོད་ཤིང་། དེ་འདྲའི་
 ཐོག་ནས་བོད་མི་རིགས་གནས་མི་གནས་
 ཀྱི་མཚམས་ལ་སླེབས་ཡོད་དུས། ང་ཚོ་
 ཚང་མ་དུས་རྒྱུན་བོད་མི་རིགས་ཡིན་པ་
 གང་ཞིག་ལ། བོད་ཀྱི་རིག་གཞུང་སྐད་སྐོབ་
 དང་། བདེན་དོན་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་མཁའ་
 ཡིན་ཞེས་ལབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ལྟར། མི་རབས་
 གསར་པ་ཚོས་དེར་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་
 བསྐྱེད་པ་རྣམས་བཟང་སྲོད་བཏང་བའི་ཐོག་
 རྣམས་ང་ཚོའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་བྱས་པ་འབྲུག་
 ཆེ་དུ་གཏོང་སྐབ་དགོས་པ། བོད་ནང་གི་
 ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དང་། རྒྱ་ནག་
 བང་གི་འགོ་འཁྲིད་མཁའ་གྱི་བསམ་སློབ་ལྷ་

བ་དང་། ཚབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་སྤངས་དེ་ཚོ་
 འཐུར་བ་གཏོང་སྐབ་ཐབས་ཐོག་དགོངས་པ་
 བཞེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 བསྐྱེད་འདུག་དཔེར་ན། བོད་ནང་གི་བོད་མི་
 རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༩༠ བང་ལོགས་ལ་
 སོ་སོའི་གཅེས་པའི་ལུས་སློབ་ལོངས་སྤྱོད་
 དང་བཅས་པ་སློབ་བཏང་བྱས་ནས་རྒྱ་
 དམར་གཞུང་ལ་ཞི་ཚོལ་དང་། ལྷག་པར་དུ་
 ཕྱི་ལོ་ ༢༠༠༡ ཡོང་བོད་ཚོལ་ཁ་གསུམ་གྱི་
 ས་ཆ་ཡོངས་རྒྱུས་ལྡན་ས་ཀྱི་ཞི་ཚོལ་
 ཆེན་མོ་ཞེས་ཞི་ཚོལ་གནང་བ་དང་། ༢༠༠༤
 ལས་ད་བར་བོད་ནང་བོད་མི་ ༡༥༦ ཀྱིས་
 རང་ལུས་མེར་བསྐྱོགས་བཏང་བ་དང་།
 ཞལ་ཆེམས་བཞག་པ་རྣམས་ང་ཚོས་བརྟམ་
 བརྟམ་ནས་མཇལ་རྒྱ་ཡོད་པ་དང་། བཅོན་
 རྒྱུལ་ནང་ལའང་ང་ཚོས་མིག་གིས་མཐོང་
 སར་སློབ་གཏོང་གཞན་མཁའ་ཡང་བྱུང་
 ཡོད་ཤིང་། དེ་ཚོ་ང་ཚོས་ཐུན་དགོས་པ་ཤིང་།
 ང་ཚོ་བོད་མི་རིགས་ཡིན་ཕྱིན་
 ཚད་འཐབ་ཚོད་དེ་རིམ་བཤིང་བོར་བཞག་
 ལས་གཅིག་གྱུར་གྱི་བསམ་སློབ་སླེབས་སྐབ་
 རྒྱུར་འགུལ་རྒྱུན་ཀྱི་མཁའ་ཡོད་ན་དེར་
 གསལ་བཤའ་ཀྱི་སྐབ་དགོས་པ་དང་།
 གཅིག་གྱུར་མེད་པའི་འདུ་ཤེས་ཡོད་ན་དེ་
 གཅིག་གྱུར་ཡོང་སྐབ་རྒྱུར་འབད་བཅོན་བྱ་
 རྒྱ་དེ་ང་ཚོས་རིམ་བཤིང་བོར་འཛོག་སྐབ་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཤིང་། ང་རང་ཚོ་ནང་
 རྒྱལ་གནས་སྤངས་འགྲིག་མ་འགྲིག་དེ་རིམ་
 བ་གཉིས་པ་དང་། གཅིག་གྱུར་ན་སྤང་མེད་

གཏོང་ནའང་འགྲིག་གི་ཤིང་། དེ་ཞེ་བོ་མན་
 གཞོན་གྱི་ཁྱུང་པར་འགོ་ཡི་མ་ཤིང་། ང་ཚོའི་
 འཐབ་ཚོད་ཀྱི་བྱས་པ་འབྲུག་ཆེ་དུ་གཏོང་
 དགོས་པ་དེ་གསལ་ཆེན་པོ་ཡིན་དུས། དེར་
 ཚོས་བསམ་སློབ་གཅིག་གཏོང་སྐབ་དགོས་པ་
 དེ། ང་ཚོས་རྒྱ་མི་རིགས་དང་། སྲིད་བྱས་
 འཛིན་མཁའ་གྱི་གང་ཟག་དེ་ཚོར་འཁོན་
 འཛིན་འདྲ་བྱས་ནས་རྒྱུར་ལངས་དགོས་པ་
 རས་མཐོང་གི་མི་འདུག་ ཞོ་ཚོས་འཛིན་པའི་
 སྲིད་བྱས་དེར་འཐུར་བ་གཏོང་སྐབ་དགོས་
 པ། སྲིད་བྱས་དེ་ལོར་འཐུར་དང་གཞུགས་
 ཅན་ཡིན་པ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་། བོད་
 མིའི་ནང་ལོགས། རྒྱ་མི་རིགས་བཅས་ལ་ར་
 འཕྲོད་གསལ་པོ་གྲུང་སྐབ་དགོས་པ་དེ་
 འཐབ་ཚོད་ཐོག་ནས་གསལ་ཆེན་པོ་ཤིང་། རྣམ་
 པ་ཚོས་མཁའ་གསལ་ལྟར། བདག་ཉིད་
 ཆེན་པོ་སྐྱེ་རྗེ་མཚོག་གིས་འཆེ་མེད་ཞི་
 བའི་འཐབ་ཚོད་ཀྱི་ཐོག་ནས་རྒྱ་གར་གྱི་རང་
 བཅོན་ཚོད་ལེན་བྱས་སྐབ་པ་དང་། དེའི་ནང་
 ལོགས་ལ་རྒྱ་གར་གྱི་འཐབ་ཚོད་པ་དང་།
 མི་མང་པོ་ཞིག་གིས་སློབ་བཏང་བྱས་ཡོད་
 ཤིང་། དེའི་དམིགས་ལུལ་རི་ལྟར་བྱུང་བ་
 སོགས་ཀྱི་ཐོག་རྒྱུན་དུ་སློབ་སྦྱོང་གྲུང་སྐབ་
 དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད་ཤིང་།
 དེའི་མ་བཞི་བརྒྱུད་པའི་ནང་གསུངས་ཡོད་
 ཤིང་། སྐབ་པ་ཉོན་མོངས་དབང་གཞིགས་
 ཀྱི། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་གང་ཟག་མིན།
 སྐབ་པ་ཟེར་ན་སངས་རྒྱལ་ལ་ཟེར་གྱི་ཡོད་
 པ་དང་། སངས་རྒྱལ་གྱིས་སོ་སོའི་ཉོན་

མོངས་དེ་དགར་གཞིགས་ནས་དེ་མར་ཉུང་
 ཏུ་བཏང་བ། ཉོན་མོངས་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་
 ཟལ་དེ་ལ་ཁོང་ཁོ་ལངས་ནས་འཕོན་འཛིན་
 གནང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་འཐབ་ཚོད་ཚོག་
 ལ་རྒྱུ་རྒྱུ་ན། འཚོ་མེད་ཞི་བའི་འཐབ་
 ཚོད་འོ་མ་དེ་ཆགས་ཀྱི་རེད། དཔེར་ན། བོད་
 བང་བཅན་བཟུང་བྱེད་མཁན་དེ། རྒྱ་ནག་གི་
 གཙོ་འཛིན་མའོ་གུ་ཞི་དང་། རིམ་བས་འགོ་
 འཕྲིད་ཉིང་ཞའོ་མེན་དང་། ཅང་ཅི་མིན་
 སོགས་མང་པོ་བྱུང་བ་རེད། ཁོ་ཚོར་ཁོང་ཁོ་
 གུས་ནས་ཞེ་པོ་འགྲུར་བ་གཏོང་བྱུང་གྱི་མི་
 འདུག རིམ་བ་བྱས་ནས་མང་ཡོང་བའི་སྲིད་
 བློས་ལ་འགྲུར་བ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག ཁོ་
 ཚོ་མེད་པ་བཟོས་རྗེས་སྲིད་བློས་དེ་མེད་པ་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་ན། མའོ་གུ་ཞི་དང་། ཉིང་
 ཞའོ་མེན། ཅང་ཅི་མིན་འདས་ཕྱོངས་སུ་
 གྲུར་ཚར་བ་རེད། བོད་མི་རིགས་ལ་བདེ་བ་
 ཚོབ་དགོས་པའི་གནས་སྟངས་འདྲ་པོ་
 ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ད་དུང་ཡང་སུ་
 མཐུད་སྲུག་རྒྱུ་ཅན་གྱི་སྲིད་བློས་ལ་ག་
 ལེན་བསྟར་བཞིན་ཡོད་རེད། ར་ཚོས་མར་
 བརྒྱུད་ནས་ཡོང་བའི་སྲིད་བློས་འཛུལ་
 ཅན་དེ་འཐེང་འདོན་བྱས། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོ་
 སྤོད་བྱེད་ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཞི་
 པོ་ཆགས་བསྐྱད་ཀྱི་འདུག དེ་ཡིན་གཅིག་
 མིན་གཅིག་སེམས་ལ་འཆང་དགོས་ཀྱི་
 འདུག མི་རིགས་མན་རྒྱུན་ཁོང་ཁོ་ལངས་མི་
 དགོས་པར། ཁོ་ཚོའི་བྱེད་སྲོགས་འོར་
 འཛུལ་ཅན་དེར་འཕྲོད་བྱས་པའི་ཚོགས་ནས་

མ་འོངས་པར་སུ་མཐུད་མི་ཡོང་བའི་འགོག་
 ཐབས་ཀྱི་ཐབས་ཤེས་ག་རེ་འདུག བོད་མི་
 རིགས་ལ་བདག་དབང་ཡོད་པའི་ཚོབ་ཐང་
 དེ་རྒྱུར་ལེན་ཐབས་བཅས་ཀྱི་ཚོགས་དགོངས་
 པ་བཞེས་སུབ་དགོས་རྒྱ་གནད་འགག་ཅིག་
 ཆགས་ཀྱི་ཡོད་རེད་བསམ་གྱི་འདུག
 ད་ལྟའི་དུས་ཚོད་ལ་རྒྱལ་སྤྱིའི་སྤྱི་
 ཚོགས་ནང་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་རུས་པ་དེ་
 རྒྱགས་ཆེ་ཏུ་འགྲོ་ཡི་ཡོད་ཅིང་། ལྷག་པར་
 དུ་མཉམ་སྦྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་འགོ་བཙུགས་
 པ་ནས་བཟུང་སྤྱི་གཞུགས་མང་པོ་ཞིག་
 གིས་མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་ཚོགས་ཆ་འགས་ལེན་
 དགོས་པ། དའི་ཐག་གཅོད་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱི་
 ཚོགས་ལ་རྒྱགས་རྒྱུན་ཐབས་སུབ་པ། དེ་
 བཞིན་རྒྱལ་ཁབ་སོ་སོ་བའི་སྲིད་བློས་འཛིན་
 ལྟངས་ལའང་འགྲུར་བ་གཏོང་བྱུང་རྒྱུའི་
 སྲིད་བློས་མང་པོ་སྦྲེབས་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་
 ཚོའི་ནང་ལོགས་ལ་ར་ཚོས་གོ་རྟོགས་སྦྲེལ་
 ཐུབ་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་
 བསྐྱད་ཡོད་རེད། དཔེར་ན། སྤྱི་ནོར་ལ་ལོང་
 ས་ལ་སྤྱུ་བས་མ་གོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་
 དགོངས་གཞི་རེད། དེ་བཞིན་བོད་དོན་ལ་
 རྒྱལ་སྤྱིར་བྱེད་མཁན་རྒྱ་གར་གྱི་གནད་ཡོད་
 རྩོས་ཚོགས་འཐུས་མི་དེ་ཚོས་བོད་པར་ཉ་
 ཅང་གི་འུ་ཚ་བྱས་འདུག་བསམ་གྱི་འདུག
 ར་ཚོ་སྤྱི་འཐུས་རྣམས་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་སྤྱི་
 པོ་ ༡༩༩༩ ཡོར་རྒྱལ་སྤྱིའི་རྩོས་ཚོགས་
 འཐུས་མིའི་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་ཆེན་
 ཐེངས་དང་པོ་རྒྱལ་ས་སྤྱི་ཡིར་བསྐོང་

ཚོགས་གནང་སུབ་པ་དང་། དེ་འདྲའི་ཚོག་
 བས་པར་རྒྱུར་གོ་རྟོགས་སྦྲེལ་བ་བརྒྱུད་བོད་
 དོན་ལ་རྒྱལ་སྤྱིར་སྦྲེབས་སུབ་ཐབས་ཀྱི་སྲིད་
 བློས་འཛིན་དགོས་པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་
 འདུག ཉེ་ཆར་ཉེ་འོང་རྩོས་ཚོགས་བོད་དོན་
 རྒྱལ་སྤྱིར་ཚོགས་པས་གཙོ་པོ་འགན་
 བཞེས་པའི་ཚོགས་ར་ཚོ་མཉམ་སུབ་ཚོགས་ནས་
 ཚོགས་ཆེན་དེ་ཉེ་འོང་ལ་ཚོགས་པ་རེད། ཅ་
 བའི་ད་བར་ཚོགས་ཆེན་དེ་འདྲ་བ་ཐེངས་
 དྲུ་ཅམ་ཚོགས་ཡོད་རེད། རྣམ་པ་ཚོས་
 ཚོགས་ཆེན་རིམ་བའི་རྩོས་ཚོད་ལ་དོ་སྣང་
 བྱས་ནས་འགྲུར་བ་གང་ཕྱིན་པ་དང་། ཆ་
 འགས་རི་ལྟར་སྤངས་ཡོད་མེད་ཚོགས་དེས་
 པར་དུ་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཀྱི་འདུག
 རྩོས་ཚོད་ནང་བོད་དེ་པོ་རྒྱལ་སྤྱི་གར་
 བཅན་གཅོང་མ་རེད་ཅེས་གསལ་པོར་
 བཞོད་ཡོད་རེད། འཛིན་སྤྱིར་བཀའ་འགག་གི་
 ཚོགས་ལིན་ནའང་དེ་གསུང་གི་ཡོད་རེད།
 དེར་ཚོས་ཤེས་སུབ་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་
 འདྲའི་ཚོགས་ནས་འགྲུར་བ་ཅིག་ཕྱིན་ཡོད་
 རེད། དེ་སྤྱི་ཚོགས་ཚོགས་བོད་དོན་རྒྱལ་སྤྱིར་
 ཚོགས་ཆེན་ནང་བོད་པ་དང་། བོད་དོན་
 ཚོགས་རྒྱལ་སྤྱིར་གནང་མཁན་གཅིག་སུ་ཅམ་
 མ་གཏོགས། ལུ་གུར་དང་། བར་སོག་ཉིང་
 ལོང་ལྟ་སུ་རྒྱ་དཔར་གཞུང་ལ་འཐབ་ཚོད་
 བྱེད་མཁན་གྱི་མི་རིགས་ལ་མཉམ་སྦྲེལ་
 བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག རྩོས་ཚོད་ནང་ལོགས་ལ་
 ཁོ་ཚོའི་མིང་ཡང་མ་ཡོང་བའི་གནས་སྟངས་
 དེ་འདྲ་ཡོང་གི་འདུག ཡིན་ནའང་། རྒྱལ་

སྤྱི་ལོ་ལྷོ་མི་ཚོགས་འཕུལ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཐོད་ཐོན་རྒྱུ་
 སྤྱོད་ཚོགས་ཚེན་ཐངས་བརྒྱུད་པ་དེ་ཨ་མི་
 རྒྱལ་ས་མ་ཡིང་འོན་པ་ཚོགས་པ་ནས་
 བརྒྱུད་དེ་བར་རྒྱ་དམར་གཞུང་ལ་གཏོང་
 ལེན་གྱི་མཁའ་སྤྲིན་འཕུལ་ལྷན་ཚོགས་ལིན་ཀའང་
 འབྲ། ཚད་དང་ལྷན་པ་སྤྱི་ལོ་ལྷོ་མི་ཚོགས་
 མཉམ་སྦྲེལ་གྱི་དགོས་ཀྱི་འདུག མཉམ་
 སྦྲེལ་གྱི་རྒྱུ་དཀའ་ངལ་མི་འདུག འོ་ཚོ་
 ཡང་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་སྤྱི་དབུས་འཛིན་
 ལྷན་ལ་འདོད་པ་མེད་པར། ར་ཚོ་མཉམ་
 ཏུ་འགྲོ་མི་སྲུབ་པ་གང་ཡང་མི་འདུག འོང་
 ཚོ་ལའང་སྤྲིན་འཕུལ་སྤངས་དང་། རྗེས་འཇུག
 སྤྱི་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་དུས། ར་ཚོ་མཉམ་
 སྦྲེལ་གྱི་ཚོགས་པ་རྒྱ་དམར་གཞུང་གི་སྤྱི་
 དབུས་ལ་འཇུག་པ་གཏོང་སྲུབ་རྒྱུར་ཐབས་
 ཤེས་གང་ཡོད་མེད་ཐོག་དགོངས་པ་བཞེས་
 སྲུབ་དགོས་རྒྱ་དེ་གལ་ཚེན་པོ་གཅིག་པེད་
 འདུག ར་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གོ་རྟོགས་
 སྦྲེལ་བ་གང་ཞིག་ལ་སྤྱི་ཚོགས་གཞན་གྱི་
 བང་ལའང་དེ་ལྟར་གོ་རྟོགས་སྦྲེལ་ནས་ཐོད་
 ཐོན་ཐོག་རྒྱུ་སྤྱོད་སྤྲོད་སྲུབ་ཐབས་ཀྱི་
 རྒྱ། དེ་བཞིན་སྤྱི་དུལ་ལས་ཁུངས་ཀྱི་ཐོག་
 ལས་མི་མང་དུས་མའི་ནང་ནས་ཐོད་ཐོན་
 ཐོག་རྒྱུ་སྤྱོད་གཞན་མཁའ་འདུ་འཛོམས་
 གིས་ཐོད་ཐོན་རྒྱུ་སྤྱོད་ཚོགས་ཚེན་ཞིག་
 བསྐྱོར་ཚོགས་གཞན་གྱི་ཡོད་པེད། དེ་སྤྱི་
 ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༢ པའི་ནང་ལྷོ་ལོ་སྤྲོད་
 འཇམ་རྒྱལ་ས་སྤྱོད་མིལ་ལ་ཚོགས་པ་པེད།
 སྤྲོད་པ་དེ་དུས་རྒྱལ་ཁབ་ ༩༠ ཅམ་ནས་

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ཟླ་ ༥ པའི་ཚེས་ ༢༩ ཉིན་རྩོད་ཐོད་ཐོན་ཁྲིམ་སྤྱོད་ཐོད་ཚོགས་ཁང་དུ་ཉིན་གཅིག་གི་ཐོད་ཐོན་གྱི་གཞིན་ལུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་
 ཚོགས་ཚེན་ཐངས་ ༡༤ པ་དབུ་འཕུལ་སྤྲོད་སྤངས་།

ཚོགས་བཅར་པ་ ༡༢༠ ཡས་མས་ཤིག་
 སྤྲོད་པ་འདུག ར་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་
 ཚོགས་པ་ནང་ལ་སྤྱོད་སྲུབ་རྒྱུ་ཐོད་ཐོན་གོ་
 རྟོགས་སྦྲེལ་རྒྱ་གང་འདུག ཁྲིམས་བརྗོ་
 མཁའ་གྱི་གནད་ཡོད་ནང་ཐོད་ཐོན་གོ་
 རྟོགས་སྦྲེལ་སྲུབ་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་གང་
 འདུག དེ་ཚོ་སྤྱི་ཚོགས་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་
 ལས་གཞིན་ལུ་སྤྲིན་འཕུལ་ལྷན་ཚོགས་
 འབྲ། སྲུབ་ཁོངས་རྣམས་ལ་ཚོ་ཡིན་ཀའང་འབྲ།
 མང་ཚོགས་པ་ཚུན་འབྲེལ་བ་སྲུབ་ནས་
 ཐོད་ཐོན་ཐོག་རྒྱུ་སྤྱོད་ཡོད་སྲུབ་ཐབས་།
 ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ཐོད་ཐོན་
 སྤྱོད་ཐོག་རྟོགས་སྦྲེལ་རྒྱ། དེ་རིང་རྣམས་
 ཚོས་དཔེ་དེ་བ་གཅིག་པར་བསྐྱུན་སྲུབ་པ་
 བཞིན་དེ་འབྲེལ་དཔེ་དེ་བ་རིགས་འགྲེམས་
 སྦྲེལ་དང་། བརྒྱན་འཕྲིན་བརྒྱུད་ནས་རྩོད་

གྱི་སྲུབ་པ། སྤྱོད་སྲུབ་སྤྱི་ཚོགས་ཁག་
 ལ་ཐོད་ཐོན་སྤྱོད་གཞན་བཤའ་སྲུབ་ནས་གོ་
 རྟོགས་སྦྲེལ་སྲུབ་དགོས་པ། རྣམས་ལ་ཚོ་
 གཞིན་སྦྲེལ་ཚོས་འཛོན་གྱི་ཡོད་ཅེས་
 གསུང་གི་ཡོད་དུས། ར་ཚོ་མི་རབས་ཀྱི་
 བ་རྣམས་ལ་དེད་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་དེ་ཅམ་
 མེད་ཀྱང་། ལྷག་བསམ་དང་རྣམ་དཔྱད་ཀྱི་
 ཐོག་ནས་དེ་བར་གནས་སྲུབ་ཡོད་པེད། ད་
 ར་རང་ཚོ་དུས་ཚོད་ལ་སྤྲོད་པ་ཡོད་དུས་
 འཕུལ་ཐོར་སྤྲིན་པ་ཡིན་ན། ཉ་ལས་སའི་
 འཕུལ་ཐོར་ཚེན་པོ་པེད། ར་ཚོ་ཐོད་ནང་གི་
 ཐོད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལིན་ཞེས་བཤའ་གྱི་ཡོད་
 པེད། ཐོད་ནང་གི་པེ་བ་གཏོང་ས་དེ་བཅོན་
 རྒྱུ་སྤྱི་ཚོགས་ལིན་ཞེས་བཤའ་གྱི་ཡོད་
 པེད། ར་ཚོ་འོས་ནས་དེ་ལ་ལེགས་སྤྲོད་
 དང་། ཡོད་སྤོན་ལྷན་ལྷན་ལ་ཞུ་བའི་གྱི་ཡོད་

མ་སྐབ་ན། ཞབས་འདེན་ངོ་མ་དེ་རྒྱ་རྒྱུ་
 ལྷན་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། སོ་སོའི་རྩོམ་གསལ་
 རྒྱུ་ལྷན་པ་འགོ་བཙུག་ཡོད་ན་དེས་མ་འཛོལ་
 བ་རེད་མ་གཏོགས་ཞབས་འདེན་མ་རེད།
 ཞབས་འདེན་ཟེར་ན་ཞབས་མར་འཐེན་གྱི་
 ཡོད་དུས། ཡག་པོ་ཆགས་པ་དེ་མར་སྐྱུག་
 ཏུ་གཏོང་གི་ཡོད་པར་གོ་དགོས། དེ་ལ་
 ཞབས་འདེན་ལ་བ་གྱི་ཡོད་རེད། ད་བར་ར་
 ཚོའི་གནས་པ་ལ་ག་པོ་ཆགས་པ་དེ་
 གཡམས་གཡོན་ལ་འཐེན་ནས་གཏོར་བཤིག་
 བཏང་བ་ཡིན་ན་ཞབས་ཀྱིས་འདེན་ཚར་
 སོང་བ་རེད། ར་ཚོ་འགན་ཁུར་མཁན་ཚོ་
 ཡིན་ནའང་ཚོར་བའི་ཐོག་ནས་སོ་སོའི་
 དགའ་ཐོན་དགའ་མདོག་དང་། བསམ་སྒྲོ་
 མ་སྐབ་མ་སྐབ་ཀྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བའི་ཚོར་
 བ་དེ་ཚོར་གཟབ་གཟབ་བྱེད་སྐབ་དགོས་པ་
 གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདྲུག། ཚོར་བ་དེ་སྒྲོ་བྱུང་
 ཏུ་སྐྱེ་བས་ཀྱི་རེད་ལ། ཚོ་བྱུང་ཏུ་དེར་བསམ་
 ཚོ་བཏང་སྐབ་པ་ཡིན་ན་དེ་རང་བཞིན་གྱིས་
 མེད་པ་ཆགས་འགོ་ཡི་རེད། ཚོར་བ་དེའི་
 དབང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འབྲུགས་སྐྱེན་ཞིག་
 སྐྱེ་བས་པ་ཡིན་ན། སྤྱི་ཚོགས་དེ་འགྲོ་བརྒྱུག་
 གཏོང་གི་ཡོད་རེད། སོ་སོ་ཡང་སྤྱི་ཚོགས་
 འདིའི་ནང་གནས་མ་སྐབ་པ་ཡོང་སྲིད་ཀྱི་
 རེད། དེ་ཚོའི་གསུང་རྒྱུ་འགན་ཁུར་མཁན་
 རྣམ་པས་དུས་རྒྱུན་དུ་ནས་གཟབ་གཟབ་
 གནང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་འདྲུག། དེ་
 འདྲའི་ཐོག་ནས་ར་ཚོའི་འཐབ་ཚེད་རྒྱུན་
 གནས་ཡོང་སྐབ་དགོས་པ། ཆབས་ཅིག་

རང་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་། རིག་
 གཞུང་། ཚོས། གཞོན་སྐྱེས་ཀྱི་སེམས་
 འབྲུགས་ཡིན་ནའང་དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་མར་
 རྒྱུན་གནས་ཡོང་སྐབ་རྒྱུར་ལམ་ཐོག་འདྲའི་
 དེ་ནས་འགོ་དགོས་ཀྱི་འདྲུག། གཞིས་བྱེས་
 མཉམ་འཛོམས་མ་བྱུང་བར་དུ་ར་ཚོའི་
 འཐབ་ཚེད་དེ་གནས་དགོས་པ་དང་། ར་
 ཚོའི་མི་རིགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་རིག་
 གཞུང་ཐོག་རྒྱལ་སྤྱིའི་ཁྱོན་ཡོངས་ནས་དོ་
 སྤང་ཡོང་སྐབ་རྒྱུར་ཐབས་ཤེས་བྱེད་དགོས་
 ཀྱི་འདྲུག། དེ་ལྟར་བྱེད་མ་སྐབ་པ་ཡིན་ན་ར་
 ཚོས་འཐབ་ཚེད་ཡོང་ཆེན་པོ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། ད་བར་དུ་གཞིས་བཞུགས་པོད་མི་
 རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཚོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱེ་བས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གིས་དབྱུས་པའི་དབྱ་
 འགྲིང་སྒྲ་ཆེན་རྣམས་པ་དང་། པོད་མིའི་སྤྱི་ག་
 འཇུགས་ལ་སྒྲོ་སྤྱིང་བྱང་གསུམ་གཏང་ནས་
 བསྐྱད་ཡོད་པ་དང་ཡིད་ཆེས་སྒོས་འཁེལ་
 བྱེད་ཀྱི་ཡོད་རེད། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱི་ཚོར་
 ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱེ་བས་མགོན་ཆེན་པོ་མཚོག་
 གི་སྐྱེས་ལུས་ལྗོངས་ལྟར་དང་མཇུག་པ་
 འཐེན་ལས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡིད་ཆེས་ཡོང་
 སྐབ་པའི་གནས་སྐྱེས་ཤིག་ཆགས་བསྐྱད་
 ཡོད་རེད། དེ་ར་ཚོས་ཉམས་ཆག་བཏང་
 བས་གཅིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་སྤྱི་གཅིག་གིས་
 ཡིད་ཆེས་སྐྱར་གསོ་སྐབ་ཀྱི་མ་རེད། དེ་
 ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་ར་ཚོས་གཟབ་
 གཟབ་གནང་དགོས་ཀྱི་འདྲུག། སྤྱི་ཚོགས་
 རྣམས་ལ་ཡིན་ནའང་རྣམས་པ་ཚོས་

འགྲེལ་བཤད་རྒྱུ་དགོས་ཀྱི་འདྲུག་ན་རྒྱུག་
 རོགས་གནང་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ར་བའི་མི་རིགས་གཅིག་གི་འཐབ་
 ཚེད་ཐོག་ལ་འཐབ་ཚེད་བྱེད་སྐྱེས་སྐྱ་
 ཚོགས་པ་ཡོང་ཆེན་གི་ཡོད་རེད། སོ་སོ་
 དགའ་མ་དགའ་དང་། སོ་སོའི་བསམ་སྒྲོ་
 དང་མ་སྐབ་མ་སྐབ་ཀྱི་ཁྱུང་བར་ཡོད་མ་
 རེད། ཤར་ཡུ་རོལ་དང་། གནས་ཡུལ་རྒྱ་
 གར་སོགས་འཐབ་ཚེད་བྱས་སྤོང་བའི་ཡུང་
 བ་ཚང་མའི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བལྟས་ན། འཐབ་
 ཚེད་ནང་བསམ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་དང་འབྲུགས་
 རྒྱུན་མ་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་རེད། དམིགས་
 ཡུལ་དེ་གང་ཡིན་པའི་ཐོག་དགོངས་པ་
 བཞེས་དགོས་ཀྱི་རེད། འཐབ་ཚེད་ནང་
 འོགས་ལ་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་པ་ཐོག་ནས་
 སྐར་གསོ་ཡོང་ཐབས་གནང་གི་ཡོད་རེད།
 དེ་ཡང་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ལ་བརྩིས་ཀྱི་ཡོད་
 རེད། གང་ལྟར་འཐབ་ཚེད་ནང་ལོགས་ལ་
 མི་མང་གི་ཁེ་བཅད་དང་། རང་དབང་གཞི་
 ཅུར་བཟུང་ནས་མི་མང་གི་མདོན་འདོད་
 གཞིར་བཟུང་ཐག་གཅོད་ཡོང་ཆེན་གི་རེད་
 ལ་ཡོང་དགོས་ཀྱི་རེད། དེར་ཁྱུང་བར་གང་
 ཡང་ཡོད་མ་རེད། དེ་འདྲའི་མི་རིགས་ཀྱི་
 རིག་གཞུང་དང་། མི་མང་གི་ཁེ་བཅད་སྐབ་
 སྤྱོད་བྱེད་སྐབ་པ། མི་མང་ལ་རང་དབང་
 ཡོང་སྐབ་པ་ཞིག་ཡོད་ན། དེ་འདེམས་ཚོག་
 གི་རེད། དེ་འདེམས་པར་མི་དེར་རྣམ་དཔྱོད་
 དང་། ཤེས་ཡོན། བོ་རྟོགས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་
 པ་ལས། གཅིག་གིས་ཟེར་གྱི་འདྲུག་ཟེར་

ནས་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། སོ་སོའི་ཐག་གཅོད་དེ་སོ་སོར་ཡིད་ཆེས་དང་གདེང་ཚིང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ། མི་གཞན་དང་སྤྱི་ཚོགས་དེ་ལ་ཐན་ཐོགས་ཐུབ་པའི་ཐག་གཅོད་གཅིག་གི་ཐོག་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་དེ་འགྲིག་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚིང་གི་ཁ་ཕྱོགས་ཡིན་ནའང་འདྲ། སོ་སོའི་བསམ་སྒྲོལ་གཏོང་སྟངས་ཡིན་ནའང་འདྲ། སྤྱི་ཚོགས་ནང་ལོགས་དང་། རྒྱལ་སྤྱིའི་གནས་ཚུལ་ཡིན་ནའང་འདྲ། དེ་ཚོར་དོ་སྣང་བྱས་ནས་མཐའ་མའི་ཐག་གཅོད་དེ་མི་མང་རང་གིས་ཐོག་གནང་བ་ཡིན་ན་འགྲིག་གི་ཡོད་ཅིང་། མི་མང་ཚོགས་འདྲའི་ཚོགས་རྒྱུ་དང་། གོ་བཤུར་བྱ་རྒྱ། མཐའ་ན་འོས་ཤོག་འཕེན་ནས་ཐག་གཅོད་ཡོང་ཚོག་གི་ཡོད་ཅིང་། དེར་ཁྲུང་པར་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། སོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་ཡོ་རྒྱས་གང་ཡིན་པ་དེར་ཚིང་ལེན་བྱ་རྒྱུའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཆགས་ཡོད་ཅིང་། དེ་མ་ཡིན་པར་ལམ་ཁ་གཞན་ཚང་མར་མི་མང་རང་གི་འདོད་པ་གཞིར་བཟུང་འགྲོ་ཐུབ་དགོས་པ་གསལ་ཆེན་པོ་མེད། ད་ལྟ་བཙན་བྱོལ་བོད་མིའི་སྤྱི་གཞི་འཛུགས་ཀྱི་སྲིད་བྱས་འདྲའི་ཐོག་ནས་འདས་པའི་ཡོ་རྒྱས་ལ་དོགས་འདུག་གཏོང་གི་མེད་པ་དང་། སོ་རྒྱུས་དེ་ཡོ་རྒྱས་རང་གི་གནས་བབ་ཐོག་ནས་སྤྱད་སྟོབ་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཅིང་། མ་འོངས་པའི་མི་མང་གི་མདོན་འདོད་གང་ཡིན་པ་དེར་བཀག་འགོག་བྱེད་

ཀྱི་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། དེ་འདྲའི་ཐོག་ནས་སྲིད་བྱས་བྱ་ཡོངས་པོ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཞིག་བཟུང་ནས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་པ་ལོན་ཆེན་པོ་མཚོག་གི་རྒྱལ་ས་ཆེན་གྱི་དགོངས་གཞི་ལས་བྱུང་བ་དང་། གཉིས་ནས་བོད་དོན་ཐོག་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་གནང་ཡོད་མི་སྣ་ཤིག་ལྟར་ཉམས་སྲུང་ཅན་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་སྒྲོལ་སོན་དེ་ཡོད་ཅིང་། དེ་བཞིན་ང་ཚོའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་གོ་བཤུར་བྱས་ནས་ཡོང་བའི་གནས་བབ་ཅིག་གུང་ཆགས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། འདས་པའི་ཡོ་རྒྱས་ལ་འགལ་རྒྱུར་གང་ཡང་བྱུང་གི་ཡོད་པ་མ་ཟེང་ལ། མ་འོངས་པའི་མདུན་ལམ་ཐོག་ལའང་ཐག་གཅོད་གང་ཡང་ཡོང་ཚོག་པ་ཞིག་མེད། དེ་ནམ་པ་ཚོས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་དགོངས་པ་བཞེས་དགོས་ཅིང་། དེ་ཡོང་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། ང་ཚོ་ཆབ་སྲིད་ཀྱི་འཐབ་ཚིང་ཐོག་ལ་ཐན་ཚུན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཤོད་ཅེས་དགོས་རྒྱུ་གང་ཡང་མི་འདུག་མདོར་ན་ང་ཚོས་མ་འོན་ཏེ་ནས་ལྷག་པ་ཞིག་མེད་པ་གཏོགས། འོན་ཏེ་ཡིན་ན་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་གནང་དགོས་ཅིང་། རང་བཙན་ཚིང་ལེན་གནང་མཁན་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན། མི་མང་དཔྱད་མའི་ཐོག་ནས་འཐབ་ཚིང་གི་སྣ་ཁྲིད་བྱས་འདུག་ནས་རང་བཙན་སྤྱད་གསོ་ཐུབ་པའང་བྱུང་འདུག་ དང་པོ་ནས་ཡིན་གཅིག་མིན་གཅིག་མཚན་གནས་ཆེན་པོ་དང་། དེར་རྗེས་

འཛུགས་ཡང་མང་པོ་དགོས་ཀྱི་མི་འདུག་ སོ་སོས་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་ནས་ཡོང་གི་འདུག་པ་ལས་དཀའ་ལས་ཁྱོད་ནས་མ་བརྒྱབ་ན་གང་ཡང་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་མ་ཟེང་། དང་པོ་སོ་སོར་སློབ་སྦྱོང་གི་གནས་ཆེད་ལག་པོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་ནས་མི་མང་དང་རྒྱལ་ཁབ་ཀྱི་ཆེད་དུ་སྒྲོལ་གཏོང་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུའི་སྤོང་སྤོང་བས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ། དེ་དང་མཐུན་པའི་ཐོག་དུས་ཚོད་བཏང་སྟེ་འགོ་འཁྲིད་ཀྱི་བྱས་པའི་ཐོག་ནས་མི་མང་ལ་གོ་རྟོགས་སྒྲེལ་ནས་མི་མང་གི་རྒྱབ་སྐྱོར་ཐོབ་ཐུབ་པའི་ཆེད་སེམས་དེ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ དེ་འདྲའི་བ་ཡིན་ན་ཉེ་མ་གཅིག་བོད་ལ་རང་དབང་ཐོབ་པ་དང་། བོད་ཀྱི་བདེན་མཐའ་གསལ་རྒྱ་དེས་པ་མེད། ཕྱོགས་གཅིག་ནས་ང་ཚོ་རང་དབང་གི་འཐབ་ཚིང་དེ་ལས་སྤྱོད་པོ་ཞིག་མ་ཟེང་། ང་ཚོས་འཐབ་ཚིང་བྱས་པའི་ཡུལ་དེ་དེར་སང་འཇམ་སྤིང་ནང་གི་སྟོབས་ཆེན་གྱི་བྱས་པ་ཡོད་པ་ཁན་ཞིག་དང་། འཇམ་སྤིང་རྒྱལ་ཁབ་ཡོད་པ་ཁན་ནམས་ཀྱིས་གུང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་གུང་ཆགས་བསྟན་ཡོད་ཅིང་། ཡིན་ནའང་ཁོ་རང་ཚོ་ནང་ཁུལ་བསམ་སྒྲུལ་མི་མཐུན་པ་དང་། མི་མང་གིས་འདོད་པ་ནང་བཞིན་མི་ཡོང་བ། ཆབ་སྲིད་མི་སྣ་ཚོར་ཆེ་བཙོན་སྟོག་ཐོག་བཏང་བ་དེ་འདྲའི་ཡོད་ཀྱིས། གནས་ཚུལ་ལ་འགྲུར་སྟོག་ཡོད་སྲིད་པ་མེད། གཅིག་བྱས་ན། བོད་ཀྱི་བདེན་དོན་གསལ་རྒྱུ་དུས་ཚོད་འགོར་སྲིད་ཀྱི་མེད་

ལ། གཅིག་བྱས་ན་འགོར་མ་སྲིད་པའང་
 རེད། ཡིན་ནའང་ང་ཚོའི་སེམས་ལྷགས་
 དང་། ལྷག་བསམ། ལྷོང་སྟོབས། བོད་ཕྱི་
 རང་གཉིས་ཀའི་ཆེ་མཐོང་མ་བརྒྱག་པའི་
 ཐོག་བདེན་དོན་འཐབ་ཚེད་བྱེད་ཐུབ་དགོས་
 པ་དེ་གལ་ཆེན་པོ་རེད་ཅེས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 ལོང་དུ་ཞུས་པ་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཚོ་ཚང་
 མས་དགོངས་པ་བཞེས་རོགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།
 མཐའ་དོན་སྤྱི་ཚོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་
 མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་སྐྱེ་ཆེ་བསྐྱལ་བརྒྱུར་
 བརྟན་ཅིང་། བོད་དོན་བདེན་མཐའ་ལྷུང་དུ་
 གསལ་ཉེ་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་ཡོང་
 བའི་སྟོན་འདུན་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན་ཞེས་གསུངས་

གནང་སོང་།
 གཞན་ཡང་མཇུག་སྟོན་ཐོག་སྐྱེ་
 མགོན་གཙོ་པོ་ཡ་སྐྱབས་ཇེ་ཀུན་བདེ་སྲིད་ཏེ་
 ཚག་ཇེ་བྱང་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་།
 དམིགས་བསལ་སྐྱེ་མགོན་དཔལ་ལྷན་བདེ་
 ལྷུང་བཀའ་སྟོན་མཆོག་བཅས་ནས་བཀའ་
 སྟོན་གསུང་བཤད་དང་། བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་
 ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་ཚོགས་གཙོ་མགོན་པོ་དོན་
 གུབ་ལགས་ཀྱིས་ཚོགས་ཆེན་དང་འབྲེམ་
 བའི་དོ་སྟོན་གསུང་བཤད། ཚོགས་གཞོན་
 བཟང་ཤིས་རྟགས་རྒྱས་ལགས་ཀྱིས་ཐུགས་
 ཇེ་ཆེ་ཞུའི་གསུང་བཤད། དེ་བཞིན་སྐྱེ་
 མགོན་གཙོ་པོ་དང་། དམིགས་བསལ་སྐྱེ་

མགོན་རྣམས་ནས་གཞེངས་རྟགས་དང་།
 ཐུགས་ཇེ་ཆེ་ཞུའི་གཞེངས་བསྟོད། བོད་ཀྱི་
 གཞོན་ནུ་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་བོད་ཡིག་ཉམས་
 ཞིབ་པས་ཚོམ་སྒྲིག་གནང་བ་དང་། གཞོན་
 ལྷན་བྱང་ཆེ་དང་། ཨིན་ཇིའི་ཉམས་ཞིབ་པ་
 ལུང་པ་དགོན་མཆོག་ལོར་བུ་ལགས་རྣམ་
 གཉིས་ནས་ཨིན་བརྒྱུར་ཞུས་པ་ 'དཔལ་
 ལྷན་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུས་སྐབས་རང་
 བཅོམ་ཞུངས་བསྐྱལ་ཡོ་རྒྱས།' ཞེས་པའི་
 དཔེ་དེབ་ཅིག་དབུ་འབྱེད་སོགས་གནང་བ་
 བཅས།

ཡ་སྐྱེའི་གོ་སྟོན་དང་འབྲེམ་བྱམས་བཅའི་ལོ་སྤྱང་བཅེ་སྤྱང་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གིས་གསོལ་སྐུལ་གནང་བའི་བོད་མིའི་མང་གཙོ།
 ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་པར་རིས་འབྲེམས་སྟོན་གནང་འགོ་བཙུགས་པ།

༡༧ །སྤྱི་ཚོར་ཡ་གོང་ས་ཡ་སྐྱབས་མགོན་
 ཆེན་པོ་མཆོག་གི་ཐུགས་ལྷུང་དགྲུང་
 གངས་ ༤༠ ལ་མེབས་པའི་ཡ་སྐྱེའི་འཇུངས་
 རྒྱུད་དང་བརྟུན། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་
 བས་ལོ་འཁོར་མོ་བྱམས་བཅའི་ལོ་ཞེས་
 སྤྱང་བཅེ་ཞུ་བཞིན་ཡོད་པ་ལྟར། དེ་སྤྱི་
 ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༡༢ པའི་ནང་རྒྱ་གར་རྒྱལ་
 ས་སྤྱི་ལིར་ཐབས་བྱས་ཚོགས་འདུའི་
 རྒྱབས། ཡ་སྐྱེའི་གོ་སྟོན་དང་བརྟུན་བྱམས་
 བཅའི་ལོ་སྤྱང་བཅེའི་ལས་རིམ་དང་འབྲེམ།
 བོད་མི་མང་གཙོ་འབྲུས་རྣམས་ནས་མང་

སྤྱི་ལོ་ ༢༠༢༤ ཟླ་ ༤ པའི་ཆེས་ ༩ ཉིན་བཞུགས་སྤྱང་ན་རས་ས་ལ་ཐོག་ཆེན་ཆོས་སྲིད་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཆོས་རའི་ནང་ཡ་གོང་ས་མཆོག་གིས་གསོལ་སྐུལ་གནང་བའི་བོད་མིའི་མང་གཙོ། ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་པར་རིས་འབྲེམས་སྟོན་གནང་རྒྱབས།

གཙོ་བོ་ལྟེང་འཕེལ་རིམ་སྐོར་ལ་འགྲེམས་སྟོན་གནང་རྒྱུ་དཔོངས་ཚུལ་བྱུང་བ་ལྟར། བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ནས་ཕྱི་ལོ་ ༢༠༢༥ ལྷ་ ༤ ཚེས་ ༢ རེས་ ༧ བར་ཉིན་གངས་གསུམ་རིང་བཞུགས་སྐར་དྲ་རམ་ས་ལ་ཐེག་ཆེན་ཚོས་སྤོང་གཙུག་ལག་ཁང་གི་ཚོས་རེ་ནང་ ‘ཡཔོང་ས་མཚོག་གིས་གསོལ་སྐྱེལ་གནང་བའི་བོད་མིའི་མང་གཙོ།’ ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞིའི་ཐོག་པར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་ཞིག་གནང་ཡོད་པ་རེད།

དེ་ལས་གཞུང་འབྲེལ་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་སྲུང་བཙུན་མཇུག་སྐོར་ཐོག་སྐྱེལ་གསོན་གཙོ་བོ་ཉེ་འོང་གྲོས་ཚོགས་འཐུས་མི་སྐྱེལ་ལས་མ་ཏེ་ ཡུ་ཆེ་ཚོ་ (Wada Yo-chiro) མཚོག་གིས་ཡཔོང་ས་མཚོག་གི་མཇུག་འཛིན་དང་འབྲེལ་བའི་བར་རིས་འགྲེམས་སྟོན་དེ་བཞིན་དབུ་འབྱེད་དང་སྐྱབས། འགྲེམས་སྟོན་དངོས་སུ་འགོ་འཇུགས་ཞུས་ཡོད་ཅིང་། དེ་ཉིན་གཞུང་འབྲེལ་མང་གཙོའི་དུས་ཚེན་གྱི་སྐྱེལ་གསོན་ལས་པ་དང་། བོད་མིའི་སྤྱི་གཞུགས་ཀྱི་མཇུག་གཙོ་ལས་པ། སེང་སྐྱེལ་མང་ཚོགས། སྐོར་ཕེབས་གནང་ཞིང་། སྐབས་དེར་ཚོགས་བྱུང་ལས་ཁུངས་ཀྱི་བྱུང་བྱུང་ཚེ་རིང་ལྷ་མོ་ལགས་དང་། བྱུང་ལས་བསྟན་འཛིན་ཚོས་དབྱིངས་ལགས། ལས་དོ་བསྟན་འཛིན་རང་གྲོལ་ལགས་བཅས་ནས་འགྲེམས་སྟོན་རོ་སྤོང་ཞུས་གནང་ཡོད།

སྐབས་དགུ་པའི་བོད་མི་མང་སྲི་འཐུས་རྣམས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལྟར་བཤམ་བཤམ།

༡༩༥༧-༡༩༩༩

མདུན་གྲལ། གཡོན་ནས་གཡུག་པ།

ཚོགས་གཙོ་དགེ་ལུགས་སྲི་འཐུས་བློ་བཟང་ལྷུ་གུ་དགའ་བྱང་ལྷོ་བཟང་ཚོས་ལྷན།
ཚོགས་གཙོ་ལྷོ་མ་སྲི་འཐུས་ལུ་བ་ཚོས་གྲགས་ཀྱི་མཚོ།

རྒྱུ་གྲལ། གཡོན་ནས་གཡུག་པ།

བཀའ་བརྒྱུད་སྲི་འཐུས་ལྷོ་ལོ་མཐུན་ལྷན། གཡུ་བྱང་བོན་གྱི་སྲི་འཐུས་བྱ་དུར་བསོད་ནམས་བཟང་པོ།
ས་སྲུའི་སྲི་འཐུས་འཇམ་དབྱངས་བཟོད་པ། མདོ་སྟོད་སྲི་འཐུས་སྡེ་དགེ་བྱ་ཚོ་ཚང་དོན་ཡོད།
ལྷ་རྒྱ་རི་ཁྱི་ཚེན་རྣམས་ཀྱི་མཚོ། མདོ་སྟོད་སྲི་འཐུས་མདའ་བྱུང་ཉི་བཟང་།
མདོ་སྟོད་སྲི་འཐུས་སློ་མང་བཟླ་བ། དབུས་གཙང་སྲི་འཐུས་ཀོང་པོ་ཉེང་རྒྱ་ལྷོ་བཟང་རབ་རྒྱས།
དབུས་གཙང་སྲི་འཐུས་བརྒྱ་བྱུང་དགོན་ལུ་བཟླ་བ་དབང་། མདོ་སྟོད་སྲི་འཐུས་ལྷ་བླ་བཟོད་པ་རྒྱ་མཚོ།

བོད་མི་མང་སྤྱི་འཐུས་ལྷན་ཚོགས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཁག་གཤམ་གསལ་དུ་ཚོགས་ནས་གཟིགས་གནང་ཡོང་བ་ལྟུ།

For More Information about Tibetan Parliament-in-Exile, follow our website, Facebook, Instagram and Twitter using QR codes below

 www.chithu.org

 Tibetan Parliament-in-Exile

 tibparliament

 Tibparliament

Tibetan Parliament-in-Exile
CTA, Gangchen Kyishong
Dharamshala -176215
Distt: Kangra, H.P. India
Tel: +91-1892-222481
Email: tpieadmin@tibet.net
chithu@tibet.net